

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ЗЕМЕН 2014-2020 г.

Този документ е създаден в рамките на проект „По-добро управление, чрез ефективни политики за община Земен през следващия програмен период”, в изпълнение на Договор № 13-13-170/ 24.10.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

СЪДЪРЖАНИЕ

ВЪВЕДЕНИЕ.....	5
I. ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ОБЩИНАТА	11
II. СЪСТОЯНИЕ НА МЕСТНАТА ИКОНОМИКА.....	21
III. РАЗВИТИЕ НА СОЦИАЛНАТА СФЕРА И ЧОВЕШКИЯ РЕСУРС.....	30
3.1. ДЕМОГРАФСКА ХАРАКТЕРИСТИКА НА НАСЕЛЕНИЕТО	
3.2. СОЦИАЛНА СФЕРА	
IV. ТЕХНИЧЕСКА ИНФРАСТРУКТУРА.....	56
V. СЕЛИЩНА СТРУКТУРА И УСТРОЙСТВО НА ТЕРИТОРИЯТА НА	
ОБЩИНА ЗЕМЕН.....	60
VI. ЕКОЛОГИЯ.....	68
VII. АДМИНИСТРАТИВЕН КАПАЦИТЕТ.....	76
VIII. SWOT АНАЛИЗ.....	79
IX. ВИЗИЯ, ЦЕЛИ И ПРИОРИТЕТИ ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ЗЕМЕН ЗА	
ПЕРИОДА 2014-2020г.....	82
X. ИНДИКАТИВНА ФИНАНСОВА ТАБЛИЦА, ОБОБЩАВАЩА	
НЕОБХОДИМИТЕ РЕСУРСИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЯ НА ОБЩИНСКИЯ ПЛАН ЗА	
РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ЗЕМЕН 2014-2020 Г.....	100
XI. ИНДИКАТОРИ ЗА НАБЛЮДЕНИЕТО И ОЦЕНКАТА НА ОБЩИНСКИЯ	
ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ.....	103
XII. НЕОБХОДИМИ ДЕЙСТВИЯ ПО НАБЛЮДЕНИЕТО, ОЦЕНКАТА И	
АКТУАЛИЗАЦИЯТА.....	107
XIII. ОПИСАНИЕ НА НЕОБХОДИМИТЕ ДЕЙСТВИЯ ЗА ПРИЛАГАНЕ	
ПРИНЦИПА НА ПАРТНЬОРСТВО И ОСИГУРЯВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ И	
ПУБЛИЧНОСТ.....	111
XIV. РАЗРАБОТВАНЕ НА ПРОГРАМА ЗА РЕАЛИЗАЦИЯ НА ОБЩИНСКИЯ	
ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ, С КОЯТО СЕ КОНКРЕТИЗИРАТ ПРОЕКТИТЕ ЗА	
НЕГОВОТО ИЗПЪЛНЕНИЕ, СЪОТВЕТНИТЕ ФИНАНСОВИ РЕСУРСИ И	
ЗВЕНАТА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОЕКТИТЕ.....	114

Този документ е създаден в рамките на проект „По-добро управление, чрез ефективни политики за община Земен през следващия програмен период”, в изпълнение на Договор № 13-13-170/ 24.10.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

XV. МЕРКИ ЗА ОГРАНИЧАВАНЕ ИЗМЕНЕНИЕТО НА КЛИМАТА И ЗА АДАПТАЦИЯТА КЪМ ВЕЧЕ НАСТЪПИЛИТЕ ПРОМЕНИ.....144

СЪКРАЩЕНИЯ

АД – Акционерно дружество

АМ – Автомагистрала

АСП – Агенция за социално подпомагане

БВП – Брутен вътрешен продукт

БДС – Брутна добавена стойност

В и К – Водоснабдяване и канализация

ГИС – Географски информационни системи

ГПСОВ – Градска пречиствателна станция за отпадни води

ГТ – Горски територии

ДВ – Държавен вестник

ЕАД – Еднолично акционерно дружество

ЕО – Европейска общност

ЕООД – Еднолично дружество с ограничена отговорност

ЕС – Европейски съюз

ЕТ – Едноличен търговец

ЕТК – Европейски транспортен коридор

ЗАТУРБ – Закон за административно-териториално устройство на Република България

Този документ е създаден в рамките на проект „По-добро управление, чрез ефективни политики за община Земен през следващия програмен период”, в изпълнение на Договор № 13-13-170/ 24.10.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

ЗКН – Закон за културното наследство

МЗГ – Министерство на земеделието и горите

МЗХ – Министерство на земеделието и храните

МОМН – Министерство на образованието, младежта и науката

МОСВ – Министерство на околната среда и водите

МСП – Малки и средни предприятия

НАТУРА - Европейка екологична мрежа

НИНКН - Национален институт за недвижимо културно наследство

НИРД - Научноизследователска и развойна дейност

НКПР – Национална концепция за пространствено развитие

НП – Национален парк

НПО – Неправителствена организация

НСИ – Национален статистически институт

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

ВЪВЕДЕНИЕ

Общинският план за развитие на община Земен за периода 2014 -2020 г. е документ за стратегическо планиране на устойчиво интегрирано развитие на територията на общината, който се разработва в съответствие с предвижданията на Областната стратегия за развитие на област Перник за периода 2014 -2020 г.

Общинският план за развитие определя средносрочните цели и приоритети за развитие, като се отчитат специфичните характеристики и потенциалът на общината, от една страна, и стратегическите насоки за разработване на целите и приоритетите на общинските планове за развитие, съдържащи се в съответната областна стратегия за развитие за периода до 2020 г., от друга страна.

Използваният подход, методите и принципите при разработването на общинския план за развитие /ОПР/ гарантират, че стратегическият документ е в съответствие с нормативните изисквания в областта на регионалното развитие, както и с определените национални и регионални цели и приоритети на развитието в България. Освен това планът е съобразен със специфичните условия, ред и изисквания за прилагане на нормативните документи, свързани с местното самоуправление, териториалното устройство, опазването на околната среда, кадастъра и имотния регистър за територията на общината.

Общинският план за развитие на община Земен като стратегически документ обвързва сравнителните предимства и потенциал за развитие на местно ниво с ясно дефинирана визия, цели и приоритети за постигане на стратегически цели, свързани общо от стремежа към по-висок жизнен стандарт на хората в общината и устойчиво развитие.

Съответствието на общинския план за развитие с изискванията, залегнали в стратегическите насоки и законодателството на ЕС в областта на регионалната политика, се отнася до това, в каква степен плановият документ, разработен и прилаган на местно ниво, отразява общия европейски контекст на политиката за балансирано и

Този документ е създаден в рамките на проект „По-добро управление, чрез ефективни политики за община Земен през следващия програмен период”, в изпълнение на Договор № 13-13-170/ 24.10.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

устойчиво развитие на регионите и местните общности в ЕС. Най-общо стратегическите цели на тази политика са насочени към намаляване на икономическите, социалните и териториалните неравновесия и подобряване на жизнения стандарт. Освен по отношение хармонизацията на целите и приоритетите в контекста на регионалната политика на ЕС, съответствие е необходимо да се търси и по отношение на методите за управление, наблюдение и оценка в процеса на разработване и изпълнение на общинския план за развитие. Така например, биха могли да се използват утвърдените в европейската практика инструменти за определяне на физически и финансови индикатори за отчитане на постигнатите резултати и въздействие от прилагането на мерките и проектите в рамките на общинския план за развитие. Формите за предоставяне на информация и публичност, относно приемането и изпълнението на плана, както и за работа с партньорите в областта на интегрираното устойчиво местно развитие, също така биха могли да се използват ефективно.

Законодателната рамка въвежда задължителното изискване за съгласуваността на основните стратегически документи на европейско, национално и областно ниво.

Стратегия Европа 2020

„Европа 2020“ е десетгодишната стратегия за растеж на ЕС. Нейната цел не се ограничава с преодоляването на кризата, която продължава да засяга много от нашите икономики. Целта на стратегията е да се отстранят недостатъците на нашия модел на растеж и да се създадат условия за различен тип растеж – по-интелигентен, по-устойчив и по-приобщаващ.

Определени са пет основни цели, които ЕС трябва да постигне преди края на десетилетието. Те са в сферата на заетостта; образованието; научните изследвания и иновациите; социалното приобщаване и намаляването на бедността и климата / енергетиката.

Стратегията включва седем водещи инициативи, предоставящи рамка, чрез която ЕС и националните власти взаимно поддържат усилията си в области,

Този документ е създаден в рамките на проект „По-добро управление, чрез ефективни политики за община Земен през следващия програмен период“, в изпълнение на Договор № 13-13-170/ 24.10.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

подкрепящи приоритетите на „Европа 2020“ – като иновации, цифрова икономика, заетост, младеж, промишлена политика, бедност и ефективно използване на ресурсите.

„Европа 2020“ ще има успех само ако бъдат положени решителни и целенасочени усилия както на равнище ЕС, така и на национално равнище. На равнище ЕС се вземат важни решения за завършване на изграждането на единния пазар на услуги, енергия и цифрови продукти и за инвестиции в основни трансгранични връзки. На национално равнище трябва да бъдат премахнати много препятствия пред конкуренцията и създаването на работни места. Тези усилия ще имат желаното въздействие върху растежа и работните места само, ако са съвместни и координирани.

Българското правителство предвижда увеличение на заетостта на населението между 20 и 64 години от 63 % през 2012 г. (според данни на Евростат) до 76 %. Екологичните цели на националното ни развитие са намаляване на емисиите на парникови газове с 20 % спрямо 1990, 16% относителен дял на енергията от възобновяеми източници от крайното брутно енергийно потребление, подобряване на енергийната ефективност с 25 % и намаляване на енергийната интензивност на БВП с 50 % до 2020 г. В социалната сфера, преждевременно напусналите училище трябва да бъдат снижени до 11 %, докато дела на лицата с висше образование на възраст между 30 и 34 години следва да стане 36 %.

Националната програма за развитие: България 2020

Националната програма за развитие: България 2020 (НПР БГ2020) е водещият стратегически и програмен документ, който конкретизира целите на политиките за развитие на страната до 2020 г. Визията, целите и приоритетите на НПР БГ2020 са дефинирани на базата на изготвен за целта социално-икономически анализ, както и на получените становища в рамките на публичните дискусии на всеки един етап от изработването на документа. Формулираните цели на правителствените политики ще осигурят постигането на ускорен икономически растеж и повишаване на жизнения стандарт на българските граждани в средносрочен и дългосрочен план.

Този документ е създаден в рамките на проект „По-добро управление, чрез ефективни политики за община Земен през следващия програмен период“, в изпълнение на Договор № 13-13-170/ 24.10.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

НПР БГ2020 е документ за националните решения за растеж. Той е в съответствие с ангажиментите на България на европейско и международно ниво, но възплащава стремежа на държавата за избор на национален път за напредък.

НПР БГ2020 проследява актуалното състояние на факторите за икономическо развитие и се стреми към равностойно разглеждане, но и приоритетно фокусиране на някои от тях. Идентифицирани са следните основни фактори – човешки капитал, заетост, физически капитал, инфраструктура, технологии и информационни системи.

На основата на проведените социално-икономически анализи и финансови прогнози, НПР БГ2020 мотивира своите визия, три стратегически цели и осем приоритета. Предложенията поставят акцент върху развитието на образованието и здравеопазването, достигане до по-високи равнища на заетостта, инфраструктурни подобрения, приложение на иновативни подходи в икономиката, възстановяване на аграрния сектор.

Национална стратегия за регионално развитие

Националната стратегия за регионално развитие (НСРР) е основният документ, който определя стратегическата рамка на държавната политика за постигане на балансирано и устойчиво развитие на районите на страната и за преодоляване на вътрешнорегионалните и междурегионалните различия/неравенства в контекста на общоевропейската политика за сближаване и постигане на интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж.

НСРР определя дългосрочните цели и приоритети на политиката за регионално развитие, която има интегрален характер, дава възможност за координация на секторните политики на територията и съдейства за тяхното синхронизиране.

НСРР играе важна роля за постигане на съответствие и взаимно допълване между целите и приоритетите на политиката за регионално развитие и секторните политики и стратегии, които спомагат за балансирано развитие на районите.

Този документ е създаден в рамките на проект „По-добро управление, чрез ефективни политики за община Земен през следващия програмен период”, в изпълнение на Договор № 13-13-170/ 24.10.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Национална концепция за пространствено развитие

Националната концепция за пространствено развитие (НКПР) е средносрочен стратегически документ, който дава насоките за устройство, управление и опазване на националната територия и акватория и създава предпоставки за пространствено ориентиране и координиране на секторните политики. Заедно с Националната стратегия за регионално развитие 2012 – 2022 г. тя е основен документ в най-новото ни законодателство и дългоочакван инструмент за интегрирано планиране и устойчиво пространствено, икономическо и социално развитие.

НКПР изтъква важността на успешната териториална интеграция на страната ни в европейското пространство чрез развитието на български транспортни, екологични и културни оси и свързването им с международни коридори. Акцент се поставя върху постигането и поддържането на умерено полицентричната мрежа от градове, предпоставка за по-балансирано териториално развитие и съживяване на селските и периферните райони.

Областна стратегия за развитие на област Перник

Общинският план е в пряка йерархична зависимост от Областната стратегия за развитие. Областна стратегия за развитие (ОСР) на област Перник за периода 2014-2020 г. е средносрочен документ за стратегическо планиране на регионалното развитие, с който се определят целите и приоритетите за устойчиво интегрирано регионално развитие, като се отчитат специфичните характеристики и потенциала на областта. Формулирани са и необходимите нови цели и приоритети в синхрон с националните действия по приложението на стратегия „Европа 2020“. Неразделна част от ОСР е и индикативният разчет на необходимите финансови средства за реализиране на ОСР, изпълняващ ролята на финансова рамка за Общинския план за развитие на община Земен.

При разработването на ОПР на община Земен за периода 2014-2020 г. бяха съобразени и следните насоки и изисквания:

Този документ е създаден в рамките на проект „По-добро управление, чрез ефективни политики за община Земен през следващия програмен период“, в изпълнение на Договор № 13-13-170/ 24.10.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

- Съответствие на плана с принципите и правилата за прилагане на структурните инструменти в областта на регионалната политика на ЕС;
- Координация и съгласуваност с европейските, националните и местните политики за конкуренция, опазване и подобряване на околната среда и равните възможности;
- Осигуряване на информация и публичност на процесите на планиране и програмиране, финансиране, изпълнение, наблюдение и оценка в областта на интегрираното регионално и местно развитие;
- Методологическите работни документи на ЕК за използване на индикатори и извършване на оценки;
- Спазването на принципа на съфинансиране и допълняемост на местните собствени финансови ресурси за развитие със средства от държавния бюджет, фондовете на ЕС и други публични и частни източници.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

I. ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ОБЩИНАТА

1.1. Географско положение

Община Земен е разположена в югозападните части на Пернишка област. Повече от половината от територията ѝ се намира в областта Краище. Територията на общината е разположена в планинската и полупланинска част на Югозападна България и граничи на юг с Община Кюстендил, на запад – с Община Трекляно, на северозапад – с Община Трън, на север – с Община Ковачевци и на изток – с Община Радомир. Община Земен е отдалечена на 40 км от областния град Перник, на 70 км от столицата и се намира на 40 км от град Кюстендил. Площта на общината е 253 900 дка. В нея се включват 18 населени места- общинският център град Земен и 17 села.

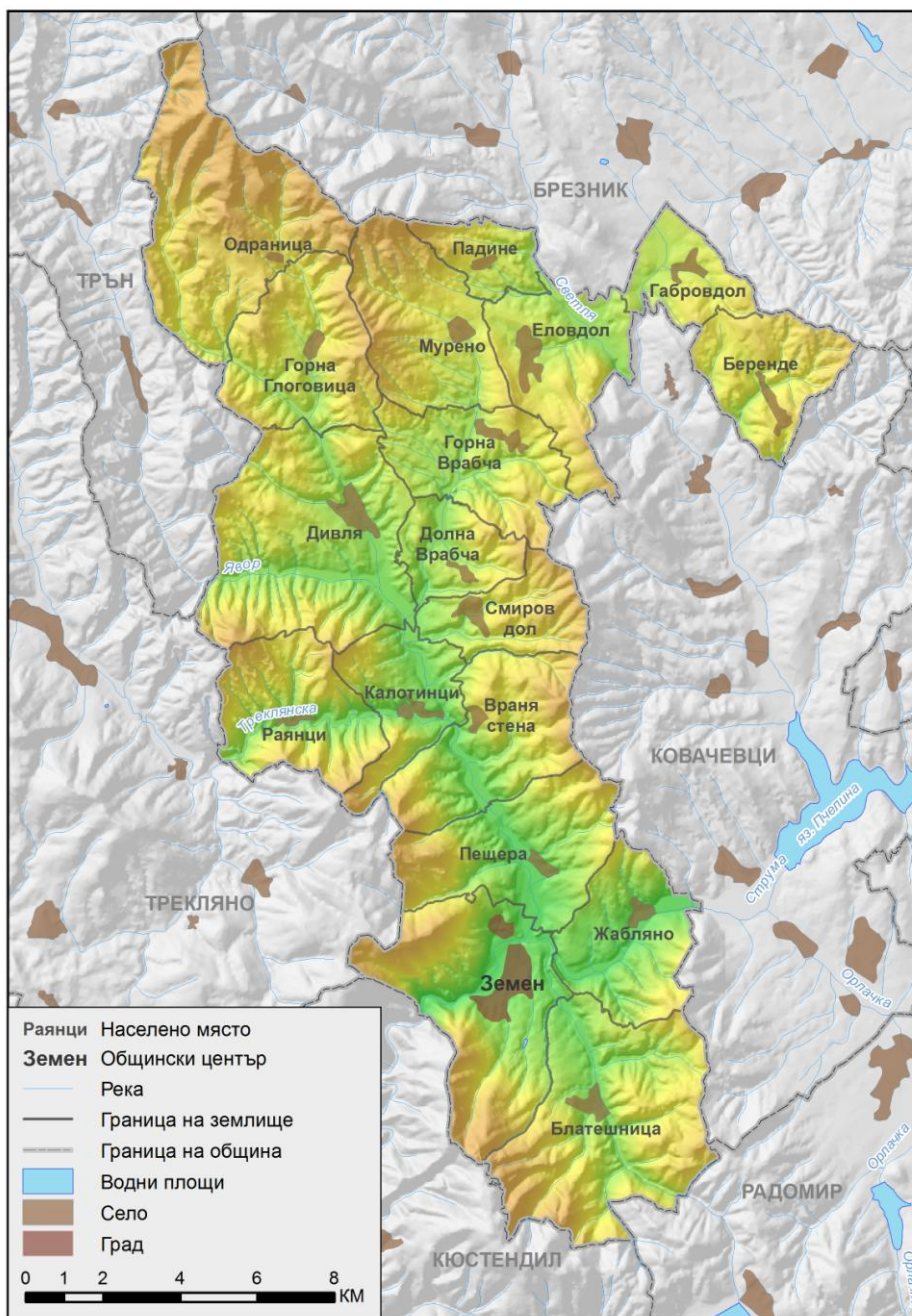
Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Карта №1 Географско положение и граници на община Земен

Този документ е създаден в рамките на проект „По-добро управление, чрез ефективни политики за община Земен през следващия програмен период“, в изпълнение на Договор № 13-13-170/ 24.10.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Табл.1 Територии и тяхната площ в общината (кв.км)

Обща територия	253,9
Земеделски земи	97,5
Обработваеми площи	55,8
Поливни площи	0,3
Горски територии	138,5
Населени места и урбанизирани територии	9,2
Водни площи	2,5
Полезни изкопаеми	4,6
Транспортна инфраструктура	1,3

Този документ е създаден в рамките на проект „По-добро управление, чрез ефективни политики за община Земен през следващия програмен период”, в изпълнение на Договор № 13-13-170/ 24.10.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

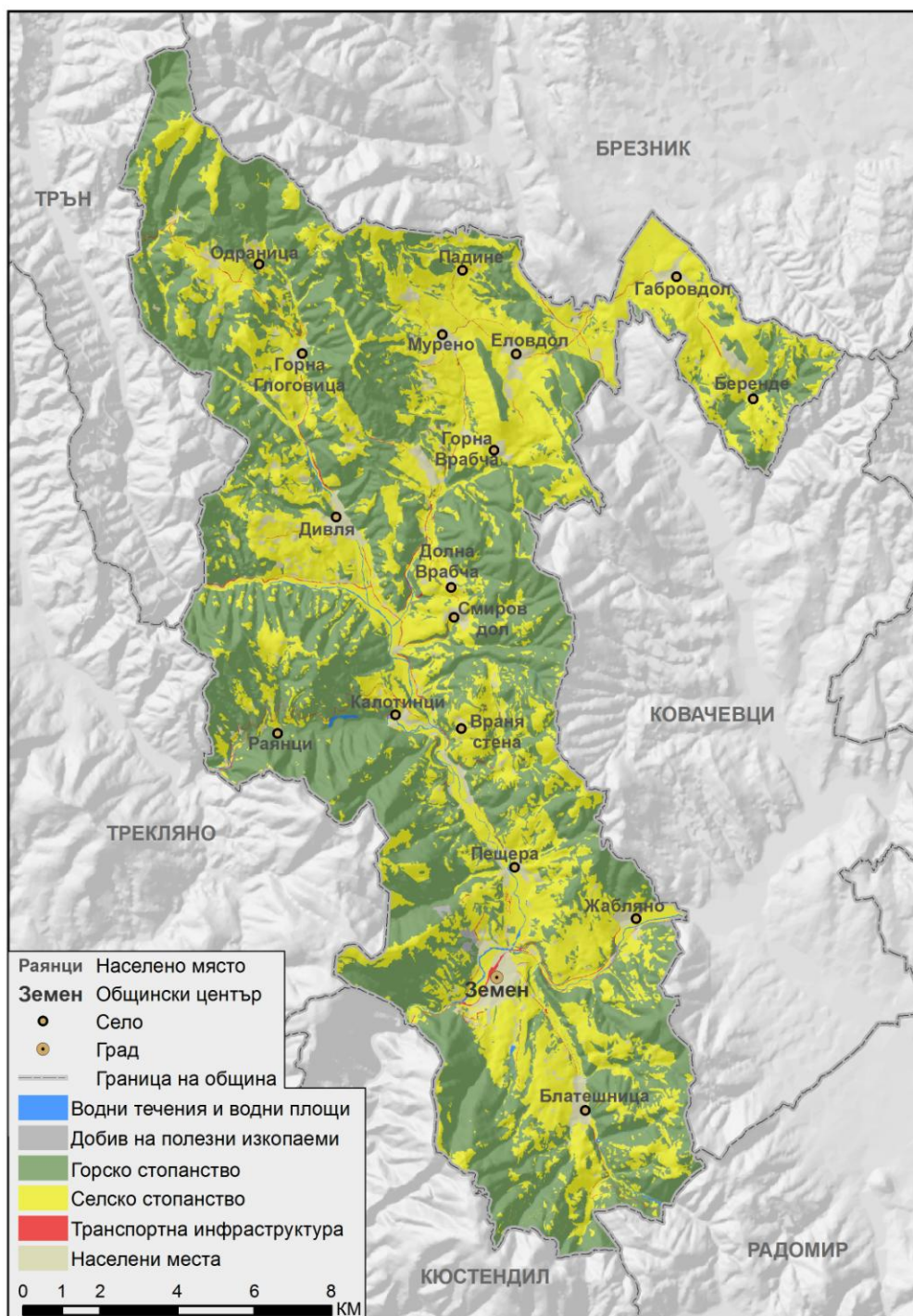
Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Карта № 2 Баланс на територията

Този документ е създаден в рамките на проект „По-добро управление, чрез ефективни политики за община Земен през следващия програмен период“, в изпълнение на Договор № 13-13-170/ 24.10.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

На територията на днешното селище са намерени много следи и доказателства за съществуването и обитанието на различни племена и народи, но информацията е недостатъчна, за да бъдат направени конкретни и ясни изводи за произхода и начина им на живот.

Има различни сведения за присъствието на тракийски племена в Земенско, някои, от които монети, оброчни плочи на тракийски конници, накити и керамични съдове. По време на късната античност /II - IV век след Христа/ римляните основават тук система от селища, в които населението предимно е било заето със земеделие, винарство и обработка на злато. Намерени са останки от римски крепости и различни съдове и плочи, посветени на римски божества. В карта на Велбъждска област от Средновековието е означено на територията на гр.Земен селище с името „Беловон”.

Красотата на тези земи не остава незабелязана и е описвана дори в литературата. За пръв път чешкият географ Костантин Иречек, в своето произведение „Пътуване до България” описва крепостта Землѝнград, която се намирала в Струмския пролом (в преддверието на Велбъжд). Географът описва Земенския пролом като неповторимо красив: „... Тук се отвори великолепен скалист амфитеатър – пише Иречек,- по чиито склонове пак не липсваха многобройни малки пещери. От десния бряг излиза към югоизток дълъг каменист издатък и накрая му, около 100м. над повърхността на Струма, се белеят върху една мъчно достъпна чука каменни основи на просторно градище. Казват му Земенско кале, целият този непроходим край в теснините на Струма от Белово до Ръждавица се нарича от населението Земен. Това е Землѝнград, по-често споменаван в южнославянските паметници от XII-XIV век. На запад крепостната стена се спуща много стръмно към реката...”/Пътуване по България, К. Иречек/.

По-късно градът е бил изправен пред борба с османските завоеватели и така през 1385г. той е бил напълно разрушен и заличен от картата. Останала само една махала в Земенския пролом – Земенската, която през всичките години на турското владичество се е запазила и до днес. Наследник на града Землѝнград е новият Земен.

Този документ е създаден в рамките на проект „По-добро управление, чрез ефективни политики за община Земен през следващия програмен период”, в изпълнение на Договор № 13-13-170/ 24.10.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

По време на турското робство, проломът на Струма между Земен и Раждавица губи своето военно-стратегическо значение, но се превръща в основен път за хора и стоки. Хората от селището Белово били задължени да оказват съдействие на постове за охрана в пролома. Съществува вероятност селото да е било обезлюдено за известен период от време, факт, за който свидетелстват запустяването на средновековната църква и изоставянето на селското гробище около нея. След това постепенно по тези земи са се заселили нови хора. След освобождението на България, ситуацията в Белово се променила, турското население се изселило и вече свободните българи нямало на кого да доставят своята продукция. Селището се оказало изолирано от новия вече път Кюстендил - Радомир през Конявската планина. Преломен момент в развитието на селището Белово е построяването на железопътната гара в средата на неговото землище. След този момент започва оформянето и утвърждаването му като транспортен възел, макар и с регионално значение.

1.2. Релеф и геоложки строеж

За община Земен е характерен предимно планинският релеф. Територията на общината е разположена в планинската и полупланинската част на Югозападна България. Землището ѝ е оградено от Риша планина (част от Конявска планина) на изток и юг, на запад граничи със Земенска планина, а на север с Рудина планина. Най-висок е връх Риш в едноименната планина – 1442м. Връх Тичък в Земенска планина е вторият по височина – 1294м. Средната надморска височина е 685м, която от своя страна благоприятства развитието на селско стопанство и дърводобив. Земенският пролом е една невероятна природна забележителност в долината на р. Струма. В землището на общината има 3 пещери и 2 водопада. Земенска планина е изградена от варовици, мергели и пясъчници. Широко разпространение имат и карстовите форми в планините Земенска и Конявска планина.

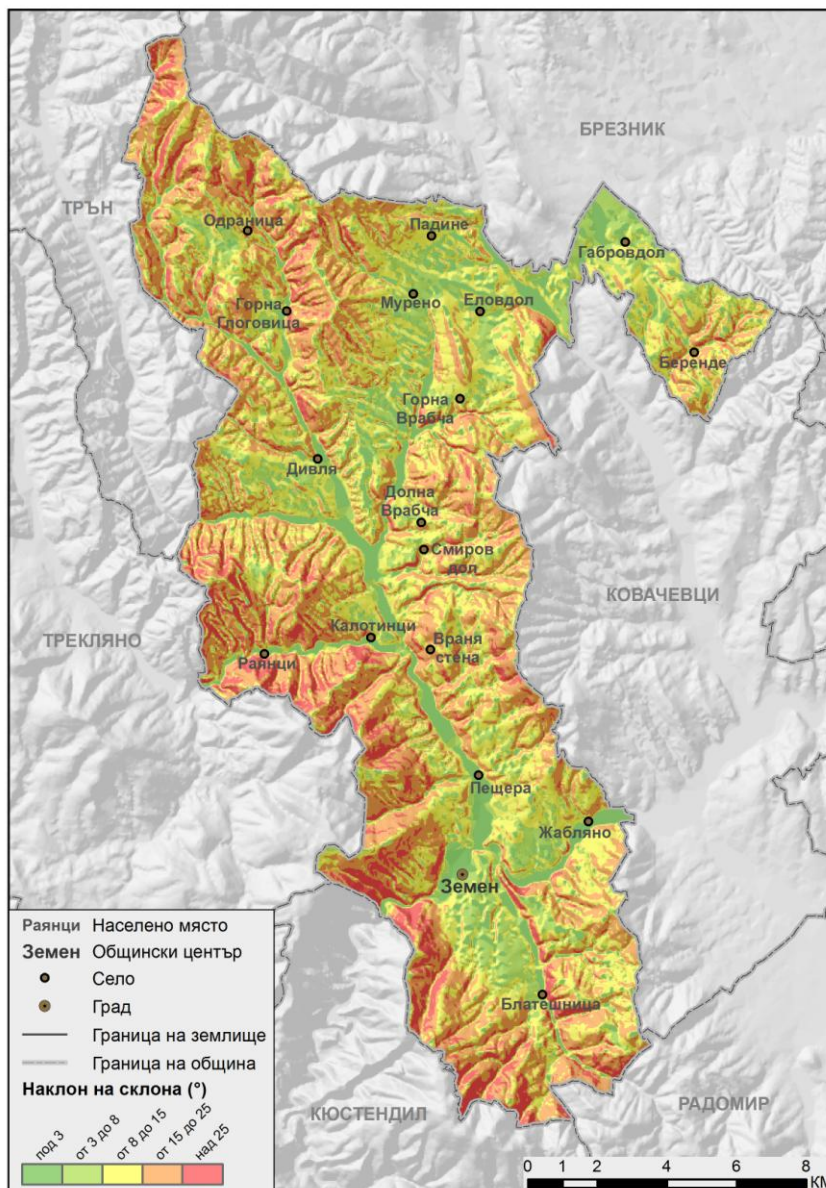
Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Карта № 3 Наклон на склона

1.3. Полезни изкопаеми

На територията на общината са широко разпространени нерудните полезни изкопаеми – варовици, глини, хума, бигор. По поречието на р. Струма и р. Треклянска са разкрити големи количества глина, които са подходящи за изработването на тухли и

Този документ е създаден в рамките на проект „По-добро управление, чрез ефективни политики за община Земен през следващия програмен период”, в изпълнение на Договор № 13-13-170/ 24.10.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

други керамични изделия. В с. Елов дол има глинена мина, която не функционира от 1978г., но там има богато находище на барит, което предстои да бъде разработено.

1.4. Климат

Общината попада в границите на умереноконтиненталния климат, като някои райони на Краището са под влиянието на умереноконтинентален климат с планински характер. Голяма част от климата на Земен зависи от особеностите на температурните инверсии, характерни за високите западно-балкански котловинни полета. Проявяват се основно югозападни и северни ветрове.

1.5 Води

Общината е богата на водни ресурси, като през територията ѝ протичат реките: Струма, Треклянска, Дивлянска и Блатешничка. Тук има няколко микроязовира, две езера и много карстови извори. Река Струма преминава през няколко населени места на Общината, но водите ѝ са промишлено замърсени. Останалите водни басейни са с екологично чисти води.

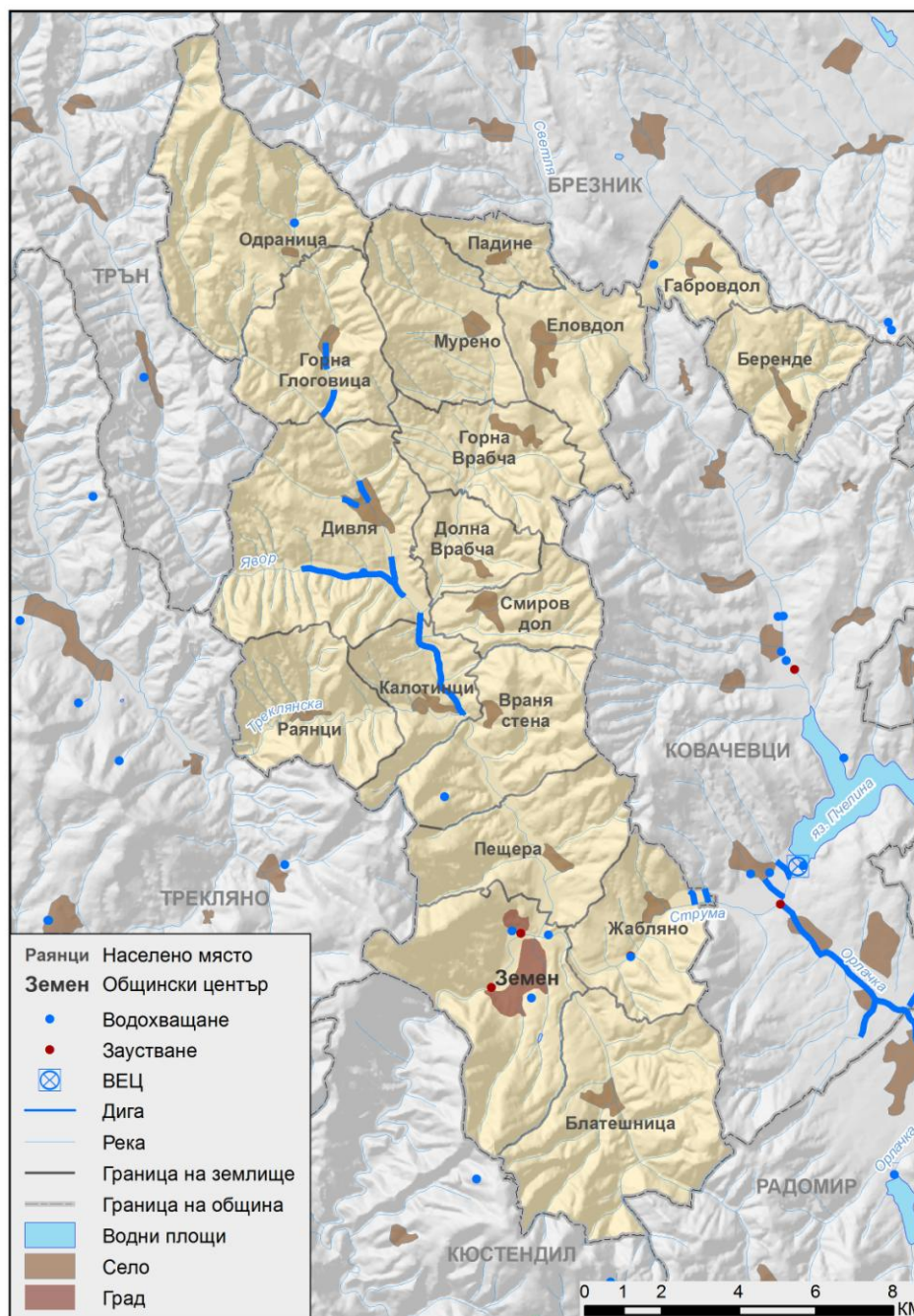
Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Карта № 4 Хидрографска мрежа

Този документ е създаден в рамките на проект „По-добро управление, чрез ефективни политики за община Земен през следващия програмен период“, в изпълнение на Договор № 13-13-170/ 24.10.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

1.6. Почви

Условията за почвообразуването в общината са обусловени от характера на климата, възрастта и особеностите на релефа, както и почвообразуващите скали. Разпространени са чернозем-смолници, които са 28% от обработваемата земя и канелено-горски почви, представлявайки 45 – 47% от цялата територия на общинските почви. Подходящи за отглеждане върху тези почви са пшеница, ръж, овес, картофи.

1.7. Растителност

Природният ландшафт до голяма степен е изменен от антропогенната дейност.

Растителната покривка е еднородна – предимно тревиста. В ниските земи, част от територията на общината се отглеждат предимно едногодишни селскостопански култури. По-високите части са заети от естествени ливади и пасища.

Във високите части (горски фонд и пасища) се срещат предимно храстите глог, шипка, дрян, къпина, трънка и др. Основни дървесни видове са дъб, бук, бял и черен бор, габър, клен, акация, липа и пр. Преобладават основно горите с издънков произход, разстроена структура и нискокачествена продуктивност. Около 20 – 22% от горския фонд се залесява, но горите се използват основно за дърводобив за огрев и целулоза.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

II. СЪСТОЯНИЕ НА МЕСТНАТА ИКОНОМИКА

2.1. Обща характеристика на икономиката

Община Земен е малка община, разположена в приграничните райони на България, в района на Краище. От административна гледна точка, общината е част от област Перник, от Югозападния район от ниво 2. Географското положение на общината предопределя до голяма степен развитието на нейната икономика и социално-икономическите връзки, които тя осъществява. Близостта до границата със Сърбия и относителната близост до гр. София определят геополитическото положение на общината. Важно значение за развитието на икономиката на общината има железопътната гара, която минава през град Земен, и която в миналото е била предпоставка за формирането на града като транспортен и стопански възел. Общината попада в категорията изостанал селски и планински район.

Макроикономическата обстановка, в която се развива община Земен се определя до голяма степен от световната икономическа криза, която се отрази на всички икономически показатели и повлия върху без това крехкото състояние на българската икономика.

По отношение на Брутния вътрешен продукт на област Перник, след 2009 година се наблюдава тенденция на постепенно нарастване.

Брутен вътрешен продукт в област Перник за периода 2009-2011 г. в млн лв.

Източник: НСИ

За 2011 година областта формира едва 2,2% от брутния вътрешен продукт на района, което се дължи на силното присъствие на област София (столица). Югозападният район е най-прогресивно развиващия се в България, като покрива 75% от средното за ЕС-27 за БВП на човек от населението.

В областта произведеният брутен вътрешен продукт на човек от населението за 2011 година е 6078,0, което спрямо другите области в района е по-високо само от това на област Кюстендил (6078 лв.).

Произвежданата БВП на човек на населението е 4 пъти по-ниско от това на София(столица).

Брутната добавена стойност бележи ръст от 11,8% за периода 2009-2011 година.

Брутна добавена стойност в област Перник за периода 2009-2010 година (в млн. лв.)

Източник: Районите, областите и общините на България 2012 г.

Тенденциите на нарастване на БВП отговарят на тези на нарастване на БД на областта. Разпределението на БДС по сектори разкрива икономическия профил на областта, като индустрията се оказва структуроопределяща за областта. Делът на индустрията в БДС спрямо характерното за страната е много по-висок. Селското стопанство има много малък принос. През тригодишния период 2009-2011 година се наблюдава лек ръст на брутната добавена стойност от селско стопанското производство, нарастване на БДС от индустрията с 34,5% и намаляване на тази от услугите с 3%. Тази тенденция очертава и перспективите за развитие на областта.

Разпределение на БДС по сектори за 2011 година (%)

Източник: Районите, областите и общините на България 2012 г.

Приносът на община Земен към икономиката на областта е предимно в сферата на индустрията, и по-конкретно леката промишленост. Малък принос има общината към развитието на земеделието. Има перспективи за устойчиво развитие на туризма и за нарастване на значението на третичния сектор в общината.

Икономиката на общината се е разгърнала в предимно микропредприятия до 9 заети. Средните нетни приходи от дейността на фирмите в общината са по-високи единствено от тези на община Ковачевци. Разликите между общините в област Перник е голяма, което е признак за големите диспаритети между развитието на различните териториални единици. Община Земен се очертава като една от по-слабо развитите общини в областта. За тригодишния период 2009-2011 година, когато ефектите от икономическата криза бяха най-силно осезаеми, спадът на приходите не е драстичен. През 2011 година се наблюдава повишаване на нетните приходи на предприятията. Задържането на тази тенденция и по-нататъшен принос ще бъде признак за излизане от кризата.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Поради значителното свиване на пазара, фирмите ограничават инвестициите в дълготрайни материални активи с цел ограничаване на разходите. Това повлиява върху качеството на продукцията и производителността на труда, както и върху конкурентоспособността на местните фирми и намирането на пазари за реализиране на продукцията. По отношение съотношението на разходите по ДМА спрямо нетните приходи от продажби за 2011 г. община Земен има показатели по-високи от средните за страната.

Икономиката на общината се намира в силен застои и е необходимо привличане на инвестиции и насърчаване на предприемачеството, за да се стимулира икономиката на общината. Като част от трансграничен район пред общината излизат възможности за сътрудничество и развитие, които биха могли да привлекат инвестиции. Сравнително предимство на общината са ресурсите за развитие на туризъм, с които тя предполага, но от ключово значение е тяхното устойчиво развиване и популяризиране. Друг голям проблем, който засяга пряко икономиката на общината е силното обезлюдяване на населените места, която тенденция е продължителна и задълбочаваща се.

2.2.   *Анализ на икономиката по отрасли*

Икономиката на общината е насочена предимно към леката промишленост. Селското стопанство има по-малко значение за икономиката на община Земен.

2.2.1.   *Селско стопанство*

В община Земен условията за развитие на селско стопанство са по-благоприятни за развитие на животновъдството и са подходящи за отглеждането на някои култури. Пресеченият релеф и тежките по механичен състав почви представляват пречка пред развитието на селското стопанство. Благоприятни са условията за отглеждане на овошки, лозя и картофи. Няма условия, обаче, за развитие на интензивно земеделие.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Селското стопанство в общината не би могло да се превърне в основен двигател на икономиката на общината, но наличните в общината потенциали биха могли да се оползотворят в целенасочено развитие и подходящи за общината видове.

Площта на територията в общината, предназначена за нуждите на селското стопанство е 98914,705 дка, която е разпределена в общо 27 018 имота.

№	Вид на територия.	по Имоти бр.	Площ в дка	Площ %
1.	За нуждите на селското стопанство	27018	98914.	40.046
2.	За нуждите на горското стопанство	8033	133425.	54.017
3.	населени места	625	10343.	4.188
4.	водни течения, и водни площи	239	2668.	1.080
5.	добив на полезни изкопаеми	36	388.026	0.157
6.	За нуждите на транспорта	154	1264.	0.512
	ВСИЧКО	36105	247005.	100.000

Баланс по видове територии по предназначение (справка към 2014 г., Източник ОСЗ, гр. Земен)

Територията, предназначена за нуждите на селското стопанство представлява 40% от територията на общината.

Земеделската земя на територията на общината е 97524 дка, което представлява 0,8% от земеделската земя на областта.¹ Обработваемата площ е 55 833 дка, което представлява 57% от земеделската земя в общината. Поливни площи в общината няма.

По начин на трайно ползване балансът на територията сочи, че земите, определени за ниви в общината са с площ 35 050, или 14% от територията, като са разпределени в 14705 имота.²

Стопанствата са дребни, разпокъсани и малко на брой. Кооперациите са малко, селското стопанство се движи основно от арендатори и самостоятелни земеделски производители.

¹ Източник: Районите, областите и общините на България 2012 г., данни към 2000 година.

² Източник: ОСЗ на гр. Земен

Този документ е създаден в рамките на проект „По-добро управление, чрез ефективни политики за община Земен през следващия програмен период“, в изпълнение на Договор № 13-13-170/ 24.10.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Растениевъдството е представено от зърнени и технически култури – пшеница, ечемик, царевица, слънчоглед, отглеждат се зеленчуци – домати, краставици, пипер, картофи и плодове – ябълки, круши, череши, ягоди.

По предназначение, за зеленчукови култури са отредени 165 имота с площ 120 дка, за трайни насаждения – над 100 дка.

Животновъдството е развито в малки частни стопанства, като се отглеждат предимно крави и овце. Животновъдството представя възможности за развитие, като пример за това е местната фирма „Вамид 2002” ООД. Това е модерна европейска мандра, нова овцеферма в Земен и кравеферма. Фирмата затваря цикъла на производството – от фуража, през отглеждането на животните, добива и преработка на млякото, до собствена магазинна мрежа, като се развива и в областта на биопроизводството.

По предназначение, за овцеферми са отредени 9 имота с площ 40 дка, за птицеферма – 1 с площ половин дка.

Сформирана е Местна Инициативна Група „МИГ Радомир-Ковачевци-Земен”, като членове на Сдружението са 21 физически лица, представители на гражданския сектор, бизнеса и публичната власт. Стратегията за местно развитие на МИГ „Радомир-Ковачевци-Земен” е одобрена за финансиране с договор от 2012 година.

Перспектива има биопроизводството на територията на общината, предпоставки за което са чистата и запазена околна среда. Съчетаването на земеделието и туризма също е възможност, която може да създаде работни места и да генерира приходи в общината.

Горското стопанство е също важен ресурс за общината. Планинския и полупланински район, в който тя е разположена предполага наличието на горски ресурси, които могат да се използват за дърводобив, развитие на ловен туризъм, отдих и спорт. Преобладават горите с издънков произход, разстроена структура и нискокачествена продуктивност. Около 20 – 22% от горския фонд се залесява, но горите се използват основно за дърводобив, за огрев и целулоза. Горските екосистеми в Община Земен се стопанисват от ДЛ Земен.

Този документ е създаден в рамките на проект „По-добро управление, чрез ефективни политики за община Земен през следващия програмен период”, в изпълнение на Договор № 13-13-170/ 24.10.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Територията, предназначена за нуждите на горското стопанство представлява 54% от територията на общината или 133425.703 дка, като е разпределена в 8033 имота.

Събирането и обработката на диви плодове, гъби и билки, както и пчеларството имат неразвит потенциал. В Земен има временни изкупвателни пунктове. Пчеларството е много перспективно, но са необходими инициативи за осигуряване на адекватни пазари на продукцията.

3.1.2. Преработваща промишленост

Преработващата промишленост на територията на общината е представена от производство на вар и варови разтвори, каменно-трошечни материали, огнеупорна глина, строителни материали. Тези производства са базирани на наличните в общината нерудните полезни изкопаеми, а именно варовици, глина, хума, бигор и пр. По поречието на р.Струма и р.Треклянска се намират големи количества глина, които са подходящи за производство на тухли, керемиди и т.н.

Според Стратегията за местно развитие на МИГ на общините Радомир-Ковачевци-Земен, работещите фирми на територията на община Земен са 70.

Представител на местния бизнес е фирмата „Кариери и Вародобив – АД“. Фирмата има концесия за експлоатация на подземни богатства и варовици от находище „Земен“, участък „Турско усое“ с концесионна площ 186 025 кв. м. Произвежда се негасена вар, инертни материали, бетон и бетонови елементи. Продуктите се използват за пътно строителство, жилищни сгради, индустриални обекти и други инфраструктурни обекти.³ Фирмата осигурява 75 постоянни работни места. Добивът на вар за строителството е традиционен поминък за общината.

ЕТ "ЕМ - СТРОЙ" разполага с варово стопанство, произвежда и пакетира варови разтвори, занимава се и с извършване на строително-ремонтни дейности - изграждане на жилищни сгради, както и с търговия на строителни материали.

³ http://www.coal-bg.com/var_bg.swf

Този документ е създаден в рамките на проект „По-добро управление, чрез ефективни политики за община Земен през следващия програмен период“, в изпълнение на Договор № 13-13-170/ 24.10.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

„ВЕС-Строй“ ЕООД работи по поддържане и почистване на общинската пътна мрежа.

Добивната промишленост е представена и от добив на глина. Находището се намира в района на с. Жабляно, като се добиват керамични и огнеупорни глини. Фирмата която извършва дейността е „Жабляно АД“ .

Леката промишленост е представена от фирма „Спортпром шус“ ЕООД. Работи от 2004 г. с екип от около 100 работници и специалисти. Годишно се произвежда около 700 хил. чифта чехли за износ в Италия.

„Елпром ИЕП“ АД, произвежда основно електроизолационни материали и електротехнически изделия от стъклени влакна. Фирмата се помещава и се стопанисва от „Елпром ИЕП“ АД, град София.

Фирмите са предимно микропредприятия в сферите на услугите. Необходима е диверсификация на икономиката и насърчаване на предприемачеството.

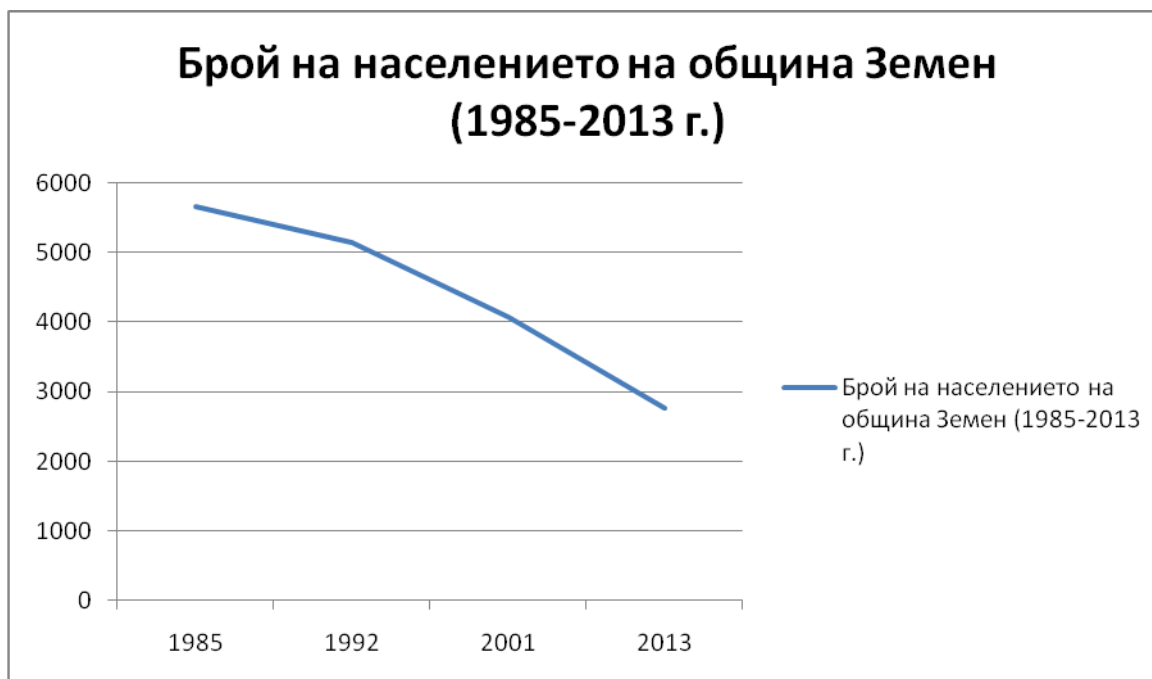

III. РАЗВИТИЕ НА СОЦИАЛНАТА СФЕРА И ЧОВЕШКИЯ РЕСУРС

Демографска характеристика на населението

Брой и гъстота на населението

Община Земен е малка по население и територия община, намира се в с югозападна част в Пернишка област. Населението на община Земен спрямо, област Перник около 2% или 2 582 д., като 1588 (61,5%) живеят в град Земен, и 994 (38.5%) от населението на общината, спрямо област Перник, живеят в селата. Демографските тенденции в развитието на община Земен могат да бъдат проследени спрямо промените в населението на общинския център –град Земен. След преброяването на 4.12.1985 г., данните показват ясно изразена тенденция на намаляване на населението във всички населени места на общината.

Този документ е създаден в рамките на проект „По-добро управление, чрез ефективни политики за община Земен през следващия програмен период”, в изпълнение на Договор № 13-13-170/ 24.10.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Фигура 2. Текуща демографска характеристика в община Земен (2001-2012г.)

Общински населени места	2001 г.	2002 г.	2003 г.	2004 г.	2005 г.	2006 г.	2007 г.	2008 г.	2009 г.	2010 г.	2011 г.	2012 г.
Община Земен	4075	3946	3886	3786	3677	3584	3717	3585	3488	3454	2762	2635
с.Беренде	53	55	61	66	64	65	72	73	72	71	38	32
гр.Земен	2216	2197	2147	2046	1992	1942	1973	1912	1864	1834	1668	1626
с.Мурено	127	134	126	116	118	112	126	118	110	100	88	82
с.Одраница	41	34	29	31	29	29	28	32	30	28	18	17
с.Падине	28	35	34	33	36	33	34	34	34	31	17	15
с.Пещера	200	188	129	187	181	175	189	184	176	168	158	151
с.Раянци	38	26	29	26	25	25	25	22	25	28	7	7
с.Смиров дол	23	18	19	18	18	20	19	18	17	16	13	11
с.Блате-шница	154	144	148	142	137	131	135	125	126	130	100	95
с.Враня стена	87	84	94	99	88	79	83	78	74	82	39	35
с. Габровдол	105	99	111	108	104	101	121	114	103	94	49	43
с.Горна Вrabча	93	95	99	90	87	83	87	83	82	81	47	42
с.Горна Глаговица	51	49	78	79	79	90	102	99	87	89	39	38
с.Дивля	298	264	251	240	234	213	221	204	198	188	153	150
с.Долна Вrabча	42	38	36	37	42	37	34	33	32	29	16	17
с.Еловдол	203	203	199	200	194	189	193	188	183	180	136	122

Този документ е създаден в рамките на проект „По-добро управление, чрез ефективни политики за община Земен през следващия програмен период“, в изпълнение на Договор № 13-13-170/ 24.10.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

с.Жабляно	225	207	208	184	172	169	174	169	174	174	108	89
с.Калотинци	91	76	88	84	77	91	101	99	101	112	68	63

Сумарно населението на Земен в периода 2001 -2012 г. е намаляло с 1440 д. или спрямо населението от 2001 г. с 35,3%.Тенденцията за намаляване на населението е обхванала всички населени места в общината. Община Земен се нарежда на 5 място по големина, спрямо преброяването на 01.02.2011г. в област Перник. Към тази дата, средната гъстота на населението е 10,2д./кв.км.

Полова структура

Половата структура е от голямо значение за естественото възпроизводство на населението. Определя се от различията и особеностите на мъжете и жените както и от особеностите в динамиката на раждаемостта и смъртността на населението. Значението на половата структура на населението се определя от различията и особеностите на мъжете и жените като част от естественото възпроизводство, тяхното място и роля в семейството, участието им в трудовия процес, техният социален статус и др. Половата структура зависи главно от особеностите в динамиката на раждаемостта и смъртността на населението. Данните за 2011 г. показват, че съотношението между мъжете и жените в община Земен е 1275 мъже към 1307 жени . Тяхното разпределение в градовете е 786 мъже и 802 жени, а в селата от общо 994 д., 489 са мъже и 505 са жени. Характерното за страната и област Перник съотношение мъже:жени е ясно изразено и на територията на община Земен, като се изразява с дисбаланс между половете..В резултат на по-високата смъртност при мъжете и по-малката им продължителност на живот, тяхното по-слабо представяне е характерно за цялата страна.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

	ОБЩО		
	ВСИЧКО	МЪЖЕ	ЖЕНИ
Р България	100.0	48,7	51,3
област Перник	100.0	48,9	51,1
община Земен	100.0	49,4	50,6

Фигура 3. Полова структура на населението 2011г. (%)

Възрастова структура

Разпределението на населението по обхват на възрастовите групи изразява възрастовата структура на населението. Интервалите за изследване на възрастовата структура се определят в зависимост от целта на демографското проучване. Те могат да се разделят на 1 годишни, 5 годишни и 10 годишни. Поделянето на населението на възрастови групи има важно значение за участието в трудовия процес, естественото възпроизводство и дава ясна представа за репродуктивните възможности на населението.

Шведския демограф и статистик Зундберг, разпределя населението на 3 типа възрастова структура – поколение на децата, поколение на родителите и поколение на прародителите. Прилагането на тази типология показва, че населението на община Земен има регресивен тип на възпроизводство. Поколението на прародителите (население на 50 и повече навършени години) превишава значително като брой и относителен дял поколението на децата (население от 0-14 навършени години).

	0-14г.	15-49г.	50+г.
Р България	13,2	46,8	40,0
област Перник	11,4	45,3	43,3
община Земен	6,7	29	64,3

Фигура 4. Възрастова структура на населението по Зундберг 2011г.(%).

Съпоставянето на данните от предходни години показва, че населението на община Земен застарява. На настоящия етап, население в под трудоспособна възраст има по-малък относителен дял от този в страната и област Перник. Процесът на застаряване ще продължава да има негативно отражение върху сегашното и бъдещо състояние на естественото възпроизводство. В тази насока община Земен не се различава от общите тенденции в демографското развитие на България.

Общини Пол	Общо	Възраст (в навършени години)												
		0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60 и повече
1985														
Област Перник	173595	10345	11583	11402	11103	10716	12370	12050	13125	10933	11008	13097	12582	33281
Мъже	86802	5296	5809	5831	5789	5475	6330	6350	6774	5437	5480	6555	6356	15320
Жени	86793	5049	5774	5571	5314	5241	6040	5700	6351	5496	5528	6542	6226	17961
Земен	5652	219	241	290	236	250	263	237	281	246	329	370	470	2220
Мъже	2772	105	113	162	122	142	156	140	150	117	175	192	219	979
Жени	2880	114	128	128	114	108	107	97	131	129	154	178	251	1241
Земен	5652	219	241	290	236	250	263	237	281	246	329	370	470	2220
1992														
Област Перник	163307	7928	9359	10509	11127	10026	9602	11067	11420	11882	11064	9829	11793	37701
Мъже	80697	4013	4790	5341	5603	5166	4897	5553	5820	6015	5544	4787	5713	17455
Жени	82610	3915	4569	5168	5524	4860	4705	5514	5600	5867	5520	5042	6080	20246
Земен	5134	145	162	203	214	207	195	232	217	247	274	326	474	2238
Мъже	2543	66	84	106	114	122	124	117	133	133	137	162	248	997
Жени	2591	79	78	97	100	85	71	115	84	114	137	164	226	1241
2001														
Област Перник	149832	4971	6202	8666	9303	9697	9691	9744	9867	11042	10529	11543	9555	39022
Мъже	73228	2520	3178	4397	4762	5035	4974	4900	4942	5553	5340	5715	4485	17427
Жени	76604	2451	3024	4269	4541	4662	4717	4844	4925	5489	5189	5828	5070	21595
Земен	4139	96	117	150	130	136	160	160	196	215	199	292	303	1985
Мъже	2045	52	64	77	69	64	98	86	125	122	110	151	131	896
Жени	2094	44	53	73	61	72	62	74	71	93	89	141	172	1089
Жени	82610	3915	4569	5168	5524	4860	4705	5514	5600	5867	5520	5042	6080	20246
2011														
Област Перник	133530	5403	4760	5020	5748	6260	8223	9318	9389	9414	9582	10476	9939	39998
Мъже	65421	2812	2472	2540	3019	3446	4374	4889	4902	4863	4850	5289	4921	17044
Жени	68109	2591	2288	2480	2729	2814	3849	4429	4487	4551	4732	5187	5018	22954
Земен	2762	62	51	74	87	93	90	105	120	139	167	207	183	1384
Мъже	1368	35	27	45	48	51	57	54	75	73	105	111	97	590
Жени	1394	27	24	29	39	42	33	51	45	66	62	96	86	794

Този документ е създаден в рамките на проект „По-добро управление, чрез ефективни политики за община Земен през следващия програмни период“, в изпълнение на Договор № 13-13-170/ 24.10.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Трудоспособен контингент

Промените във възрастовата структура имат определящо значение за формирането на трудоспособния контингент от населението. Той включва лицата от началната до пределната трудова възраст според трудовото законодателство.

Тенденцията на остаряване на населението води до промени в неговата основна възрастова структура - разпределението на населението под, във и над трудоспособна възраст. Към 1.02.2011 г. 60.2% от населението в област Перник, или 80 378 души са в трудоспособна възраст, от тях 53.6% са мъже, а останалите 46.4% - жени. В трудоспособна възраст са 63.9% от населението в градовете на областта, а в селата - 46.6%. Населението под трудоспособна възраст е 16 218 души (12.1%), а над трудоспособна възраст са 36 934 души (27.7%). С най-висок относителен дял на населението в трудоспособна възраст е община Перник - с 62.6%, следвана от общините Радомир (57.3%) и Брезник (52.8%). С най-нисък дял на населението в трудоспособна възраст е община Ковачевци - 39.1%. Населението в под трудоспособна възраст в община Земен е 6,8% от общия брой на населението за общината, разликата между населението в под трудоспособна възраст и над трудоспособна възраст е с тенденция за увеличаване в полза на населението в над трудоспособна възраст.

	Под трудоспособна възраст	В трудоспособна възраст	Над трудоспособна възраст
Р България	14,1	62,2	23,7
област Перник	12,1	60,2	27,7
община Земен	6,8	60,7	30,5

Фигура 4. Население под, в и над трудоспособна възраст 2011г. (%)

Европейски съюз

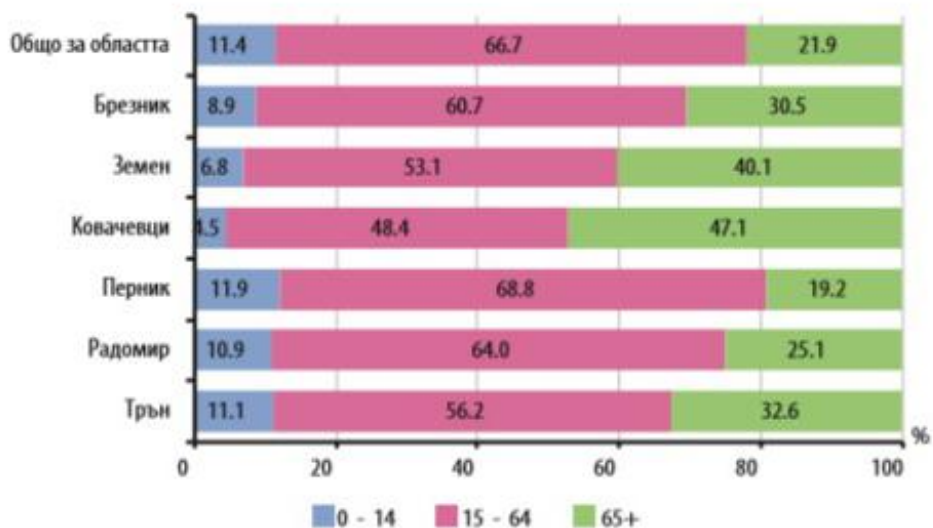

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Структура на населението по възраст и общини

Фигура 5. Население под, в и над трудоспособна възраст в общините на област Перник 2012г. (%)

Европейски съюз

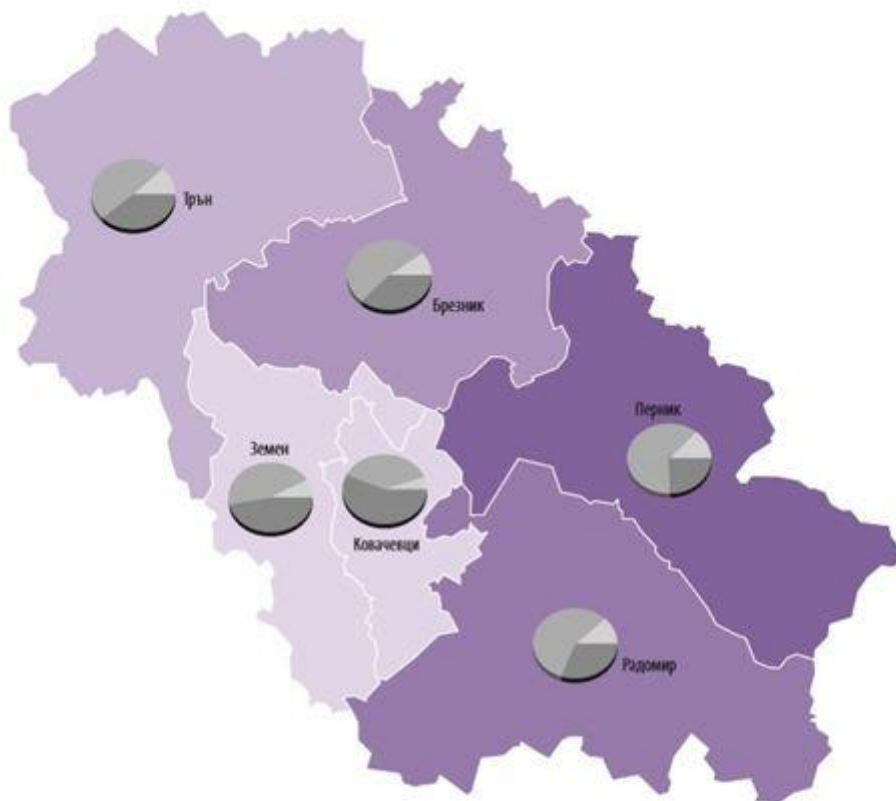

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Население под, във и над трудоспособна възраст

Структура на населението под, във и над трудоспособна възраст

Под	12.1%
Във	60.2%
Над	27.7%

Брой население по общини

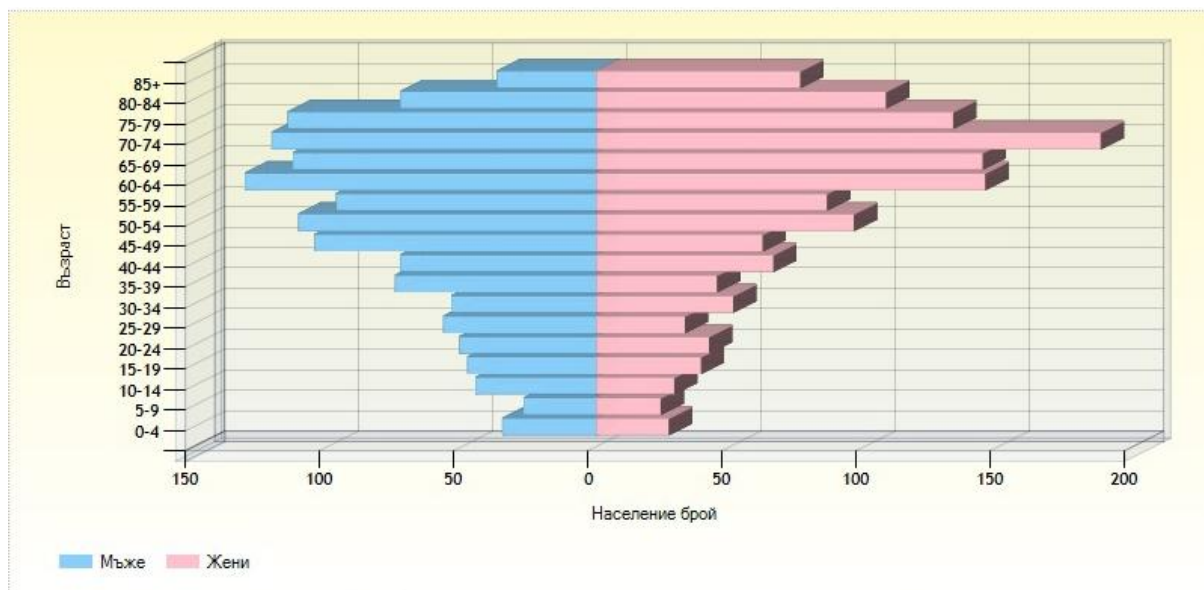
1600 - 3000	Общо за областта 133530
3001 - 5000	
5001 - 10000	
10001 - 25000	
25001 - 97181	

Община Земен се отличава с изключително висок дял на населението в надтрудоспособна възраст и нисък дял на населението в подтрудоспособна възраст. Тази тенденция е характерна за малките общини на територията на страната.

Този документ е създаден в рамките на проект „По-добро управление, чрез ефективни политики за община Земен през следващия програмен период”, в изпълнение на Договор № 13-13-170/ 24.10.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

На настоящия етап община Земен притежава високо нарушен трудоспособен контингент. В границите на област Перник, Земен е сред общините със сравнително неблагоприятно отношение между населението под трудоспособна, трудоспособна и над трудоспособна възраст.

В община Земен се наблюдава полово-възрастова структура на населението с неправилна форма. Характеризира се със стеснена основа и силно разширена горна част. Пирамидата илюстрира и съотношение между представителите на двата пола при различните възрастови групи. Деформациите, които тя изразява показват наличие на застаряване на населението, което е по засилено при жените. Наблюдава се преобладаване на мъжкото население до възрастовата граница 55-59, където женското население започва да преобладава, което се явява пряко следствие от съществуващата разлика в средната продължителност на живот в полза на жените.

Фигура 6. Полово-възрастова пирамида на населението на община Земен 2011 г.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Етническа структура

Етническата структура на населението има важно значение за начина на живот и поведение на населението. Добре изразена е връзката между етническата принадлежност и репродуктивната нагласа и поведение на населението.

Община Земен има някои характерни особености по отношение на етническата структура на населението. Характеризира се като една от общините в област Перник с най-висок дял на българската етническа група. От 2762 д. , 2713 д. са отговорили на доброволния въпрос. От участниците в проучването - 2655 са посочили, че се отнасят към българска етническа група, 11д. са посочили турска и 41д.- ромска. На територията на община Земен няма население, което да не се самоопределя към дадена етническа група. Най-многобройната етническа общност в област Перник е българската. Към нея са се самоопределили 120 929, или 96.4% от лицата, отговорили на доброволния въпрос. Най-нисък е относителният и` дял в общините Трън (81.5%) и Радомир (94.3%). В останалите общини дялът на българската етническа група е по-висок от този за областта, като в община Ковачевци той е 99.6%. Ромският етнос е вторият по численост в областта. Към 1.02.2011 г. той наброява 3 560 души с относителен дял от 2.8%, за община Земен-41д. са се определили като част от ромския етнос. В териториален аспект се отличава община Трън, където 18.0% от отговорилите лица са от ромската етническа група. Към 1.02.2011 г. 231, или 0.2% от всички лица, доброволно декларирали етническата си принадлежност, са се самоопределили като част от турската етническа група. Към други етнически групи са се самоопределили 259 души, или 0.2%, като 11д. или 1,4% се намират на територията на община Земен. Лицата, които не се самоопределят, са 443, или 0.4% от отговорилите. На доброволния въпрос за етническа принадлежност не са отговорили 8 108 лица, или 6.1% от населението в областта. С най-нисък дял на неотговорилите на въпроса за етническо самоопределение лица е община Ковачевци - 1.6%.

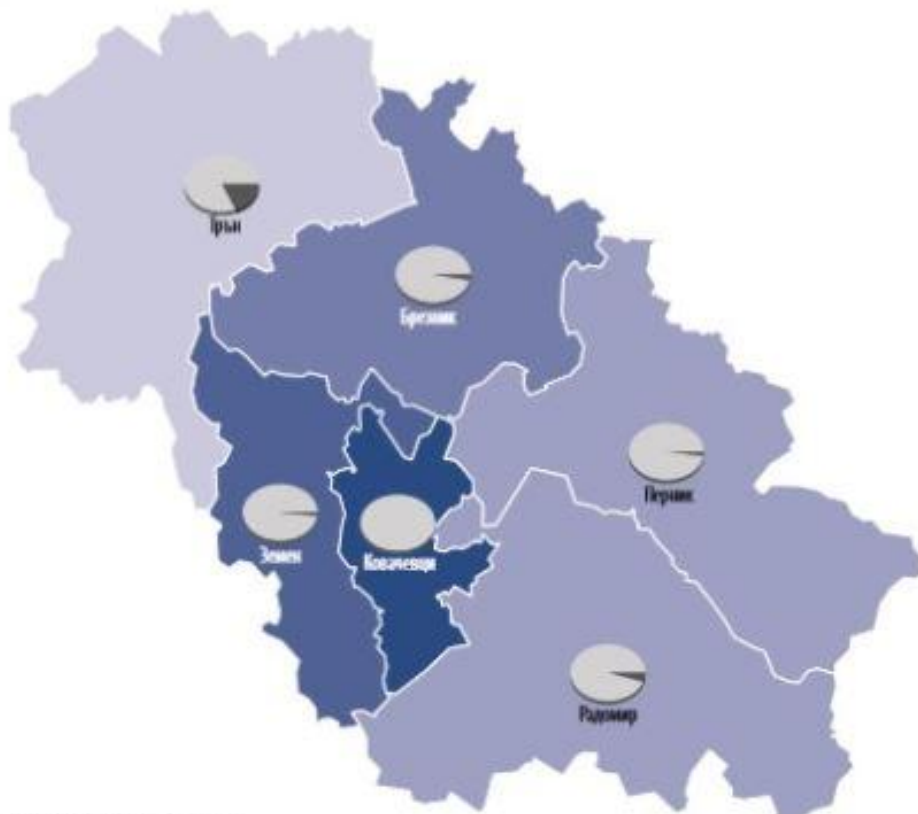
Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Структура на населението по етническа група

Българска	96.4%
Турска	0.2%
Ромска	2.8%
Друга	0.2%
Не се самоопределил	0.4%

Общо за областта

96.4%
0.2%
2.8%
0.2%
0.4%

Относителен дял на отговорилите

88.1 - 90.0%
90.1 - 94.0%
94.1 - 96.0%
96.1 - 98.2%
98.3 - 98.4%

Общо за областта
93.9%

Този документ е създаден в рамките на проект „По-добро управление, чрез ефективни политики за община Земен през следващия програмен период“, в изпълнение на Договор № 13-13-170/ 24.10.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

	Лица, отговор. на в-са за етнич. принадлежност	Етническа група				Не се самоопределя
		българска	турска	ромска	Друга	
Р България	100,0	84,8	8,8	4,9	0,7	0,8
област Перник	100,0	91,1	0,2	2,4	0,2	0,3
община Земен	100,0	96,1	1,4	1,9	0,5	-

Фигура 7. Етническа структура на населението 2011г (%)

Образователна структура

Една от най-важните характеристики за развитието на човешките ресурси и формирането на техните професионални умения за участие в трудовия процес, се явява образователната структура. Този показател оказва влияние и върху репродуктивните нагласи и поведение на населението. Значение за образователната структура имат и характеристики на населението като пол, възраст, етническа принадлежност и др.

Данните от преброяването през 2011 г. показват средно образователно равнище на населението в община Земен. Спрямо показатели определящи образователната структура на населението, стойностите на община Земен са по-ниски от тези на област Перник и за страната. Различията в общината, по степен образование, са ясно изявиени, което налага спешно внимание върху подобряването на образователната структура. Образователната структура на населението на 7 и повече навършени години значително се подобрява през 2011 г. в сравнение с предходните години, следвайки ясно изразената тенденция на увеличение на броя и дела на населението с висше и средно образование при същевременно намаление на броя на лицата с основно и по-ниско образование. Към 1.02.2011 г. броят на лицата с висше образование в област Перник е 17 935 души, или всеки седми (14.2%) е висшист, а лицата, завършили средно образование, са 64 419 (51.1%). Делът на лицата с начално и по-ниско образование е 10.4%. Значителни са

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

различията в образователната структура по местоживееене - над две трети от жителите на градовете (69.2%) са със завършено най-малко средно образование, докато за жителите на селата този относителен дял е 51.2%.

За община Земен 7 % от населението на 7 и повече навършени години са завършили висше образование, най- висок дял от населението (46,2%) е със завършено средно образование. Делът на лицата с основно образование е 32,6 % от населението на общината и 13,1 % са със степен начално образование или незавършено начално.

Население на 7 и повече навършени години по степен на завършено образование

Общини	Година на преброяванията	Общо	Степен на завършено образование						Неграмотни ²	Никога не посещавали училище ³	Дете	Непоказано
			висше	полу висше	средно	основно ¹	начално	незавършено начално				
Област Перник	1985	158746	6033	3813	47172	54249	31929	15550	-	-	-	-
	1992	152041	8124	4026	55421	49163	24348	9339	1505	-	115	-
	2001	142688	9456	4822	60967	42098	16880	6920	881	291	373	-
	2011	126176	14300	3635	64419	30719	7968	4360	-	504	271	-
Земен	1985	5339	95	99	850	1961	1817	517	-	-	-	-
	1992	4937	141	69	1230	1842	1335	218	102	-	-	-
	2001	3997	104	100	1270	1535	777	159	32	5	15	-
	2011	2679	129	58	1132	1038	247	51	-	17	7	-

Фигура 9. Население по степен на завършено образование 2011г.(%)

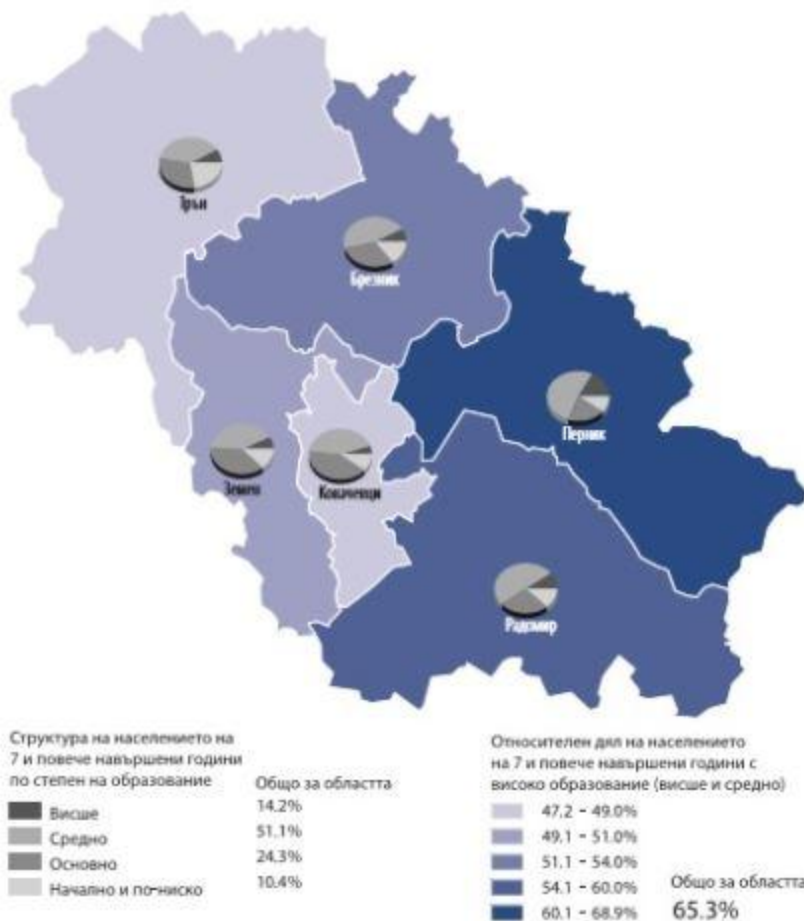
Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Възпроизводствен процес

Естественото възпроизводство е процес, който изразява смяната на поколенията на родителите с поколенията на децата. Коефициентите за раждаемост, смъртност, брачност, бракоразводимост и естествен прираст изразяват количествените измерения на този процес. Съществува взаимна зависимост между стойностите на тези показатели. Например, браковете и разводите са от пряка зависимост за коефициента раждаемост. Зависимост съществува и между демографските структури на населението като –

Този документ е създаден в рамките на проект „По-добро управление, чрез ефективни политики за община Земен през следващия програмен период”, в изпълнение на Договор № 13-13-170/ 24.10.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

полова, възрастова и семейно-брачна, и естественото възпроизводство на населението. Етническата и религиозна принадлежност също оказват влияние върху този демографски процес.

Естествено движение на населението на община Земен (2001-2013 г.)

	Умрели	Живородени	Коефициент на естествен прираст	Коефициент на раждаемост	Коефициент на смъртност
2001 г.	100	15	-9,5‰	3,7‰	24,5‰
2002 г.	118	7	-23,8‰	1,8‰	30,1‰
2003 г.	105	17	-10,1‰	4,4‰	27‰
2004 г.	116	8	-9,5‰	2,1‰	31,2‰
2005 г.	109	16	-14,5‰	4,4‰	30,5‰
2006 г.	108	15	-15,1‰	4,2‰	30,1‰
2007 г.	108	12	-17,1‰	3,2‰	29,5‰
2008 г.	100	14	-14,8‰	3,9‰	28,8‰
2009 г.	94	20	-7,3‰	5,7‰	27,4‰
2010 г.	108	14	-17,2‰	4,1‰	31,3‰
2011 г.	107	11	-28,6‰	4,1‰	39,3‰
2012 г.	90	18	-9,4‰	6,8‰	34,1‰
2013 г.	67	18	-6,2‰	6,5‰	24,5‰

През изследвания период се наблюдава тенденция за леко увеличение на коефициента на раждаемост, като най-високи стойности са измерени през 2012 (6,8‰), с лек спад през 2013 година – 6,5‰. Положителна страна е, че се наблюдава и спад в смъртността на общината, което поддържа нивата на естествения прираст равномерни. Отрицателния естествен прираст е характерен за територията на страната и областта.

Този документ е създаден в рамките на проект „110-дневно управление, чрез ефективни политики за община Земен през следващия програмни период“, в изпълнение на Договор № 13-13-170/ 24.10.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Дължи се на процесът на демографско остаряване на населението и неговото отражение върху демографските структури. Механичното движение на населението както и етническата структура също оказват влияние върху тези процеси.

Населението в репродуктивна възраст се насочва към по-големи икономически центрове на растеж, което води до намаляване на жените във фертилна възраст. През последните години съществува тенденция за увеличаване на емиграционната нагласа при младите жени. Това е фактор, който ще продължи да се отразява върху тоталния коефициент на плодородие и цялостното развитие на естественото възпроизводство на населението на община Земен.

Механично движение на населението

От голямо значение за демографското развитие на община Земен са показателите и коефициентите, които определят естественото възпроизводство на населението, миграциите и механичното движение. Такива са коефициентите за миграционна подвижност, за интензивност на заселванията и изселванията, за миграционен или механичен прираст.

През изследвания период (2001 – 2013 г.), се наблюдава относително благоприятно механично движение на населението в община Земен, спрямо показателите на област Перник и за страната. Висок механичен прираст е отбелязан през 2007 г. когато на територията на общината са се заселили 229 д. повече от колкото са се изсели. Най-ниски стойности на механичен прираст са отбелязани през 2004 година, когато на територията на общината са се изселили 52 д. повече отколкото са се засели.

Данните за 2013г. показват отрицателен механичен прираст на населението на община Земен в резултат на по-големия брой на изселените спрямо заселените. Интерес представлява фактът, че сред изселващите се преобладават жените, а сред заселващите се – мъжете. Това е причината механичният прираст при жените да е отрицателен, а при мъжете той да има по – ниски отрицателни стойности.

Този документ е създаден в рамките на проект „По-добро управление, чрез ефективни политики за община Земен през следващия програмен период”, в изпълнение на Договор № 13-13-170/ 24.10.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

	Заселени	Изселени	Механичен прираст	Абсолютен прираст
2001 г.	250	235	15	-100
2002 г.	93	91	2	-113
2003 г.	212	116	96	-184
2004 г.	75	127	-52	-56
2005 г.	114	130	-16	-77
2006 г.	115	115	0	-93
2007 г.	330	101	229	-325
2008 г.	71	117	-46	-40
2009 г.	88	111	-23	-51
2010 г.	199	139	60	-154
2011 г.	84	54	30	-126
2012 г.	41	51	-10	-62
2013 г.	78	82	-4	-45

Данните при мъжете и жените показват по-голям общ брой мигранти (изселени и заселени) при мъжете, но по-голяма активност на женското население при изселванията. По-ясно изразената изселническа нагласа при жените в активна трудоспособна възраст е резултат от проблемите с намирането на подходяща работа в селищата на общината. Изселванията на част от по-младото женско население е неблагоприятен фактор за процеса на възпроизводство и бъдещото демографско развитие на общината.

Този документ е създаден в рамките на проект „По-добро управление, чрез ефективни политики за община Земен през следващия програмен период”, в изпълнение на Договор № 13-13-170/ 24.10.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

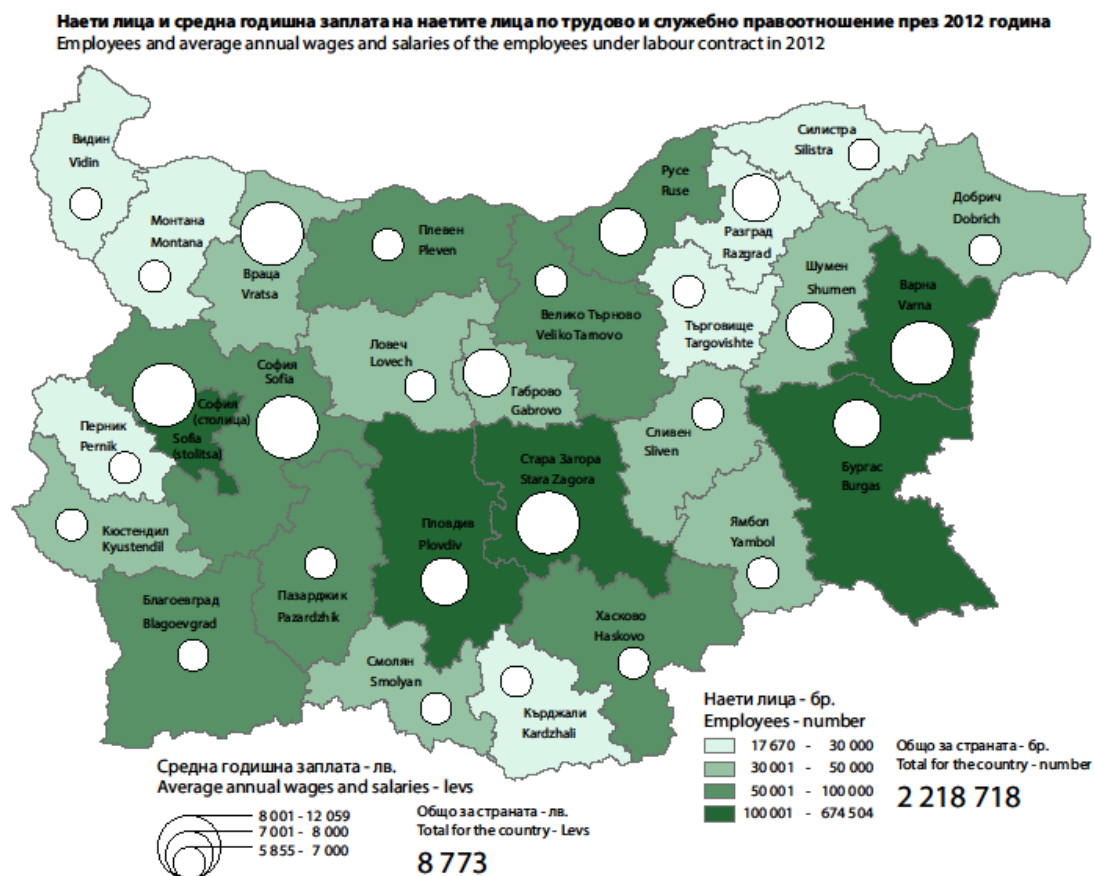

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Социална сфера

Пазар на труда

Състоянието на икономиката в общината има пряко отношение към пазара на труда и към стандарта на живот на населението.

Фиг. 5.1. Наети лица и средна заплата на наетите лица по трудово и служебно правоотношение през 2012 година

Източник: Районите, областите и общините на България 2012 г.

Този документ е създаден в рамките на проект „По-добро управление, чрез ефективни политики за община Земен през следващия програмни период“, в изпълнение на Договор № 13-13-170/ 24.10.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

В област Перник броят на наетите лица е под 30 000 души, което, както се вижда на фиг. 4.4. е характерно за 7 области в България. Отношението на броя на работните места към популацията в трудоспособна възраст в общината е ниско.

Равнището на безработица в община Земен е по-висока от средното за страната, като за 2012 година безработицата е 17,5%, при средно за страната 11,4%. Безработицата е значително по-висока от средното за областта и района от ниво 2, но в същото време е далеч от критичните 40,5% безработица в община Ковачевци. През 2011 година равнището на безработица в община Земен е 8,5%, което идва да покаже, че пазарът на труда в общината е претърпял значителни изменения за кратък период от време и то в отрицателна посока.

Осъществяват се ежедневни трудови пътувания от част от населението към Перник и София.

Като брой регистрираните безработни лица в община Земен са общо 476, като 19% от тях са до 29 годишна възраст. Младежката безработица е проблем в европейски мащаб, който е поставен на дневен ред в европейското и националното стратегическо планиране, като неговото решение се търси чрез стажантски програми, курсове за квалификация, взаимодействие между администрация, бизнес и образование и други.

Близо $\frac{1}{4}$ от безработните лица в общината са регистрирани безработни от повече от една година.

Средната годишна заплата на наетите лица по трудово и служебно взаимоотношение в област Перник е 6392 лв., което е с 27% по-ниско от средното за страната (8773 лв.).

Образователна инфраструктура

В община Земен функционира едно единствено училище, което е общообразователно - „Св. св. Кирил и Методий“ в град Земен. В него се обучават ученици от I до XI клас. За учебната 2013/2014 година броят на учениците, които се

Този документ е създаден в рамките на проект „По-добро управление, чрез ефективни политики за община Земен през следващия програмнен период“, в изпълнение на Договор № 13-13-170/ 24.10.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

обучават в СОУ е 103⁴ ученика от I до XI клас. Учебното заведение предлага целодневна организация на учебния ден. През същата учебна година са сформирани 4 групи за целодневна организация на учебния ден. Учениците имат възможност да се хранят в Ученически стол, намиращ се в сградата на учебното заведение. През 2012/2013 г. в училището преподават 12 преподаватели. Материално-техническата база е добра, оборудвани са модерни кабинети. Училището разполага и със спортна площадка. Провеждат се и извънкласни занимания.

Структурата на образованието през 2011г. показва, че по-неблагоприятна от характерното за страната. Концентрацията на население с висше образование е а около 15% по-ниска от средното за страната. Населението с основно образование е прекалено високо - 38,8% в сравнение с населението със средно образование – 42,4%. Разпределението на учащите през учебната 2012/2013 г. е показана на фигурата по-долу.

Фиг. 5.2. Разпределение на учащите в община Земен през учебната 2012/2013 г. по класификация на образованието

Източник: Районите, областите и общините на България 2012 г.

⁴ Източник: *Районите, областите и общините на България 2012 г.*, Този документ е създаден в рамките на проект „По-добро управление, чрез ефективни политики за община Земен през следващия програмен период”, в изпълнение на Договор № 13-13-170/ 24.10.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Европейски съюз

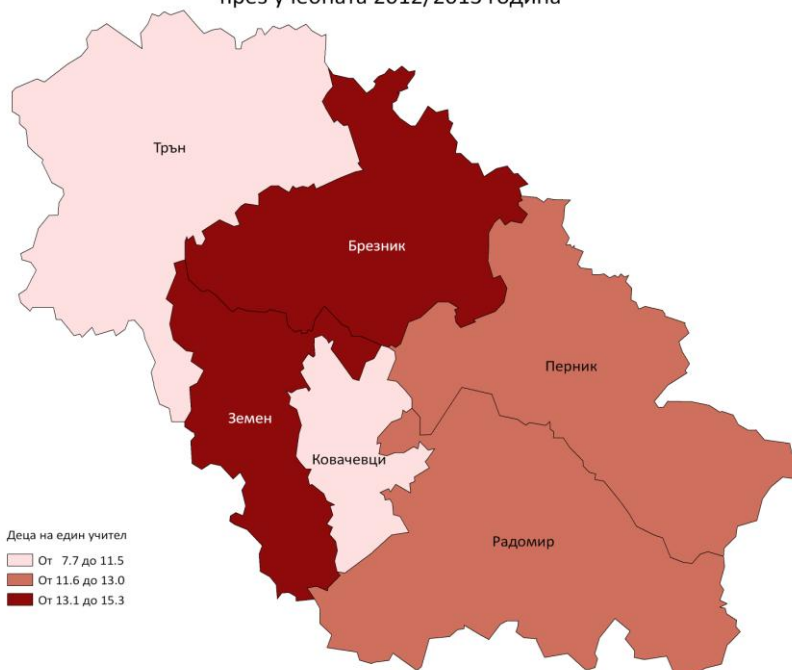
ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

В община Земен функционира едно Обединено детско заведение, което е целодневно. То е ситуирано в общинския център.

Среден брой деца в детските градини на един учител в общините на област Перник през учебната 2012/2013 година

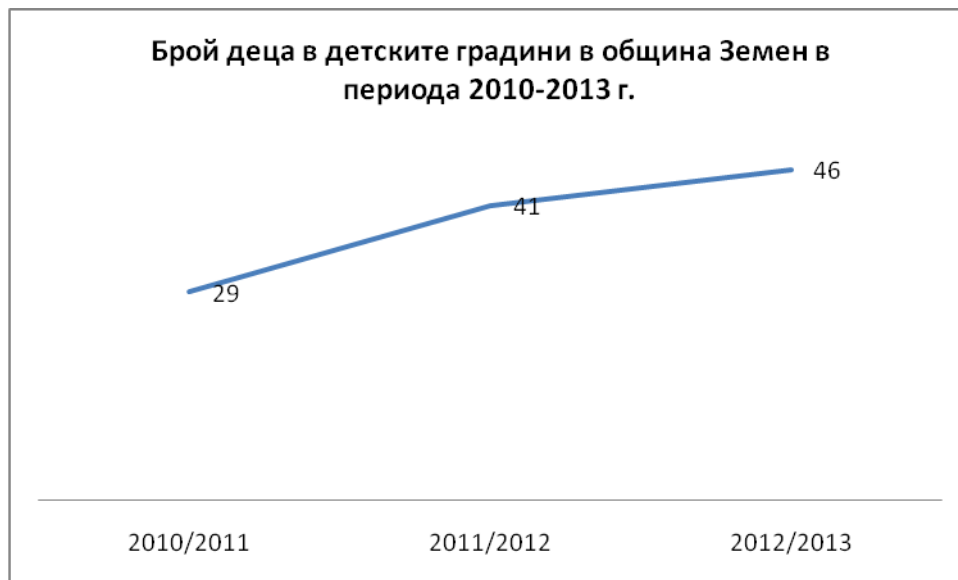

Среден брой на деца в детските градини на един учител в общините на област Перник през учебната 2012/2013 г.

Източник: НСИ

От схемата на фигурата става ясно, че в общините Земен и Брезник се падат най-много деца на един учител – между 13.1 до 15.3. През учебната 2012/2013 година в детското заведение преподават трима учители. В същото време, въпреки демографската криза в общината се наблюдава увеличаване на броя на децата в детските градини, което е позитивна тенденция. За периода 2010-2013 година от 20 броят на децата нараства на 46.

Този документ е създаден в рамките на проект „По-добро управление, чрез ефективни политики за община Земен през следващия програмен период”, в изпълнение на Договор № 13-13-170/ 24.10.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Брой деца в детските градини в община Земен в периода 2010-2013 г.

Източник: НСИ

Въпреки това, детската градина в Земен разполага с 60% повече места от децата в общината.

Детската ясла е с капацитет 16 места, като към 31.12.2012 г. са запълнени 9 от тях – 2 момчета и 7 момичета. Броят на децата в детската ясла намалява за периода от три години като от 13 през 2010 намалява на 9 през 2012.

Децата са разпределени по възрастови групи. Материално-техническата база на ОДЗ може да се определи като добра след направения ремонт. Налице са детска площадка и беседка.

Здравеопазване

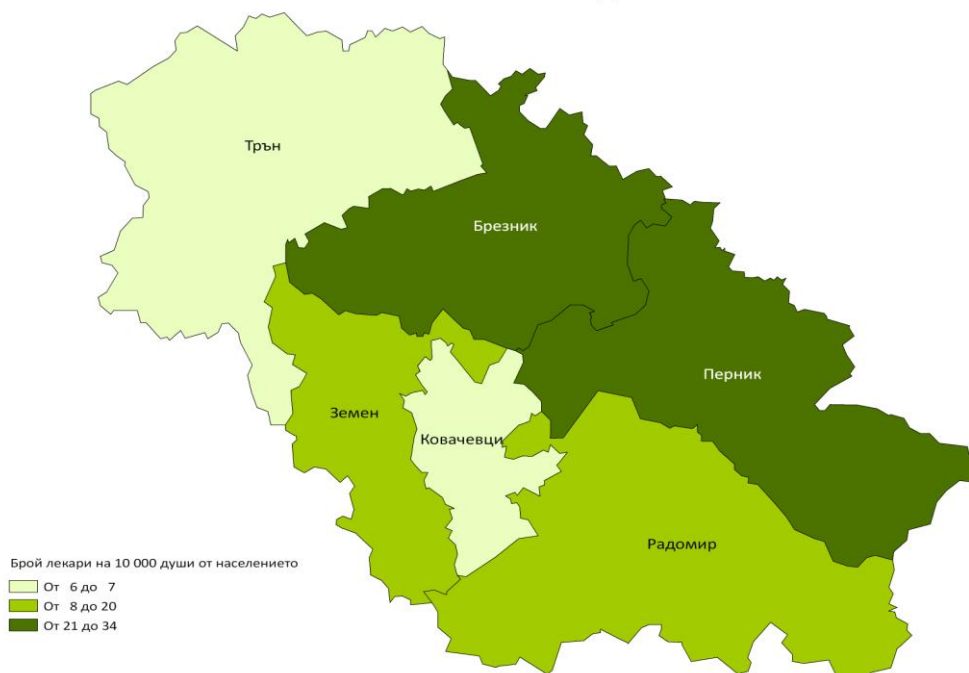
Община Земен не разполага с болнично заведение. В общината практикуват общо двама общопрактикуващи лекари, и един лекар по дентална медицина. Те са

Този документ е създаден в рамките на проект „По-добро управление, чрез ефективни политики за община Земен през следващия програмен период”, в изпълнение на Договор № 13-13-170/ 24.10.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

позиционирани в два лекарски кабинета с ОПЛ и един стоматологичен кабинет. С цел предоставянето на достъпни здравни услуги се поддържат и селски здравни участъци в с. Дивля и с. Елов дол, мобилен дентален кабинет обслужва населените места в общината.

Осигуреност с лекари на населението в общините на област Перник
към 31. 12. 2012 година

Осигуреност с лекари на населението в общините на област Перник към 31.12.2012

2.

Източник: НСИ

Осигуреността на населението с лекари е по-добра от тази в общините Трън и Ковачевци. Въпреки това, осигуреността на населението с лекари в общината остава ниска. В община Земен на 1373 души се полага един лекар, при средно за област Перник 380 и средно за България 258.

Специализирана помощ жителите на общината биха могли да намерят в:

Този документ е създаден в рамките на проект „По-добро управление, чрез ефективни политики за община Земен през следващия програмен период”, в изпълнение на Договор № 13-13-170/ 24.10.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

- Център за спешна медицинска помощ, гр. Земен (обслужващ Община Земен и Община Ковачевци);
- Районен център по здравеопазване, гр. Перник;
- Регионална здравна инспекция, гр. Перник.

Общината ползва услугите на МБАЛ “Р. Ангелова”, като има процент, пропорционален на броя на населението, на акционерен принцип.

В общината има осигурен постоянен денонощен достъп до медицински услуги, Тревожно е, че поради пътно-транспортната обстановка, в общината има места, където не може да достигне бърза помощ. На територията на Общината функционират три частна аптека, като една от тях работи с НЗОК.

Социални услуги

Застаряването на населението, безработицата и бедността, са едни от основните фактори са сформирани на групи в риск, които продължават да увеличават обхвата си и да поставят на дневен ред предоставянето на социални услуги на населението. Уязвими групи са децата, възрастните хора, хората с увреждания, уязвимите общности и лица в неравностойно положение.

В общината действа Домашен социален патронаж. В общината се реализира проект „Помощ в дома – качествени социални услуги в Община Земен“. До 30.05.2014 г. проектът е насочен към възрастни и деца с трайни увреждания с ограничения или невъзможност за самообслужване. Цели се изграждане на звено за услуги в социална среда.

Сдружение SOS Детски селища управлява мобилни екипи за подкрепа на деца и семейства в риск в общината.

Като цяло, социалните услуги в общината трябва да се разширят. Използват се социалните заведения в рамките на общината за обслужване на нуждите на населението.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

В рамките на територията на Местната инициативна група, включваща общините Земен, Радомир, Ковачевци, центровете за социални услуги включват домове за грижи за възрастни хора и хора и деца с увреждания (3 броя), домашен социален патронаж, защитено жилище, дневен център за възрастни на пенсионна възраст, социална услуга „Домашен помощник“.

Култура

За съхранението и развитието на културните дейности в общините ключово място имат училищата, читалищата, библиотеките, театрите и др.

В община Земен няма театър, единствения такъв в областта се намира в град Перник.

Читалищата са институции, които играят важна роля за съхраняването на традиции и обичаи, както в миналото, така и днес. В тях се организират танцови и певчески формации, в някои се прожектират филми, организират се сбирки и представления.

По данни на НСИ от 2012 година в общината функционират общо 14 читалища, като 1 е в град Земен, а останалите 13 – в селата в общината. В град Земен функционира Народно читалище „СВЕТЛИНА - 1924“, където са организирани Клуб „Приатели“ – Съхрани българското, Клуб по народни танци, Мъжка и детска сурвакарски групи, Вокална група за народни и стари градски песни, Детски танцов състав, Детски народен хор.

В село Пещера, към НЧ „Крюгер Николов-1922 г.“ са сформирани следните групи: сурвакарска група, група за автентичен фолклор, група за народни обичаи и танци. Групите имат изяви в страната и чужбина.

В село Дивля има постоянно действаща музейна сбирка на Владимир Димитров – Майстора в НЧ „НАДЕЖДА - 1898“.

Този документ е създаден в рамките на проект „По-добро управление, чрез ефективни политики за община Земен през следващия програмен период“, в изпълнение на Договор № 13-13-170/ 24.10.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Читалища има още в селата Беренде, с. Блатешница, с. Врана стена, с. Габров дол, с. Горна Врабча, с. Долна Врабча и др.

Важни за развитието на културата в общината са запазените традиции и обичаи. Такива са сурвакарските игри, които се честват всяка година през януари. Сурвакарските групи се събират и обикалят града и населените места в общината.

Провежда се и традиционен събор в Земенския манастир, който е в чест на чест на освещаването на първата манастирска сграда, построена от майстор Миленко Велев от с. Блатешница на 20 май 1867г. Той се провежда всяка година на най близката събота до 24 май

Най големият събор на града и цялата община е съборът на град Земен, който трае три дни и се провежда през най-близката събота до 9 август.

Спорт

В общината се поддържа спортен календар, като се провеждат първенства по футбол, турнири по тенис на маса, по шах и градински шах.

Общината разполага с футболен клуб – „Пирин“. Футболният отбор на Земен – „Пирин“ е участвал в Югозападната футболна зона. Ветераните футболисти ежегодно правят среща на градския стадион, построен през 1975г. Големи успехи постига и отборът по шах, който заема 1- во място в окръжни първенства и участва и в редица национални първенства. Център на спортовете лека атлетика, волейбол, футбол на малки врати и свободна борба дълги години е средното училище.

В общината има градски стадион в град Земен, за спортни дейности се използва още спортната площадка на училището в града. Стадиона на ФК „Пирин“ Земен и обслужващата сграда е създадена през 1974 г. От тогава спортните съоръжения и сградата не са обновявани и реновирани. В обслужващата сграда „Стадион“ – Земен се помещава спортна зала с възможност за практикуване на тенис на маса и редица други спортове на закрито. Ежегодно съоръжението се използва от над 220 души, редовно спортуващи, както и от над 2200 човека, които го посещават като зрители и

Този документ е създаден в рамките на проект „По-добро управление, чрез ефективни политики за община Земен през следващия програмни период“, в изпълнение на Договор № 13-13-170/ 24.10.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

непрофесионални спортисти. Като цяло в общината липсва съвременна спортна инфраструктура. Спортните съоръжения са в критично състояние и не могат да удовлетворят потребностите на местното население от спорт, туризъм и рекреация. На територията на общината не съществува функциониращ басейн. Изградена е такава на територията на стадиона, но той не функционира от повече от 20 години. Общинската администрация не разполага с достатъчно средства за поддръжка и модернизация на спортната база и съоръженията към нея.

През 2009 г. с финансиране от републиканския бюджет е осъществен вътрешен ремонт на обслужващата сграда към стадиона на ФК „Пирин“ Земен. Въпреки това сградата се нуждае от саниране, ремонт на покрива и външни довършителни работи.

През изминалия програмен период е стартирал проект за Реконструкция, саниране и модернизация на спортна инфраструктура в община Земен” от Програмата за развитие на селските райони 2007-2013 г.

IV. ТЕХНИЧЕСКА ИНФРАСТРУКТУРА

1. Транспорт

Транспортната инфраструктура има важна икономическа и социална функции. Тя има ключово значение за икономическото и социално развитие на общината, тъй като осигурява бърз и ефективен транспорт и спомага за балансирано развитие.

Територията на общината се обслужва от третокласни и четвъртокласни републикански пътища. Основните местни пътища включват: Дивля-Горна Глоговица – Одраница (12.7 км), Земен – Земенски манастри (2.5 км), Габровдол – Беренде (2.9 км), Мурено – Враня стена – Долна Врабча – Смиров дол (7.6 км), Габров дол – Мурено – Падине (1.6 км), Мурено – мах. Войнци (1.8 км), Дивля – мах. Бежанска (2.9 км), Пещера – мах. Турски дол (0.9 км), Земен – мах. Марковци (1.9 км), Лобуш – Земен – Жабляно – Жаблянски манастир „Св. Йоан Предтеча” (3.2 км).

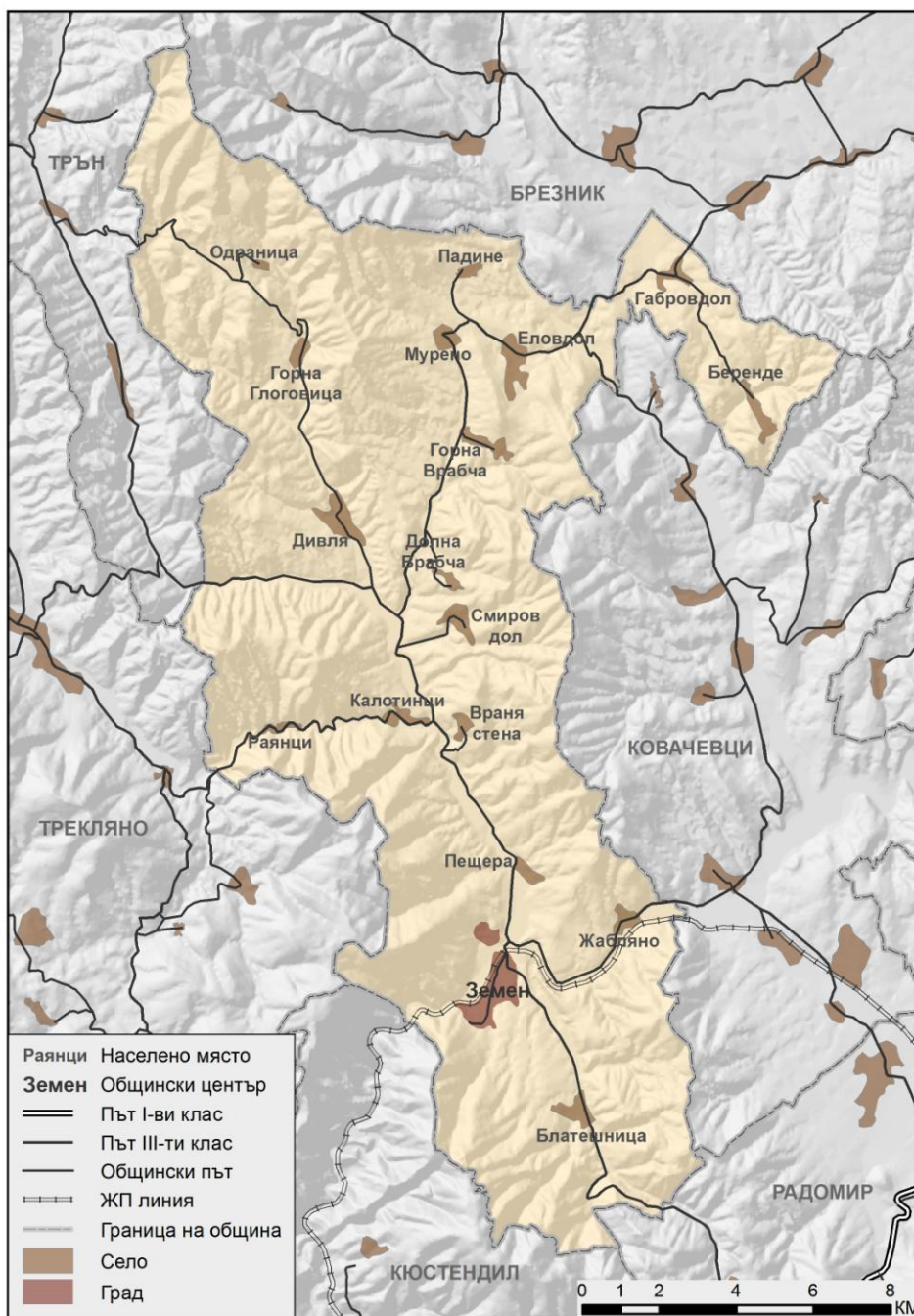
Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Карта № 6 Транспортна инфраструктура

На територията на община Земен има общинска пътна мрежа с дължина от 38 км. Изградена инфраструктура има до всички населени места, проблем обаче остава

Този документ е създаден в рамките на проект „По-добро управление, чрез ефективни политики за община Земен през следващия програмен период“, в изпълнение на Договор № 13-13-170/ 24.10.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

лошото състояние на пътната настилка, което увеличава времето за достъп до населените места и увеличава риска от пътно транспортни произшествия. Нарушаването на достъпа до бърза помощ до някои населени места, поради състоянието на пътната инфраструктура, следва да се преосмисли като сериозен социален фактор за подобряване на състоянието на пътищата. Проблем е необходимостта от сериозни инвестиции, които общината не може да си позволи. Затова трябва да се обмисли възможността за привличането на средства по европейски фондове, и за целенасоченото им фокусиране върху ключови отсечки, които са най-натоварени и имат най-важна социална и икономическа роля за развитието на общината.

Освен автомобилният транспорт, важно значение за община Земен има и железопътният транспорт. През територията на общината преминава жп линията София – Кюстендил – Гюешево. Железопътният възел в град Земен е изиграл важна роля в развитието на района. Земен е единствената жп гара в цялата област Краище. Поради намаляването на значението на железопътния транспорт в национален план, намалява и значението на Земен като железопътен възел. Въпреки това, жп линията остава икономическо преимущество на общината. През 2006 година по трасето София-Радомир-Земен-Кюстендил тръгват нови дизелови мотриси „Дезиро” на „Сименс”. В областта дължината на железопътната мрежа възлиза на 111 км. с гъстота 46,4 км./1000 кв. км. Уличната инфраструктура също има нужда от рехабилитация. Основната тежест от пътуванията в Общината се поема от масовия транспорт (предимно ЖП и авто).

2. Водоснабдителна мрежа за питейно – битови водоснабдяване и мрежа за отпадни води

2.1. Водоснабдяване и канализация

Водоснабдяването в общината е проблемно. В голяма част от населените места липсва ВиК, като в част от селищата, където има изградена водопроводна система липсва канализация, а в част от селищата съществуващата ВиК е физически остаряла и

Този документ е създаден в рамките на проект „По-добро управление, чрез ефективни политики за община Земен през следващия програмен период”, в изпълнение на Договор № 13-13-170/ 24.10.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

амортизирана или с недостатъчен капацитет. Голяма част от тръбите са етернитови. Това води до влошени хигиенни качества на водата и до големи загуби от водопреносната система. Освен това водоснабдяването често бива прекъсвано поради аварии, което е голям проблем, особено в топлите месеци. Това би могло да бъде пречка и за развитието на туризма.

През 2013 година се предприема частична подмяна на вътрешната водопроводна мрежа на град Земен, като е предприета подмяна на етернитови тръби с полиетиленови такива, които отговарят на националните и международните стандарти и се отличават с:

- ✓ Устойчивост на хидравлично налягане
- ✓ Устойчивост на пластична деформация
- ✓ Устойчивост на напуквания
- ✓ Якост на опън
- ✓ Термична устойчивост
- ✓ Органолептични свойства
- ✓ Заваряемост

Делът на населението, свързано с обществена канализация в област Перник, е 78.9% в 2011 г., в сравнение с 74% на национално ниво. Само 4,9% от населението е обхванато от канализация без никакво пречистване, при 18,3% за страната;

В община Земен работи една пречиствателна станция – град Земен. Делът на населението в град Земен, свързано с обществена канализация е около 85%.

За изграждането на канализация и пречиствателни съоръжения в селата са необходими значителни инвестиции. Липсват съоръжения за отпадни води, което води до неконтролно изпускане на замърсени води в реките.

Положителен факт е, че има достатъчно локални водни източници, но трябва да се инвестира в подобряване на инфраструктурата.

Този документ е създаден в рамките на проект „По-добро управление, чрез ефективни политики за община Земен през следващия програмен период”, в изпълнение на Договор № 13-13-170/ 24.10.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

2.2. Електроснабдяване

Общината попада в електроразпределителната мрежа на ЧЕЗ България. Всички населени места от територията са електрифицирани.

Топлоснабдяване е осигурено само в областния център. Газоснабден е град Перник и град Радомир.

2.3. Комуникационни мрежи, далекосъобщение и пощи

В общината има покритие на всички мобилни оператори. Осигурени са пощенски услуги. Проблемна е доставката на интернет.

V. СЕЛИЩНА СТРУКТУРА И УСТРОЙСТВО НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА ЗЕМЕН

Териториално-урбанистична структура

Йерархична система от населени места

Общината е представена от град Земен, който е общински център попадащ в 5-то ниво на йерархичната система от градове-центрове /много малки градове и села, центрове с общинско значение за територията на съответната община/.

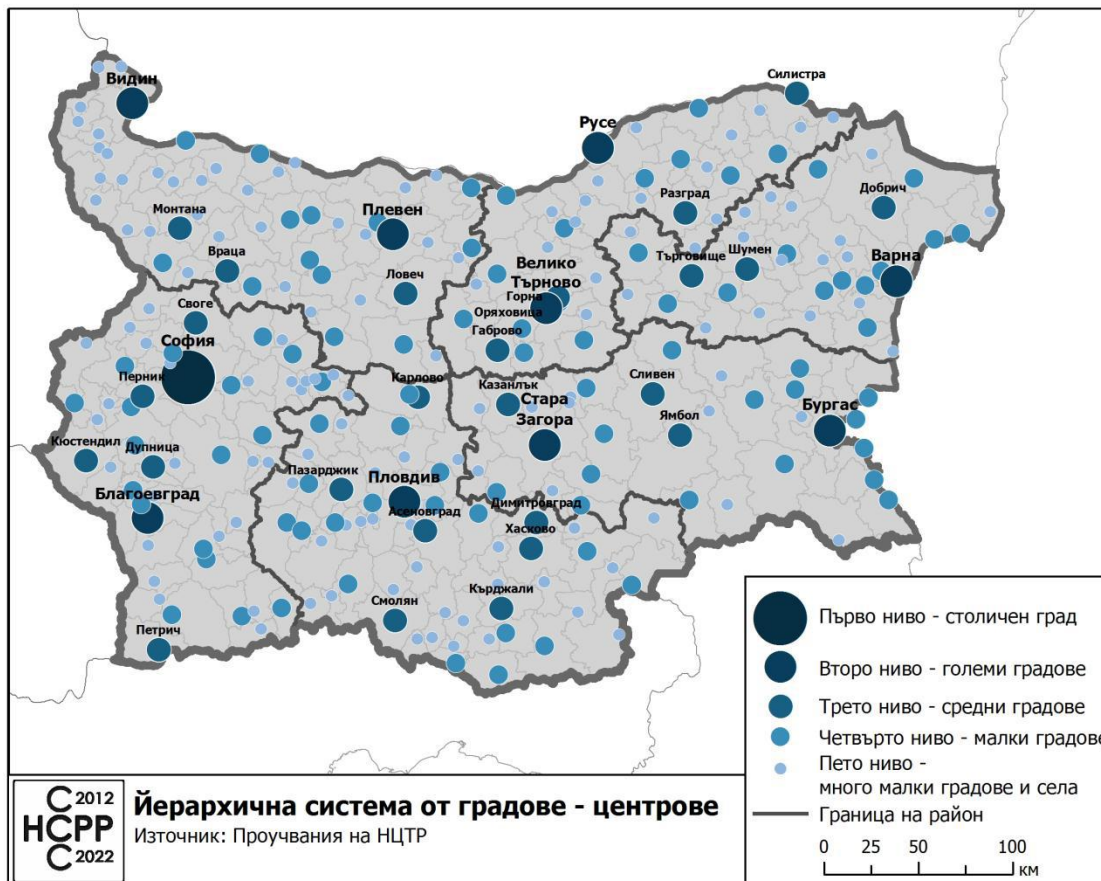
Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Фиг. 13. Иерархична система от градове-центрове, Национална стратегия за регионално развитие на Република България.

Като част от системата от полюси на растеж той е градивен елемент от макро-пространствената структура в полицентричната урбанистична мрежа на областта.

Територията на община Земен се намира в Югозападен район на планиране NUTS 2, част от административните граници на област Перник NUTS 3.

Според закона за административно-териториално устройство на Република България Община Земен /площ – 253, 9 км²/ е „четвърта“ категория община и в териториалната й структура влиза една урбанизирана селищна структура – град Земен.

Град Земен е административен, социално-икономически и културен център в общината и с население 2582. Гъстотата на населението в общината е 10.2 души/км².

Този документ е създаден в рамките на проект „По-добро управление, чрез ефективни политики за община Земен през следващия програмен период“, в изпълнение на Договор № 13-13-170/ 24.10.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

В националната категоризация на населените места град Земен попада в „четвърта“ категория град, докато останалите населени места са от по-ниска категория.

Категоризация на общините

ЕКАТТЕ	Община	Категория
PER19	Земен	4

Категоризация на населените места

ЕКАТТЕ	Населено място	Площ/дка	Код на община	Категория
30778	гр. Земен	253 900 дка	PER19	4

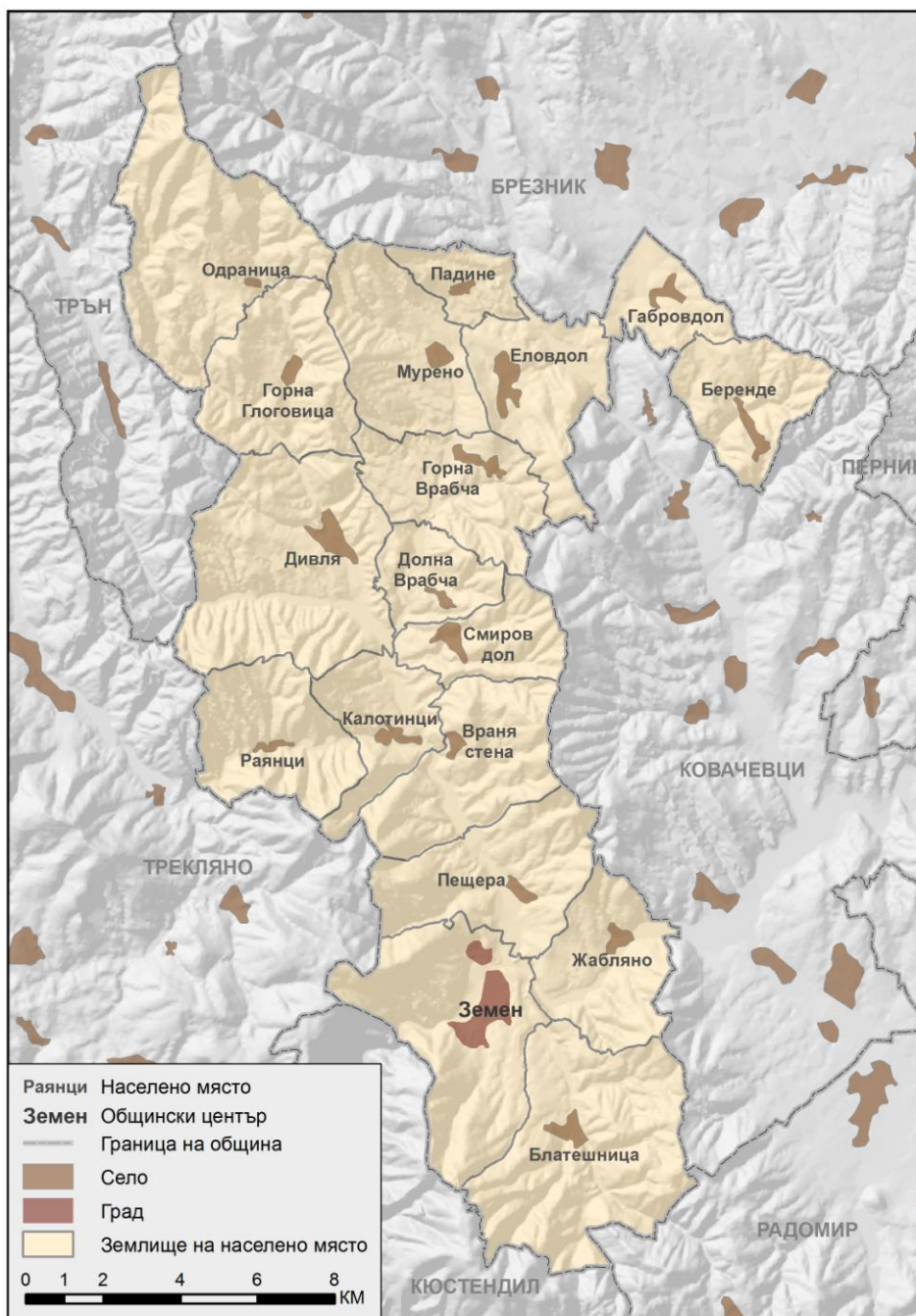
Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Карта № 7 Териториална структура.

Урбанизацията е дългосрочен процес, който се характеризира както с увеличаване на населението, което живее в градовете, така и с разширяване на

Този документ е създаден в рамките на проект „По-добро управление, чрез ефективни политики за община Земен през следващия програмен период“, в изпълнение на Договор № 13-13-170/ 24.10.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

градските зони. Той включва различни етапи /урбанизация, деурбанизация или контраурбанизация и реурбанизация/, които засягат страните в различни епохи – според географската и историческата ситуация. Степента на урбанизация е процентът от общото население на страната /или даден регион, община/, което живее в градовете. Темпът на урбанизация представлява увеличаването на пропорцията на гражданите за определен период. Процесът на урбанизация на даден регион има отчетливи ефекти върху икономиката и екологията му. Има различни форми /или модели/ на урбанизация или на концентрация на човешки дейности, на населени места и социална инфраструктура /моноцентрични и полицентрични населени места, компактни градове, предградия и др./.

Териториалната структура на община Земен според вида територия се дели на урбанизирана, земеделска, горска, защитени територии, нарушени територии за възстановени и друг вид територии /територия заета от води и водни обекти, територия на транспорта и територия за добив на полезни изкопаеми/.

Поставените приоритети в Националната програма за развитие "България 2020" за постигане на устойчиво интегрирано регионално развитие чрез използване на местния потенциал и развитие на земеделието за осигуряване на хранителна сигурност, както и за производство на продукти с висока добавена стойност при устойчиво управление на природните ресурси са приложими и изпълними в териториалния обхват на община Земен.

Правилното използване на териториалните ресурси и природните дадености във всички аспекти и сфери на човешките дейности биха помогнали за развитие на общината. Географското местоположение, осигурява условия за сътрудничество със съседните териториални общности.

Баланса на територията осигурява нормално функциониране на основните градски системи: обитаване, труд, комплексно обслужване, градска среда и транспорт.

Жилищните квартали са застроени с нискоетажни жилищни сгради. Междужилищното пространство в града не е добре оформено. В центъра на града има пустеещи площи, подходящи за озеленяване. За сега зелените площи в града се

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

поддържат от назначените безработни лица по Националната програма “От социалните помощи към осигуряване на заетост”.

Спортните съоръжения включват градски стадион и спортна площадка в училището. Същите не са в добро състояние, изискват ремонт. Към момента се реализира проект свързан с реконструкция и модернизация на градския стадион.

Гробищният парк на град Земен се състои от: християнско гробище.

Жилищна осигуреност

Количество и възраст на жилищния фонд

По данни на НСИ за 2011г. броя жилища е 4799, докато броя сгради е 4551. Строителството е било най-активно в годините между 1960 и 1989 г., като голяма част от жилищния фонд е остатъчен от периода малко след Втората световна война.

Общини	Общо	Периоди на построяване							Непоказано
		До края на 1949	1950 - 1959	1960 - 1969	1970 - 1979	1980 - 1989	1990 - 1999	2000 - 2011	
Общо за страната									
Сгради	2060745	453831	367280	421267	303263	275328	132400	107359	17
Жилища	3887149	497827	429479	666166	804807	810624	301898	372696	3652
Област Перник									
Сгради	61662	12771	8430	9349	10906	12924	5149	2133	-
Жилища	95042	14419	11691	13728	20407	24951	7090	2731	25
Земен									
Сгради	4551	1997	547	517	413	800	226	51	-
Жилища	4799	2006	582	595	487	848	228	53	-

Табл. 9. Жилищни сгради по период на построяване, Източник: НСИ

Конструкция на жилищен фонд

Най-малобройни са сградите, изпълнявани с едропанелни строителни системи, което е обусловено от факта, че строителството е предимно нискоетажно, а териториалното разпределение на жилищните ресурси е благоприятно. Макар и малко на брой – 20, те се нуждаят от цялостно конструктивно обследване, обследване за енергийната ефективност и подмяна на инсталациите.

Жилищните сгради по вид на конструкцията общо са 4551бр. , от които:

Този документ е създаден в рамките на проект „По-добро управление, чрез ефективни политики за община Земен през следващия програмен период”, в изпълнение на Договор № 13-13-170/ 24.10.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

- Стоманобетонни – едропанелни – 20 бр.;
- Стоманобетонни – скелетни – 93 бр.;
- Масивни 3025 бр.

Общини	Общо	В това число		
		стоманобетонни - едропанелни	стоманобетонни - скелетни	масивни
Земен	4551	20	93	3025

Табл. 10. Жилищни сгради по конструкция на сградата, Източник: НСИ

Етажност и стайност

Броят на жилищата е 4801 по данни на НСИ от 2011г. и има 16310 жилищни помещения с полезна площ 286542 кв.м. Строителството в Община Земен е в устройствени зони с преобладаващо застрояване с малка височина и плътност, като кота корниз е до 10м. Застрояването е в унисон с природната среда. Структурните елементи на града, отделните райони, са в унисон помежду си и градоустройственото решение предполага адаптивност на селищната структура с характерния релеф.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Общини Населени места	Жилища - бр.	Жилищни помещения - бр.		Ползна площ - кв. м	
		общо	в т.ч. стаи	общо	в т.ч. жилищна
Земен	4801	16310	14023	286542	210522
гр. Земен	1327	5141	4229	97080	76145
с. Беренде	173	530	363	9505	6124
с. Блатешница	446	1143	1037	22575	16645
с. Враня стена	186	689	535	8594	2320
с. Габровдол	194	628	445	15013	11461
с. Горна Врабча	104	388	347	6268	5097
с. Горна Глоговица	179	374	360	8364	6582
с. Дивля	505	1741	1655	27886	23558
с. Долна Врабча	108	346	345	6824	5663
с. Еловдол	321	1118	935	14097	10517
с. Жабяно	221	824	657	16437	12002
с. Калотинци	151	553	519	8598	6862
с. Мурено	237	641	558	9288	6529
с. Одраница	163	353	348	8820	7129
с. Падине	44	125	112	1526	1117
с. Пещера	261	1131	997	15811	4661
с. Раянци	99	311	307	4741	3717
с. Смиров дол	82	274	274	5115	4393

Табл. 11. Основни характеристики на жилищата, Източник: НСИ

Жилищна задоволеност

Жилищната задоволеност се характеризира с показателя брой жилища на 1 000 души население. Този индикатор за удовлетвореността от жилищния фонд като количество и неговата достатъчност или нужда от нови е показателен за силно развити в икономическо отношение страни, където пазара на имоти и жилища е балансиран. Тук за община Земен този показател е недостатъчен за да се прецени количеството наличен фонд, тъй като е деформиран от множеството необитавани сгради.

От общо 4551 жилищни сгради, обитавани са 2709 сгради. 1841 са необитавани и 0 са сгради за временно обитаване. Прави впечатление високия брой на необитаваните сгради.

Този документ е създаден в рамките на проект „По-добро управление, чрез ефективни политики за община Земен през следващия програмен период”, в изпълнение на Договор № 13-13-170/ 24.10.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Общини	Общо	Вид на сградата				Непоказано
		жилищна обитавана	жилищна необитавана	жилищна за временно обитаване	жилищна за колективно домакинство	
Земен	4551	2709	1841	-	1	-

Табл. 12. Жилищни сгради по вид на сградата, Източник: НСИ

Извод: Свободният жилищен фонд е база за развитие на туризма като отрасъл. Множеството необитавани сгради могат да се реновират и адаптират за семейни хотели, леглова база за отдих.

В заключение, съществуващият жилищен фонд има нужда да бъде обновен, като се направи стратегия необитаваните жилищни сгради да бъдат адаптирани към нови функции и да се осигурят социални жилища за маргиналните групи. За момента пазарът е стабилен, но следва да се предприемат конкретни мерки, с които общината да играе ключова роля в пазара на имоти, за да може сходни дейности да се ситуират в логистични и производствени бази и да не нарушават качеството на средата в града.

VI. ЕКОЛОГИЯ

Територията на община Земен попада в обхвата на РИОСВ Перник. Съгласно Заповед на министъра на околната среда и водите територията на РИОСВ-Перник, включваща област Перник и област Кюстендил, попада в Югозападен район за оценка и управление на качеството на атмосферния въздух (РОУКАВ).

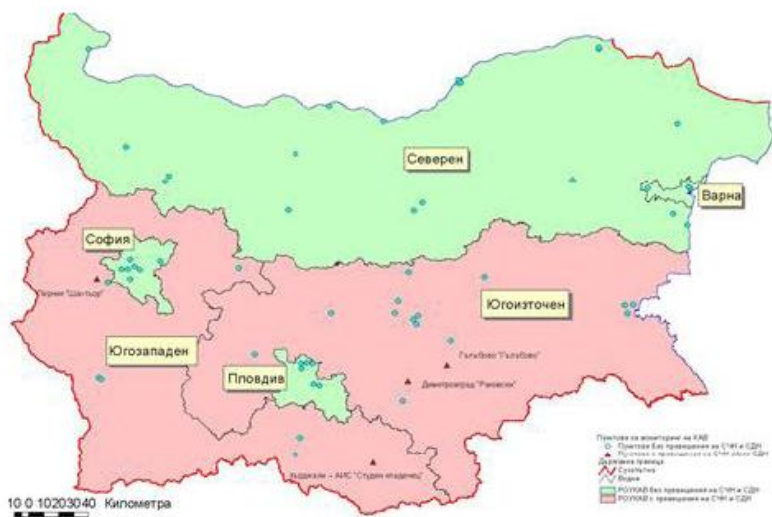
Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Шест от общо 13 бр. общини от териториалния обхват на РИОСВ-Перник през 2012 г. нямат установени системи за разделно събиране на масово разпространени отпадъци, вкл. и от опаковки – Радомир, Брезник, Земен, Трън и Ковачевци от област Перник и Трекляно от област Кюстендил. В останалите общини са установени системи за разделно събиране на различни видове отпадъци – предимно отпадъци от опаковки, батерии и акумулатори, електрическо и електронно оборудване. Задълженията по договорите се изпълняват в по-голямата си част като съществуват и известни пропуски.

Община Земен е една от агломерациите с изградени селищни пречиствателните станции за отпадъчни води (ПСОВ):

1. ПСОВ – Кюстендил, “Кюстендилска вода” ЕООД, Община Кюстендил
2. ПСОВ – Дупница, “В и К – Дупница” ЕООД, Община Дупница
3. ГПСОВ – Батановци, “В и К” ООД, гр. Перник
4. ПСОВ ЛЕКО КО ЕООД, гр. Радомир
5. ПСОВ – гр. Земен, община Земен
6. ПСОВ – с. Ковачевци, Община Ковачевци
7. ПСОВ – с. Шишковци, община Кюстендил - тип модулно съоръжение с биологично пречистване.
8. ПСОВ – Делта Хил, с. Кладница, общ. Перник

Този документ е създаден в рамките на проект „По-добро управление, чрез ефективни политики за община Земен през следващия програмен период”, в изпълнение на Договор № 13-13-170/ 24.10.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

През 2012 г. на територията на РИОСВ-Перник функционират 7 броя ГПСОВ за третиране на битови отпадъчни води, както следват:

1. ГПСОВ – Кюстендил, ”Кюстендилска вода” ЕООД, гр.Кюстендил
2. ГПСОВ – Джерман, ”В и К - Дупница” ЕООД, гр.Дупница
3. ПСОВ, гр.Радомир, ”ПСОВ Леко Ко” ЕООД, гр.Радомир
4. ГПСОВ – Батановци, ”В и К” ООД, гр.Перник
5. ГПСОВ – Земен, община Земен
6. ГПСОВ – Ковачевци, община Ковачевци
7. Модулна ПСОВ – с.Шишковци, община Кюстендил /въведена в експлоатация в 2009 г./

На територията на община Земен няма данни за въведени системи за разделно събиране на масово разпространени отпадъци (МРО).

На територията на община Земен има 1 язовир. Язовир ”Земен” - общ завирен обем 125 000 м³. Язовирът е собственост на община Земен. Пътят до язовира е в лошо състояние. Откосите на язовирната стена не са почистени от храсти. Кранът на основния изпускател работи. Наблюдава се овлажняване в петата на сухия откос. Коритото на реката 500 м след основния изпускател не е почистено. Изградена е постройка в близост до язовирната стена. Необходимо е оформяне профила на преливника, който е земен профил.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Б-Б кубове и количествата ПРЗ (налични на територията на РИОСВ до текущата година)

№	Местоположение на Б-Б кубовете		Количество на ПРЗ в кг (литър)
	Населено място	Община	
1	2	3	4
1.	с.Селищен дол	Перник	24 000
2.	с.Мещица	Перник	36 000
3.	с.Богданов дол	Перник	4 000
4.	гр.Трън	Трън	12 000
5.	с.Елов дол	Земен	56 000
6.	гр.Брезник	Брезник	72 000
7.	с.Кошарево	Брезник	48 000
8.	с.Стефаново	Радомир	140 000
9.	с.Пиперево	Дупница	76 000

Този документ е създаден в рамките на проект „По-добро управление, чрез ефективни политики за община Земен през следващия програмен период”, в изпълнение на Договор № 13-13-170/ 24.10.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Лица, извършили класификация на отпадъците по реда на Наредба №3 за класификация на отпадъците.

Наименование на физическото или юридическото лице, извършило класификацията, съгласно чл.7, ал.1 от Наредба № 3 (ДВ, бр.44/2004 г.)	Брой заверени работни листа	Дата на утвърждаване
"ВАМИД 2001" ООД, гр.Земен	4	26-00-214/1// 17.02.2012
ЕТ "ЕМ СТРОЙ- Емил Николов", гр.Земен	2	26-00-1535-(1)/22.11.2012

На територията на общината има площадка за търговия с черни и цветни метали, пластмаса, хартия и разкомплектоване на излезли от употреба моторни превозни средства” в УПИ IV-238004, м. „Белутоко“. В област Перник има и Регионално депо за неопасни отпадъци „Тева” за общините Перник, Брезник, Земен, Ковачевци, Радомир и Трън. През 2012 г. на територията на община Земен са издадени 2 решения за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС по отношение на инвестиционни предложения.

През 2012 г. е изпълнен проект с екологично предназначение „Чиста околна среда” -Зелен кът за отдих в училищния двор”, СОУ“Св. Св. Кирил и Методий”.

През 2013 г. е изпълнен проект от национална кампания „ За чиста околна среда – 2013 г., Обичам природата – и аз участвам“ с наименование „Да запазим природата за нашите деца“.

Този документ е създаден в рамките на проект „По-добро управление, чрез ефективни политики за община Земен през следващия програмен период”, в изпълнение на Договор № 13-13-170/ 24.10.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Събиране и транспортиране на битови отпадъци (БО)

№	Общи на	Брой жители	Брой населени места в общината	Брой населени места с въведена система за събиране и транспортиране на БО	Населени места, в които не е въведена система за събиране и транспортиране на БО	% население, обхванато в организирана система за събиране и транспортиране на БО	Брой на обслужваното население
	Земен	3 299	18	3	с.Блатешница, с.Враня стена, с.Калотинци, с.Раянци, с.Смиров дол, с.Долна Врабча, с.Дивля, с.Горна Глоговица, с.Одраница, с.Горна Врабча, с.Мурено, с.Падине, с.Елов дол, с.Габров дол,	64.02	2 112

Този документ е създаден в рамките на проект „По-добро управление, чрез ефективни политики за община Земен през следващия програмен период”, в изпълнение на Договор № 13-13-170/ 24.10.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

с.Беренде

Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна на територията на общината е - BG0001012 „Земен“ е с площ 17084.19 ха.

Целта на защитената зона е запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона; запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата; възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на приоритетни природни местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видовете, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

Предмет на опазване са следните природни местообитания: Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior* (Alno-Pandion, Alnion incanae, Salicion albae) Alluvial forests with *Alnus glutinosa* and *Fraxinus excelsior* (Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae); Естествени еутрофни езера с растителност от типа Magnopotamion или Hydrocharition Natural eutrophic lakes with Magnopotamion or Hydrocharition-type vegetation; Равнинни или планински реки с растителност от *Ranunculion fluitantis* и *Callitricho-Batrachion* Water courses of plain to montane levels with the *Ranunculion fluitantis* and *Callitricho-Batrachion* vegetation; Ендемични оро-средиземноморски съобщества от ниски бодливи храстчета Endemic oro-Mediterranean heaths with gorse; Съобщества на *Juniperus communis* върху варовик *Juniperus communis* formations on heaths or calcareous grasslands; Храсталаци с *Juniperus* spp. Arborescent matorral with

Този документ е създаден в рамките на проект „По-добро управление, чрез ефективни политики за община Земен през следващия програмен период“, в изпълнение на Договор № 13-13-170/ 24.10.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Juniperus spp.; Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от Alysso-Sedion albi Rupicolous calcareous or basophilic grasslands of the Alysso-Sedion albi; Псевдостепа с житни и едногодишни растения от клас Thero-Brachypodietea Pseudosteppe with grasses and annuals of the Thero-Brachypodietea; Източно субсредиземноморски сухи тревни съобщества Eastern sub-mediterranean dry grasslands (Scorzoneratalia villosae); Хидрофилни съобщества от високи треви в равнините и в планинския до алпийския пояс Hydrophilous tall herb fringe communities of plains and of the montane to alpine levels; Низинни сенокосни ливади Lowland hay meadows (Alopecurus pratensis, Sanguisorba officinalis); Хазмофитна растителност по варовикови скални склонове Calcareous rocky slopes with chasmophytic vegetation; Силикатни скали с пионерна растителност от съюзите Sedo-Scleranthion или Sedo albi-Veronicion dillenii Siliceous rock with pioneer vegetation of the Sedo-Scleranthion or of the Sedo albi-Veronicion dillenii; Неблагоустроени пещери; Букови гори от типа Asperulo-Fagetum Asperulo-Fagetum beech forests; Термофилни букови гори (Cephalanthero-Fagion) Medio-European limestone beech forests of the Cephalanthero-Fagion; Дъбово-габъррови гори от типа Galio-Carpinetum Galio-Carpinetum oak-hornbeam forests; Смесени гори от съюза Tilio-Acerion върху сипеи и стръмни склонове Tilio-Acerion forest of slopes, screes and ravines; Субконтинентални пери-панонски храстови съобщества Subcontinental peri-Pannonic scrub; Панонски гори с Quercus pubescens Pannonian woods with Quercus pubescens; Балкано-панонски церово-горунови гори Pannonian-Balkan turkey oak-sessile oak forests; Мизийски букови гори Moesian beech forests; Крайречни галерии от Salix alba и Populus alba Salix alba and Populus alba galleries.

От бозайниците тук са представени - Широкоух прилеп *Barbastella barbastellus*, Европейски вълк *Canis lupus*, Видра *Lutra lutra*, Рис *Lynx lynx*, Дългокрил прилеп *Miniopterus schreibersi*, Дългоух нощник *Myotis bechsteini*, Остроух нощник *Myotis blythii*, Дългопръст нощник *Myotis caraccinii*, Трицветен нощник *Myotis emarginatus*, Голям нощник *Myotis myotis*, Средиземноморски подковонос *Rhinolophus blasii*, Южен подковонос *Rhinolophus euryale*, Голям подковонос *Rhinolophus ferrumequinum*, Малък подковонос *Rhinolophus hipposideros*, Кафява мечка *Ursus arctos*, Пъстър пор *Vormela*

Този документ е създаден в рамките на проект „По-добро управление, чрез ефективни политики за община Земен през следващия програмен период”, в изпълнение на Договор № 13-13-170/ 24.10.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

peregusna.

От земноводните и влечугите са представени - Жълтокоремна бумка *Bombina variegata*, Обикновена блатна костенурка *Emys orbicularis*, Шипобедрена костенурка *Testudo graeca*, Шипоопашата костенурка *Testudo hermanni* Голям гребенест тритон, *Triturus karelinii*.

От рибите са представени - Маришка мряна *Barbus plebejus*, Обикновен щипок *Cobitis taenia*, Европейска горчивка *Rhodeus sericeus amarus*.

От безграбначните са представени - Ручеен рак *Austropotamobius torrentium*, *Callinorpha quadripunctaria*, Лигниоптера *Lignyopectera fumidaria*, Лицена *Lycaena dispar*, Обикновен сечко *Cerambyx cerdo*, Бръмбар рогач *Lucanus cervus*, Буков сечко *Morimus funereus*, Осмодерма *Osmoderma eremita*, Алпийска розалия *Rosalia alpina*.

Представителите на растенията включват - Червено усойниче *Echium russicum*, Обикновена пърчовка *Himantoglossum caprinum*.

VII. АДМИНИСТРАТИВЕН КАПАЦИТЕТ

Под административен капацитет се има предвид компетентни държавни служители с изграден организационен капацитет, които използват информационни и комуникационни технологии в работата си, поддържат междуведомствена координация между администрациите и активно сътрудничат с гражданското общество.

Административният капацитет има важно значение за постигането на растеж, заетост и социално сближаване, особено в настоящия момент, когато на общините се делегират все повече задължения и имат важна роля в усвояването на средствата от Европейския съюз.

Определящи фактори за повишаването на административния капацитет са:

- Повишаване на квалификацията на служителите в администрацията;

Този документ е създаден в рамките на проект „По-добро управление, чрез ефективни политики за община Земен през следващия програмен период”, в изпълнение на Договор № 13-13-170/ 24.10.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

- Добро вътрешно взаимодействие, организация и координация, както и координация с други институции, граждански структури и администрации на общинско, областно и национално ниво;
- Изграждане на гъвкава и адаптивна структура;
- Насърчаване на участието на гражданското общество в управлението

Общинската администрация на община Земен е организирана в обща и специализирана администрация, като в общата администрация се включва Дирекция Финансово-счетоводни дейности и административно обслужване, която включва два отдела. В специализираната администрация на общината се включват два отдела: отдел архитектура и строителство, ТСУ и общинска собственост, както и отдел Местни данъци и такси.

Пряко подчинени на кмета са два заместник кмета, секретаря на общината и служител по сигурността на информацията.

В общината работят 13 кметски наместници.

Фиг. 7.1. Органограма на общинска администрация община Земен

Източник: http://zemen-bg.com/?page_id=148

Този документ е създаден в рамките на проект „По-добро управление, чрез ефективни политики за община Земен през следващия програмен период“, в изпълнение на Договор № 13-13-170/ 24.10.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Към 2013 г. приключи проект за „Повишаване ефективността на общинската администрация в общините Радомир и Земен“ по Оперативна програма „Административен капацитет“, в който община Земен беше партньор. Изготвянето на Функционален анализ е в основата на проекта.

Резултатите, са свързани с: извършен анализ на текущото състояние и идентифицирани области за подобрене, формулирани препоръки за подобрене, изготвен план за действие за реализиране на направените предложения за общинска администрация Земен, за мониторинг и преглед на изпълнението - гаранция за устойчивост на постигнатите резултати.

В резултат е изготвена Стратегия за организационно развитие на администрацията на община Земен“ (2013 – 2020 г.), които предвиждат насоки за организационното развитие на администрацията, с максимална ефективност и въздействие в дългосрочен план, на базата на идентифицираните области на политика, функции на звената, направените констатации, изводи и препоръки по отношение на релевантността, ефективността и ефикасността на общинска администрация Земен, насоките за организационното развитие на общинската администрация, целите, свързани с постигане на висок административен капацитет чрез въвеждане принципите на добро управление и въздействието им в дългосрочен план.

Динамичната среда на работа на общинската администрация изисква обучения, за поддържане на информираността на общинските служители във връзка със съвременните принципи на управление, съвременните информационни и комуникационни технологии, нормативна уредба, работа в екип и други.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

VIII. SWOT АНАЛИЗ

СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Природни, културни и исторически предпоставки за развитие на туризъм и за предлагане на разнообразен туристически продукт; ▪ Плодородните почви и добри климатични условия за развитие на специализирани земеделски производства ▪ Съхранени културни традиции и институции, богат културен календар съобразен с традиционните прояви и празници на местната общност; ▪ Опит в изработване и реализация на програми и проекти; ▪ Осъзната е необходимостта от хоризонтално сътрудничество и солидарност при решаване на общи проблеми; 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Липсва потенциал в общината за решаване на проблемите на демографията - Тревожна е загубата на население и остаряването на хората. ▪ Туристическата инфраструктура е недостатъчна или амортизирана; ▪ Понижено е цялостно качеството на жизнената среда; ▪ Липсва капацитет за самостоятелно решаване на проблеми с надобщинско значение; ▪ Няма изградени достатъчно крайградски многофункционални, паркове и зони за отдих, на “зелени площи със специално предназначение”, места за масови прояви на физическата култура и спорта, които да се интегрират в единна система;

Този документ е създаден в рамките на проект „По-добро управление, чрез ефективни политики за община Земен през следващия програмен период”, в изпълнение на Договор № 13-13-170/ 24.10.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

<ul style="list-style-type: none"> ▪ Разнообразни социални услуги; ▪ Достъпни цени на недвижимите имоти и земеделска земя; ▪ Наличие на свободен сграден фонд и терени на територията, подходящ за инвестиции; 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Богатото недвижимо културно наследство на общината не е използвано в достатъчна степен за развитие на устойчив културен туризъм;
ВЪЗМОЖНОСТИ	ЗАПЛАХИ
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Обединяването на усилията на общината със съседни общини за подготовка на програми и проекти, увеличава шансовете за финансово подпомагане по национални и европейски програми; ▪ Възможностите за развитие на туризъм с комбиниране на туристически пакети със съседни общини ▪ Развитие и финансиране на 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Задълбочаването на световна финансова и икономическа криза значително променя приоритетите на местните и общински власти; ▪ Риск от закриване на предприятия и влошаване на бизнес средата в общината. ▪ Подценяването и пълното игнориране на възможностите за междуобщинска интеграция, намалява

Този документ е създаден в рамките на проект „По-добро управление, чрез ефективни политики за община Земен през следващия програмни период”, в изпълнение на Договор № 13-13-170/ 24.10.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

<p>специфични дейности в зоните от европейската екологичната мрежа НАТУРА 2000;</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Използване на Структурните фондове и Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони за развитие на територията; ▪ Обмен на добри практики, междурегионално и международно партньорство в сферата на бизнеса, културата, образованието и социалната политика; ▪ Наличието на ресурси и политическа воля	<p>шансовете за по-ефективно използване на съществуващите фондове;</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Намаляването на контингентите от деца в предучилищна и в училищна възраст в условията на демографска криза; ▪ Недостатъчното предлагане на работни места за млада и висококвалифицирана работна ръка (вкл. и в сферата на високите технологии) ще доведе до емиграция на най-ценната част на работната сила; ▪ Влошаването на възрастовата структура на работната сила при продължаване на тенденцията за общото застаряване на населението и евентуалното нарастване на пенсионната възраст ще ограничи възможностите на по-младото поколение за работа и своевременна професионална реализация.
--	--

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

IX. ВИЗИЯ, ЦЕЛИ И ПРИОРИТЕТИ ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ЗЕМЕН ЗА ПЕРИОДА 2014-2020г.

1. ВИЗИЯ

Визията за развитието на община Земен отразява желаните промени и желаното състояние за развитието на общината в един дългосрочен период. Тя отразява мнението на местните хора и има мобилизиращ и консенсусен характер, обединяващ териториалната общност.

Община Земен – развиващ се общински център с висок стандарт на живот и привлекателно място за бизнес със съхранена природна и културна среда.

Така определената Визия за развитие на Община Земен ще се постигне в условията на:

- ❖ Партньорство, публичност и прозрачност при осъществяване на планирането, програмирането, финансирането, наблюдението и оценката;
- ❖ Концентрация на ресурсите за постигане целите на местното развитие;
- ❖ Допълване на финансирането от национални публични източници при съвместно финансиране с други източници;
- ❖ Междуведомствена координация на дейността на компетентните органи в процеса на планирането и програмирането, ресурсно осигуряване, реализацията, наблюдението и оценката;
- ❖ Съгласуваност с другите структуроопределящи политики, инструменти и действия на национално, регионално и локално равнище.

Разглеждана в този контекст, политиката за социално икономическо развитие на общината трябва да се базира на ясни цели и конкретни действия насочени към превръщането и в устойчиво развиваща се общност. Във връзка с това са определени и приоритетните области за бъдещи интервенции, които са насочени към:

Този документ е създаден в рамките на проект „По-добро управление, чрез ефективни политики за община Земен през следващия програмен период”, в изпълнение на Договор № 13-13-170/ 24.10.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

- Осигуряването на необходимите възможности за привличане на инвестиционни ресурси и тяхната ефективна реализация в рамките на общината
- Подобряване на административния капацитет на общинската администрация,
- Усъвършенстване на съществуващата бизнес инфраструктура и изграждане на нова такава,
- Използване на потенциала на агломерационният ареал за генериране на заетост
- Подобряване на качеството на живот,
- Подобряване на околната среда,
- Развитие на модерна компактна индустрия и съвременен агробизнес, генериращи продукция с висока добавена стойност

1. Стратегически цели и приоритети

Общинският план за развитие на Община Земен за периода 2014-2020 г. определя общата рамка и насоките за развитие на общината (в средносрочен план), съответстващи на целите и приоритетите на по-високите нива и обуславящи постигането на устойчивост в развитието на общинската териториална и социална общност.

Изготвянето и последващата реализация на Общинският план са пряко свързани с:

- Предвиждане на приоритети и мерки, които да съответстват на политиките на ЕС за социално-икономическо сближаване и на регламентите на Структурните фондове. Това е предпоставка за финансовата осигуреност на предвидените приоритети и мерки по линия на европейските фондове. Прилагане на подход на интеграция и съгласуваност между отделните секторни направления в развитието на общината и нейната територия, което е гаранция за постигане на синергичен ефект и балансираност;

Този документ е създаден в рамките на проект „По-добро управление, чрез ефективни политики за община Земен през следващия програмен период”, в изпълнение на Договор № 13-13-170/ 24.10.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

- Отчитане на целите и приоритетите на основните планови и стратегически документи на страната за периода 2014-2020 г.;

- Община Земен има необходимия кадров ресурс и предпоставки да реализира ускорено развитие. Прилагането и изпълнението на залегналите в Общинския план цели и мерки ще гарантира значително увеличаване на равнището на социално-икономическо развитие на общината и доближаване до средните социално-икономически параметри на българските общини.

С оглед оценените нужди и желания на местната общност и в съответствие с наличният потенциал, ресурси и специфични особености и тенденции в развитието на общината, стратегическата рамка на настоящият стратегически документ се фокусира в четири основни тематични области, на чиято основа следва да се реализира дефинираната по-горе Визия за развитие през следващият програмен период:

- Социално – икономическото развитие и повишаване на конкурентоспособността на местната икономика и общината като цяло;

- Състоянието на жизнената среда – природа, урбанизирана среда, инфраструктури и разумно използване на териториалните, природни и човешки ресурси;

- Специфичните характеристики на общината, нейните страни с потенциал за развитие – историческо, културно наследство, образователен център и туристически потенциал;

- Доброто управление за развитие и пълноценно използване на потенциала и създаването на устойчиви сътрудничества.

Община Земен	Област Перник	РПР на ЮЗР до 2020	Национална стратегия за регионално	Национална програма за развитие
---------------------	--------------------------	-------------------------------	---	--

Този документ е създаден в рамките на проект „По-добро управление, чрез ефективни политики за община Земен през следващия програмен период”, в изпълнение на Договор № 13-13-170/ 24.10.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

			развитие до 2020	България 2020
Стратегическа цел 1: Развитие на съвременна конкурентоспосо бна икономика	ПО 2: Интелигентно и устойчиво икономическо развитие:	Приоритет 1. Повишаване конкурентоспособн остта на регионалната икономика	Стратегическа цел 1: Икономическо сближаване в европейски, национален и вътрешнорегион ален план чрез развитие на собствения потенциал на районите и опазване на околната среда.	Цел1. Повишаване на жизнения стандарт чрез конкурентоспособ но образование и обучение, създаване на условия за качествена заетост и социално включване и гарантиране на достъпно и качествено здравеопазване 2.Повишаване на конкурентоспособ ността на икономиката чрез осигуряване на благоприятна бизнес среда, насърчаване на инвестициите, прилагане на

Този документ е създаден в рамките на проект „По-добро управление, чрез ефективни политики за община Земен през следващия програмен период”, в изпълнение на Договор № 13-13-170/ 24.10.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

				иновативни решения и повишаване на ресурсната ефективност
<p>Стратегическа цел 2: Подобряване на инфраструктурната осигуреност на общината и опазване на околната среда</p>	<p>ПО 1: Достъпност и мобилност</p> <p>ПО 4: Устойчиво развитие и опазване на околната среда</p>	<p>Приоритет II. Развитие на техническата инфраструктура</p> <p>Приоритет III. Опазване и подобряване на състоянието на околната среда</p>	<p>Стратегическа цел 1: Икономическо сближаване в европейски, национален и вътрешнорегионален план чрез развитие на собствения потенциал на районите и опазване на околната среда.</p>	<p>Цел 2. Изграждане на инфраструктурни мрежи, осигуряващи оптимални условия за развитие на икономиката и качествена и здравословна околна среда за населението.</p>
<p>Стратегическа цел 3: Повишаване качеството на живот в община Земен, чрез ефективни социални</p>	<p>ПО 3: Качество на живота</p>	<p>Приоритет 4. Повишаване конкурентоспособността на човешките ресурси и подобряване качествата</p>	<p>Стратегическа цел 2: Социално сближаване и намаляване на регионалните диспропорции в социалната сфера чрез</p>	<p>Цел 1. Повишаване на жизнения стандарт чрез конкурентоспособно образование и</p>

Този документ е създаден в рамките на проект „По-добро управление, чрез ефективни политики за община Земен през следващия програмен период”, в изпълнение на Договор № 13-13-170/ 24.10.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

услуги, здравеопазване и образование		на урбанизираната среда.	създаване на условия за развитие и реализация на човешкия капитал.	обучение, създаване на условия за качествена заетост и социално включване и гарантиране на достъпно и качествено здравеопазване.
Стратегическа цел 4: Разширяване възможностите за териториално сътрудничество и укрепване на административн ия капацитет	ПО 2: Интелигентно и устойчиво икономическо развитие Приоритет 3: Оптимизация на услугите за бизнеса	Приоритет V. Укрепване на административния капацитет и развитие на сътрудничеството	Стратегическа цел 3: Териториално сближаване и развитие на трансграничното, междурегионалн ото и транснационално то сътрудничество.	Цел 1. Повишаване на жизнения стандарт чрез конкурентоспособ но образование и обучение, създаване на условия за качествена заетост и социално включване и гарантиране на достъпно и качествено здравеопазване.

Този документ е създаден в рамките на проект „По-добро управление, чрез ефективни политики за община Земен през следващия програмен период”, в изпълнение на Договор № 13-13-170/ 24.10.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Стратегическа цел 1: Развитие на съвременна конкурентоспособна икономика

Приоритет 1.1: Развитие на икономиката чрез използване на местния потенциал

Мярка 1.1.1.: Подкрепа за развитието на частния сектор

Дейности:

1. Насърчаване дейността на малки и средни предприятия
2. Проект „Изграждане на логистични центрове”
3. Разработване на общинска програма за насърчаване и подкрепа развитието на МСП;
4. Промоциране на утвърдените предприятия в общината
5. Създаване на бизнес справочник в интернет страницата на общината
6. Провеждане на периодични срещи с бизнеса за информиране относно общински проекти;
7. Организиране на периодични форуми за развитието на местния бизнес с акценти върху иновациите;
8. Стимулиране създаването на клъстери, ориентирани към традиционния отрасъл: хранително-вкусовата промишленост и туризъм
9. Подпомагане и развитие на МИГ

Мярка 1.1.2.: Подпомагане предоставянето на бизнес услуги, свързани със стартиране на нов бизнес

Дейности:

1. Проект „Създаване на консултативен център за предоставяне на бизнес услуги”
2. Намаляване на административните процедури и ускорено преминаване при регистриране, строителство и стартиране на дейността;

Този документ е създаден в рамките на проект „По-добро управление, чрез ефективни политики за община Земен през следващия програмен период”, в изпълнение на Договор № 13-13-170/ 24.10.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

3. Популяризиране на данъчните преференции и облекчения, които могат да се ползват при наемане на лица от определени рискови групи на пазара на труда;
4. Посредничество и улесняване предоставянето на разрешителни, достъп до стопанска площ.

Приоритет 1.2: Развитие на конкурентноспособно земеделие

Мярка 1.2.1.: Развитие на растениевъдство

Дейности:

1. Стимулиране на отглеждането на традиционните за общината култури – многогодишни плодови и трайни насаждения;
2. Стимулиране на създаването на мрежа за консултации и обмяна на опит за млади фермери;
3. Стимулиране развитието на биоземеделие

Мярка 1.2.2.: Развитие на животновъдство

Дейности:

1. „Промоционална кампания ,насочена към подобряване престижа на продуктите от риболов и аквакултура в община Земен”
2. Стимулиране на отглеждането на животни в общината;
3. Стимулиране увеличението на броя на животните и нивото на селекционната дейност за повишаване на продуктивни показатели в животновъдството;

Приоритет 1.3. : Развитие на модерен туризъм

Мярка 1.3.1.: Развитие на туризма

Дейности:

2. Насърчаване развитието на интегриран селски туризъм в община Земен, чрез изграждане на „Туристически информационен център и изложбена зала на Владимир Димитров – Майстора, с. Дивля, община Земен”

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

3. „Насърчаване развитието на интегриран селски туризъм в община Земен, чрез изграждане на „Туристически информационен център и изложбена зала на сурвакарските обичаи, с. Елов дол, община Земен”
4. „Насърчаване развитието на интегриран селски туризъм в община Земен, чрез изграждане на „Туристически информационен център и изложбена зала на сурвакарски обичай, с. Габров дол, община Земен”
5. „Сурвакарска туристическа пътека с.Габров дол-с.Елов дол”
6. Изграждане на туристическа инфраструктура / екопътеки, маркировка и обозначаване на пешеходни маршрути, пейки, маси, барбекюта, информационни табели/ до туристически обекти в населени места като: с.Жабляно, с.Пещера, с.Одраница, с.Горна Врабча
7. Изграждане на туристическа инфраструктура през Земенския пролом/ екопътека, маркировка и обозначаване на пешеходни маршрути, пейки, маси, барбекюта, информационни табели/ до водопад Полска Скакавица
8. Изграждане на малки хотели, къщи за гости и хижи за настаняване на туристи
9. Изграждане на посетителска инфраструктура в Земенски пролом / хижа, бунгала, биваци, информационни табели/
10. Изграждане на зони за отдих, детски кътове и спорт в населени места на община Земен
11. Изграждане на „Дом на ловеца и рибаря“
12. Поддържане и маркиране на туристически маршрути
13. Създаване на интегриран туристически продукт „Дестинация Земен”

Мярка 1.3.2.: Развитие на маркетингова политика за популяризиране на Земен като туристическа дестинация

Дейности:

1. Създаване и издаване на информационен бюлетин за събитията в областта на туризма и културата в община Земен

Този документ е създаден в рамките на проект „По-добро управление, чрез ефективни политики за община Земен през следващия програмен период”, в изпълнение на Договор № 13-13-170/ 24.10.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

2. Издаване на рекламни материали, дигитални, брошури, каталози, пътеводител и карта на гр.Земен и община Земен
3. Представяне на община Земен в туристически сайтове или създаване на сайт на община Земен като туристическа дестинация / след проучване и преценка/
4. Създаване на единна система за визуализация на туристическите обекти на два езика / указателни табели, карти, билбордове, информационни табла/ на ключови места в общината
5. Организиране и провеждане на мероприятия с обществена значимост, съвместно с културни, образователни и други институции с цел популяризиране на съпътстващи туристически продукти
6. Изработване на нова маркетингова стратегия, издаване на брошури, направата на нарочни сувенири, свързани със събития от историята и културата на града, филми, и други.
7. Провеждане на рекламни кампании за популяризиране на възможностите за туризъм в общината.

Приоритет 1.4.: Насърчаване и подпомагане на инвестиционната активност на територията на общината

Мярка 1.4.1.: Развитие на зоните за локализация на бизнеса

Мярка 1.4.2.: Участие на общинската администрация като партньор на бизнеса

Дейности:

1. Проект „Модерна администрация в подкрепа на бизнеса” - предоставяне на качествени и достъпни административни услуги чрез инвестиране в обновяване на софтуерната и хардуерната база на община Земен
2. Подкрепа от страна на общината за създаването на партньорства с бизнеса в страната чрез побратимяване с общини от държави на ЕС.

Този документ е създаден в рамките на проект „По-добро управление, чрез ефективни политики за община Земен през следващия програмен период”, в изпълнение на Договор № 13-13-170/ 24.10.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Мярка 1.4.3.: Приличане на инвестиции и развитие на ПЧП

Дейности:

1. Създаване/разширяване на контактите с чужди бизнес партньори чрез организиране и участие в бизнес-форуми, семинари, срещи;
2. Създаване и развитие на ПЧП за съвместно участие в проекти за икономическо развитие.

Стратегическа цел 2: Подобряване на инфраструктурната осигуреност на общината и опазване на околната среда

Приоритет 2.1: Модернизация на инфраструктурата

Мярка 2.1.1: Подобряване на местната транспортна инфраструктура

Дейности:

1. Реконструкция на пътната инфраструктура в населените места на община Земен
2. Ремонт и рехабилитация на път гр. Земен – Стадион ФК „Пирин“
3. Създаване на видеонаблюдение в гр.Земен
4. Ремонт и рехабилитация на третокласен път Земен –Трекляно- Славчето – Босилеград
5. Изграждане на инфраструктура за достъп до широколентов Интернет

Мярка 2.1.2: Модернизация на водоснабдяването, канализацията и пречистването на отпадните води

Дейности:

1. Подобряване на условията за живот и достъпа до качествена питейна вода в град Земен чрез реконструкция на водоснабдителната система

Мярка 2.1.3.: Модернизация на електроснабдяването на общината

Дейности:

1. Подмяна на уличното осветление в гр.Земен с енергоспестяващо

Този документ е създаден в рамките на проект „По-добро управление, чрез ефективни политики за община Земен през следващия програмен период”, в изпълнение на Договор № 13-13-170/ 24.10.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Мярка 2.1.4.: Модернизация на МТБ на образователната инфраструктура

Дейности:

1. Ремонт и реконструкция на Младежки дом в гр. Земен

Мярка 2.1.5.: Модернизация на МТБ на здравната инфраструктура

Мярка 2.1.6.: Модернизация на МТБ на социалната инфраструктура

Мярка 2.1.7.: Модернизация на МТБ на културната инфраструктура в общината

Дейности:

1. Изготвяне на технически проект за „ Ремонт и обновяване на Народно читалище „Светлина - 1924“ - гр. Земен”,
2. „Подобряване на средата за живот в община Земен чрез изготвяне на Интегриран план за обновяване и развитие на община Земен за постигане на интелигентен, устойчив и териториално балансиран растеж и ремонт и обновяване на народно читалище „Светлина-1924”, град Земен"
3. Реставриране, опазване и адаптиране на недвижимите културни ценности на територията на общината и терените около тях;
4. Интегриране на културното наследство в стратегиите и ОУП на община Земен;
5. Разработване на карта на недвижимите културни ценности на територията на общината.

Мярка 2.1.8.: Модернизация на МТБ на административни сгради

Дейности:

1. Ремонт, саниране и модернизация на административните сгради на общинска администрация Земен

Мярка 2.1.9.: Опазване и адаптиране на недвижимите културни ценности

Дейности:

Този документ е създаден в рамките на проект „По-добро управление, чрез ефективни политики за община Земен през следващия програмен период”, в изпълнение на Договор № 13-13-170/ 24.10.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

1. Ремонт и модернизация на църкви, храмове и манастири и подобряване на прилежащата им територия

Приоритет 2.2.: Опазване на околната среда

Мярка 2.2.1.: Опазване чистотата на атмосферния въздух

Дейности:

1. Внедряване на електрически метачки за почистване на улиците в града.

Мярка 2.2.2.: Добро управление и ползване на водните ресурси и опазване на чистотата им

Дейности:

1. Почистване на коритата на р.Струма, и р.Треклянска и изграждане на диги

Мярка 2.2.3.: Модернизация на управлението на отпадъците

Дейности:

1. Подобряване на сметоизвозването и сметосъбирането в община Земен / закупуване на нова сметосъбирачна машина, контейнери, кошчета за отпадъци/

Мярка 2.2.4.: Развитие на зелената система в общината

Дейности:

1. Изграждане на парково осветление в парковите зони на гр.Земен
2. Изграждане на видеонаблюдение в горските масиви на община Земен, за предпазване от пожари
3. Проект „Зелена община” - поддържане на зелените площи, паркове, детски площадки

Мярка 2.2.5.: Опазване на биоразнообразието

Дейности:

Този документ е създаден в рамките на проект „По-добро управление, чрез ефективни политики за община Земен през следващия програмен период”, в изпълнение на Договор № 13-13-170/ 24.10.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

1. Повишаване на информираността на населението за нуждата от опазване на биоразнообразието.

Мярка 2.2.6.: Подобряване на енергийната ефективност

Дейности:

1. Ремонт и саниране на сградата на Поликлиниката и ЦСМП

Мярка 2.2.7.: Разширяване използването на ВЕИ

Стратегическа цел 3: Повишаване качеството на живот в община Земен, чрез ефективни социални услуги, здравеопазване и образование

Приоритет 3.1.: Подобряване качеството на здравните услуги и достъпа до тях

Мярка 3.1.1.: Подобряване на достъпа до медицински услуги

Дейности:

1. Провеждане на безплатни профилактични прегледи на социално слаби български граждани от специализиран медицински персонал;

Мярка 3.1.2.: Подобряване на достъпа до дентални услуги

Дейности:

1. Провеждане на информационни здравни кампании;
2. Повишаване информираността на населението за достъпа до здравни услуги съобразно нормативните документи;
3. Провеждане на безплатни дентални профилактични прегледи на социално слаби български граждани.

Приоритет 3.2.: Подобряване качеството на образованието. Създаване на благоприятна среда за реализация на младото поколение

Мярка 3.2.1.: Модернизиране на учебните заведения

Този документ е създаден в рамките на проект „По-добро управление, чрез ефективни политики за община Земен през следващия програмен период”, в изпълнение на Договор № 13-13-170/ 24.10.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Дейности:

1. Изграждане на спортна площадка в двора на СОУ „Св.св.Кирил и Методий“ гр.Земен
2. Изграждане на малка спортна зала за нуждите на СОУ „Св.св.Кирил и Методий“ гр.Земен и жителите на гр.Земен
3. Изграждане на парк в двора на СОУ „Св.св. Кирил и Методий“ гр.Земен

Мярка 3.2.2.: Подкрепа и разширяване на извънкласни и извънучилищни форми на заниманията на деца и младежи

Дейности:

1. Проект „Всички заедно творим“ – под формата на общо училищен празник
2. Проект „Спортен уикенд“

Мярка 3.2.3.: Ориентация и обучения на младото поколение към професии от местно значение и професии с трудова реализация

Дейности:

1. Организиране и провеждане на професионално насочване на всеки ученик;
2. Разработване на учебни програми, преодоляващи несъответствията между изграждащите от образованието умения и нуждите на пазара на труда;
3. Организиране на форми за развитие на творческите таланти.

Мярка 3.2.4.: Допълнителна квалификация на учителите за подобряване на учебния процес

Дейности:

1. Проект ”Повишаване на квалификацията на учителите на територията на общината”

Мярка 3.2.5.: Развитие на спорта

Дейности:

Този документ е създаден в рамките на проект „По-добро управление, чрез ефективни политики за община Земен през следващия програмен период”, в изпълнение на Договор № 13-13-170/ 24.10.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

1. “Изграждане на спортна площадка – фитнес на открито“
2. Подобряване на спортната инфраструктура в с.Габров дол и с.Елов дол
3. Проект „Спорт за децата в свободното време“
4. Проект: „Спорт за най-малките“

Приоритет 3.3.: Подобряване качеството на социалните услуги

Мярка 3.3.1.: Създаване на нови социални услуги в общината и поддържане на наличните

Дейности:

1. Реконструкция и модернизация на пенсионерски клуб в гр.Земен
2. Изграждане на дневен/ седмичен център за възрастни хора
3. Изграждане на център за деца лишени от родителски грижи
4. Изграждане на Дом за възрастни хора

Мярка 3.3.2.: Обучение и преквалификация на лица от групите в неравностойно положение на пазара на труда - възрастни, трайно безработни и др.

Дейности:

Мярка 3.3.3.: Предотвратяване на безработица

Приоритет 3.4.: Повишаване на културния статус на населението на общината

Мярка 3.4.1.: Подпомагане организирането на нови културните събития и фестивали в общината

Дейности:

1. Изготвяне и приемане на годишни културни планове, съобразени със спецификата и традициите в общината

Мярка 3.4.2.: Подпомагане и стимулиране развитието на културните институции в общината

Този документ е създаден в рамките на проект „По-добро управление, чрез ефективни политики за община Земен през следващия програмен период“, в изпълнение на Договор № 13-13-170/ 24.10.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Дейности:

1. Изграждане и организиране на етнографски и музейни сбирки в гр.Земен и населените места на община Земен
2. Ремонт и обновяване на читалища в община Земен

Стратегическа цел 4: Разширяване възможностите за териториално сътрудничество и укрепване на административния капацитет

Приоритет 4.1.: Подобряване капацитета на администрацията на общината и подобряване качеството на услугите, които предоставя

Мярка 4.1.1.: Повишаване квалификацията и уменията на общинската администрация

Дейности:

1. „Повишаване компетенциите на администрацията на община Земен за подобряване на нейната ефективност“
2. Предоставяне на качествени административни услуги
3. Навременна актуализация на вътрешно-ведомствените документи и правилници в резултат на промени в националното и европейско законодателство

Мярка 4.1.2.: Усъвършенстване организацията на управление и работа в общинската администрация

Дейности:

1. Проект „Специализирани обучения на административните служители за повишаване на професионалната им квалификация“

Приоритет 4.2. Стимулиране на местните партньорства и международно сътрудничество

Този документ е създаден в рамките на проект „По-добро управление, чрез ефективни политики за община Земен през следващия програмен период“, в изпълнение на Договор № 13-13-170/ 24.10.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Мярка 4.2.1.: Създаване и утвърждаване на трайни връзки със съседните общини за съвместна работа и участие в проекти

Мярка 4.2.2.: Развитие на трансграничното и международно сътрудничество и побратимяване с общини от ЕС и извън него

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Х. ИНДИКАТИВНА ФИНАНСОВА ТАБЛИЦА, ОБОБЩАВАЩА НЕОБХОДИМИТЕ РЕСУРСИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЯ НА ОБЩИНСКИЯ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ЗЕМЕН 2014-2020 Г.

Дейност	Срок на изпълнение	Стойност /хил.лв./	Източник на средства			
			Средства от общински бюджет	Средства от държавен бюджет	Фондове на ЕС, друга чуждестранна помощ	Частни източници
СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 1: Развитие на съвременна конкурентоспособна икономика	2014 - 2020	5027.2	268.56	401.58	4013.16	343.9
Приоритет 1.1: Развитие на икономиката чрез използване на местния потенциал	2014 - 2020	2010	100.5		1608	301.5
Приоритет 1.2: Развитие на конкурентноспособно земеделие	2014 - 2020	168	8.4		134.4	25.2
Приоритет 1.3. : Развитие на туризма	2014 - 2020	2677.2	133.86	401.58	2141.76	
Приоритет 1.4.: Насърчаване и подпомагане на инвестиционната активност на територията на общината	2014 - 2020	172	25.8		129	17.2

Този документ е създаден в рамките на проект „По-добро управление, чрез ефективни политики за община Земен през следващия програмен период“, в изпълнение на Договор № 13-13-170/24.10.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Стратегическа цел 2: Подобряване на инфраструктурната осигуреност на общината и опазване на околната среда	2014 - 2020	35504	1775.2	3550.4	30178.4	0
Приоритет 2.1: Модернизация на инфраструктурата	2014 - 2020	30428	1521.4	3042.8	25863.8	
Приоритет 2.2.: Опазване на околната среда	2014 - 2020	5076	253.8	507.6	4314.6	
Стратегическа цел 3: Повишаване качеството на живот в община Земен, чрез ефективни социални услуги, здравеопазване и образование	2014 - 2020	3,330	191.5	308	2664	166.5
Приоритет 3.1.: Подобряване качеството на здравните услуги и достъпа до тях	2014 - 2020	48	2.4	4.8	38.4	2.4
Приоритет 3.2.: Подобряване качеството на образованието. Създаване на благоприятна среда за реализация на младото поколение	2014 - 2020	1,482	74.1	148.2	1185.6	74.1
Приоритет 3.3.: Подобряване качеството на социалните услуги	2014 - 2020	1,300	65	130	1040	65

Този документ е създаден в рамките на проект „По-добро управление, чрез ефективни политики за община Земен през следващия програмнен период“, в изпълнение на Договор № 13-13-170/24.10.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Приоритет 3.4.: Повишаване на културния статус на населението на общината	2014 - 2020	500	50	25	400	25
Стратегическа цел 4: Разширяване възможностите за териториално сътрудничество и укрепване на административния капацитет	2014 - 2020	1322	66.1	132.2	1123.7	0
Приоритет 4.1.: Създаване и утвърждаване на трайни връзки със съседните общини за съвместна работа и участие в проекти	2014 - 2020	222	11.1	22.2	188.7	
Приоритет 4.2. Развитие на трансграничното и международно сътрудничество и побратимяване с общини от ЕС и извън него	2014 - 2020	1100	55	110	935	
ОБЩО:	2014 - 2020	45,183	2,301	4,392	37,979	510

Този документ е създаден в рамките на проект „По-добро управление, чрез ефективни политики за община Земен през следващия програмнен период”, в изпълнение на Договор № 13-13-170/24.10.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

XI. ИНДИКАТОРИ ЗА НАБЛЮДЕНИЕТО И ОЦЕНКАТА НА ОБЩИНСКИЯ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ

Стратегическа цел 1: Развитие на съвременна конкурентоспособна икономика

Приоритет 1.1: Развитие на икономиката чрез използване на местния потенциал

- Брой разработени общински програми за насърчаване и подкрепа развитието на МСП;
- Брой проведени срещи с бизнеса за информиране относно общински проекти;
- Брой организирани форуми за развитието на местния бизнес с акценти върху иновациите.

Приоритет 1.2: Развитие на конкурентноспособно земеделие

- Повишен годишен добив от плодови и трайникултури в %;
- Брой млади фермери, включени в мрежа за консултации и обмяна на опит;
- Брой отглеждани животни;

Приоритет 1.3. : Развитие туризма

- Брой създадени и/или реновирани туристически обекти;
- Брой привлечени чужди инвеститори за развитие на туристическа инфраструктура;
- Към създадена специализирана туристическа инфраструктура – екопътеки, велоалеи;
- Брой създадени Центрове за туризъм и отдих покрай реките;
- Брой участия в туристически борси;
- Брой проведени рекламни кампании за популяризиране на възможностите за туризъм в общината.

Този документ е създаден в рамките на проект „По-добро управление, чрез ефективни политики за община Земен през следващия програмен период”, в изпълнение на Договор № 13-13-170/ 24.10.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Приоритет 1.4.: Насърчаване и подпомагане на инвестиционната активност на територията на общината

- Брой новоизградени, доизградени/модернизирани индустриални зони на гр. Земен;
- Брой организирани и брой участия в бизнес-форуми, семинари, срещи за създаване на партньорства с бизнеса в страната и чужди бизнес партньори;
- Брой проекти, осъществени с ПЧП в общината.

Стратегическа цел 2: Подобряване на инфраструктурната осигуреност на общината и опазване на околната среда

Приоритет 2.1: Модернизация на инфраструктурата

- Км ремонтирана/рехабилитирана общинската пътна мрежа и градската улична мрежа;
- Брой подменени автобусни спирки;
- Км рехабилитирана съществуваща ВиК мрежа;
- Км изградена канализационна мрежа.
- Брой училища и детски градини , с извършен текущ ремонт на сградния фонд, и/или подновено обзавеждане и оборудване;
- Брой здравни заведения с ремонт на сградния фонд и/или подновено обзавеждането и оборудването;
- Брой социални заведения с осъществен ремонт и/или подобрена МТБ;
- Брой реставрирани/адаптирани недвижими културни ценности на територията на общината;

Приоритет 2.2.: Опазване на околната среда

- Кв.м нови затревените площи в общината;

Този документ е създаден в рамките на проект „По-добро управление, чрез ефективни политики за община Земен през следващия програмен период”, в изпълнение на Договор № 13-13-170/ 24.10.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

- Брой новозакупени прибори за усъвършенстване и разширяване на система за разделно събиране на отпадъци от опаковки в общината;
- Брой проведени информационни и образователни кампании;
- Брой граждани взели участие в кампания „Да изчистим България за един ден“;
- Кв.м. новоизградени поливни водопроводи за поддържане на зелените площи;
- Брой топлинно санирани обществени сгради;
- Брой училища, детски заведения, сгради на общината и др. с внедрени модели за ползване на алтернативни източници на енергия;
-

Стратегическа цел 3: Повишаване качеството на живот в община Земен, чрез ефективни социални услуги, здравеопазване и образование

Приоритет 3.1.: Подобряване качеството на здравните услуги и достъпа до тях

- Брой социално слаби български граждани, обслужени от безплатни профилактични прегледи;
- Брой проведени информационни здравни кампании;
- Брой социално слаби български граждани, обслужени от безплатни дентални профилактични прегледи.

Приоритет 3.2.: Подобряване качеството на образованието. Създаване на благоприятна среда за реализация на младото поколение

- Брой закупени компютърни конфигурации;
- Брой създадени информационни системи, виртуални библиотеки и др.
- Брой ученици, включени в провеждането на професионално насочване на всеки ученик;
- Брой ученици, включени в специализирани паралелки с изучаване на английски, френски, немски и др. езици и спортни паралелки;

Този документ е създаден в рамките на проект „По-добро управление, чрез ефективни политики за община Земен през следващия програмен период“, в изпълнение на Договор № 13-13-170/ 24.10.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

- Брой преподаватели, взели участие в обученията и допълнителна квалификация на
- Брой училища с подобрени бази за спорт;
- Брой изградени спортни площадки в общината;
- Брой деца взели участие в спортни прояви;
- Брой деца, взели участие в ежегоден спортен празник.

Приоритет 3.3.: Подобряване качеството на социалните услуги

- Брой граждани, ползващи съществуващите социални услуги в общината: личен асистент, социален асистент, домашен помощник, домашен социален патронаж, социалната кухня;
- Брой разкрити нови социални услуги;
- Брой безработни граждани, взели участие в обученията за придобиване на професионална квалификация и преквалификация, съобразено с нуждите на пазара на труда;
- Брой подпомогнати лица от групите в неравностойно положение за постигане на лична реализация.
- Брой младежи, обслужени от професионален център за специализирана помощ;
- Брой безработни роми, започнали работа;
- Насърчаване на заетостта чрез провеждане на обучение на безработни лица за ключови компетентности;
- Насърчаване на предприемачеството, стартиране и управление на собствен бизнес.

Приоритет 3.4.: Повишаване на културния статус на населението на общината

- Брой проведени фестивали/културни събития;
- Брой новосъздадени фестивали и културни събития;
- Брой съвместни проекти на културни институции на територията на общината;

Стратегическа цел 4: Разширяване възможностите за териториално сътрудничество и укрепване на административния капацитет

следващия програмен период”, в изпълнение на Договор № 13-13-170/ 24.10.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Приоритет 4.1.: Подобряване капацитета на администрацията на общината и подобряване качеството на услугите, които предоставя

- Брой служителите на общинска администрация, участвали в обучения за повишаване на капацитета и работната култура;

Приоритет 4.2. Стимулиране на местните партньорства и международно сътрудничество

- Брой проведени срещи и форуми със съседни общини за създаване на връзки;
- Брой осъществени съвместни проекти със съседни общини ;
- Брой международни проекти за обмяна на опит и добри практики, в които участва общината;

XII. НЕОБХОДИМИ ДЕЙСТВИЯ ПО НАБЛЮДЕНИЕТО, ОЦЕНКАТА И АКТУАЛИЗАЦИЯТА

Организацията и методът за изпълнение на Общинския план за развитие обхващат системите за управление и контрол, наблюдение и оценка на всички етапи на изпълнението на плана. В процеса на реализация на плана ще се спазват и принципите на отговорно и добро управление, ефективен финансов контрол, разделение на правомощията при осъществяване на управленските функции, предотвратяване и корекция на нередностите при изпълнението на конкретните дейности

Орган за управление на Общинския план за развитие е Кметът на общината. От формулираните цели произлиза сложен комплекс от интервенции, надхвърлящи досегашните задължения и капацитет на общинската администрация.

Общинският съвет е определен като основен орган за наблюдение на ОПР. Функциите на ОС /чл. 81 от ППЗРР/ са осигуряване на необходимата информация за оценка, координация и разпределение на отговорностите между отделните структури от общинската администрация, изпълняващи ОПР, както и поддържане на непрекъсната комуникация с централните и местните институции. ОС утвърждава необходимите

Този документ е създаден в рамките на проект „По-добро управление, чрез ефективни политики за община Земен през следващия програмен период”, в изпълнение на Договор № 13-13-170/ 24.10.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

мерки за промяна и усъвършенстване на системата за наблюдение и оценка на плана. Успоредно е хармонизирането на изброените дейности с действащото законодателство и утвърдените норми за обществената дейност в страната, както и популяризирането на резултатите от ОПР в публичното пространство.

Публичността на общинския план за развитие не трябва да бъде формална. Активното привличане на бизнеса, неправителствения сектор и социалните партньори е необходимо условие за реализация на предприетите мерки и проекти. Наличието или липсата на идеи, компетенции, мотивация и пари се съдържа в местната власт. Освен това е необходимо да се предприемат мерки за повишаване на общия капацитет на общинската администрация, както и на партньорите на общинското развитие, както е посочено в Стратегическа цел 4 на плана.

Органът за управление /Кметът на общината/ е отговорен за:

- организацията и координацията на системата за събиране на статистическа и финансова информация за изпълнението на плана;
- организацията и контролната дейност по изпълнението на Програмата за реализация на Общинския план за развитие;
- изготвянето и представянето на годишни доклади и заключителен доклад за изпълнението на Програмата за реализация на Общинския план за развитие за одобряване от Общински съвет;
- организирането на междинна и заключителна оценка на постигнатия напредък при изпълнението на целите и приоритетите;
- ефективното финансово управление и контрол;
- координацията и съответствието със секторни политики на местно, областно/регионално и национално ниво;
- спазването на съответното законодателство, нормативната уредба и методическите указания на компетентните органи;
- осигуряването на публичност и прозрачност на Общинския план за развитие както и на действията по реализацията му.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

В своята дейност Кметът ще бъде подпомаган от цялата общинска администрация. Специализираните звена на общинската администрация са отговорни за оперативното управление на плана - административно и финансово управление, финансов контрол и вътрешен одит.

Мониторинг - наблюдение, оценка и актуализация на плана.

Мониторингът е систематично събиране, анализ и използване на информация, необходима за управлението и вземането на решения в процеса на работа по изпълнение на Общинския план за развитие. По този начин може да се сравни реалният напредък по изпълнението на плана с предварително планираните дейности. Мониторингът е част от регулярното управление на прилагането на плана и изпълнява основна функция: обратна връзка по предотвратяване на рисковете пред изпълнението на предвидените дейности и в резултат на това, на стратегическата цел и приоритетите.

Ако трябва да се направи ясно разграничаване между мониторинг и оценка, може да се каже, че "оценката започва там, където свършва мониторингът". Оценката се фокусира върху ефектите, постиженията и изпълнението, докато мониторингът е насочен главно към ресурсите, трябва да се схваща по-скоро като текуща, постоянна дейност, докато оценяването е не постоянна дейност. Мониторингът преди всичко дава информация, докато оценката "преценява" тази информация.

Наблюдението и контролът за ефективното и ефикасното изпълнение на Общинския план за развитие се извършват от Специализирана група за наблюдение, назначена със заповед на Кмета. Функциите по наблюдението обхващат:

- разглеждане и утвърждаване индикаторите за наблюдение на изпълнението на плана;
- периодичен преглед на постигнатия напредък по отношение на целите;
- анализиране резултатите от изпълнението на приоритетите, целите, мерките и степента на постигане на интервенциите;
- разглеждане резултатите от междинната оценка, ако такава е възложена;

Този документ е създаден в рамките на проект „По-добро управление, чрез ефективни политики за община Земен през следващия програмен период”, в изпълнение на Договор № 13-13-170/ 24.10.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

- ежегодно подготвя доклад за изпълнението на плана, който Кметът внася в Общинския съвет;
- разглеждане предложения за преразпределение на средствата по приоритетите, целите и мерките;
- предложения за промени, свързани с постигането на целите плана или подобряване на управлението му.

Общинският съвет разглежда и одобрява годишните доклади и заключителния доклад за изпълнение на плана.

Докладите съдържат информация за:

- промените в социално-икономическите условия и секторните политики за развитие на местно, регионално и национално ниво;
- постигнатия напредък по изпълнението на приоритетите, мерките и индивидуалните проекти и схеми за подпомагане;
- финансовото изпълнение на проектите;
- действията, предприети с цел осигуряване на качество и ефективност при изпълнение на плана включващи:
  - ✓ мерките за наблюдение, оценка и контрол, както и създадените механизми за събиране на данни;
  - ✓ преглед на всички значителни проблеми, възникнали в процеса на изпълнение, както и мерките за преодоляване на тези проблеми;
  - ✓ мерките за осигуряване на публичност
  - ✓ мерките за постигане на необходимото съответствие със секторните политики и програми.

Наблюдението и оценката следва да проследяват не само използването на финансовия и ресурсен потенциал, но активно да отчитат и физическия прогрес върху територията на общината - настъпващи промени в състоянието на средата в резултат от предприети интервенции. Това изисква набор от специфични индикатори и възможност за алтернативно и адаптивно оценяване изпълнението на плана.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Етапите за оценяване на изпълнението на плана включват извършване на междинна и последваща/заключителна оценка, както и оценки по отделни теми или проекти.

Изводите на междинната оценка отвеждат до евентуалната актуализация на ОПР. Главните причини за промяна на плана могат да бъдат продиктувани от динамичните социални и икономически процеси на общинско ниво, заедно с възникнали съществени изменения в екологичната обстановка. Към тези обстоятелства се присъединяват и важни промени в законодателната и стратегическата рамка – набора от европейските и националните нормативни и стратегически документи, основните политики и секторните планове и програми. Междинната оценка следва да оцени значимостта на настъпилите изменения и адекватността на наличния ОПР спрямо тях. Оценката определя дали е целесъобразно формулирането на допълнителни мерки и дефинирането на нови проекти – изработването на актуализиран документ със срок за изпълнение оставащото време от програмния период. Друга възможност е решението за актуализиране само на програмата за реализация.

Настоящият общински план за развитие е отворена система – по отношение на мерките и интервенциите.

ХІІІ. ОПИСАНИЕ НА НЕОБХОДИМИТЕ ДЕЙСТВИЯ ЗА ПРИЛАГАНЕ ПРИНЦИПА НА ПАРТНЬОРСТВО И ОСИГУРЯВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ И ПУБЛИЧНОСТ

Ефективното планиране и успешното устойчиво и интегрирано развитие се основават на отворен и прозрачен процес с широко включване на гражданите и заинтересованите страни във всичките му етапи. Подходът за осъществяване на този процес може да бъде формален и неформален. При формалния подход гражданското участие и взаимодействието на управляващите със заинтересованите страни се основава на законова регламентация – кой, как и къде може да участва, докде се простират правата на участниците и какви административни действия ще предизвика тяхното участие. При неформалния подход участието не е твърдо регламентирано и

Този документ е създаден в рамките на проект „По-добро управление, чрез ефективни политики за община Земен през следващия програмен период”, в изпълнение на Договор № 13-13-170/ 24.10.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

може да бъде структурирано и реализирано по различен начин в зависимост от условията, желанието и разбирането на управляващите и активността на гражданите. Действията им се основават на партньорство и съвместно вземане на решения.

Необходими предпоставки за успешно включване на всички заинтересовани страни

- Осъществяване на достъпен и приобщаващ процес, адекватен на целта;
- Предоставяне на актуална и разбираема предварителна информация по темите за дискусия;
- Осигуряване на равен достъп и представителство на всички заинтересовани обществени групи;
- Включване на резултатите от процеса на участие във формулирането на самите решения и политики;
- Сътрудничество с всички на принципа на равнопоставеност и зачитане на гражданските права.

Мерки за консултиране на партньорите

Процесът на консултации включва участие на партньорите при разработването на Общинския план за развитие, неговото управление, наблюдението и оценката на постигнатите резултати.

Консултациите имат за цел координация и мобилизация на всички ресурси на общината за изпълнение на плана, както и разширен обмен на мнения и идеи за успешно прилагане на политиката за местно интегрирано развитие между всички основни участници – местни власти, социални партньори, неправителствен организации, частен бизнес, областен управител и областна администрация. Обобщените резултати от процеса на консултации водят до последваща актуализация на плана съобразно настъпилите промени, тенденциите и перспективите за развитието на общината.

Този документ е създаден в рамките на проект „По-добро управление, чрез ефективни политики за община Земен през следващия програмен период”, в изпълнение на Договор № 13-13-170/ 24.10.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Формите на консултиране и взаимодействие включват създаването на специализирани работни групи, експертни консултации по ключови проблеми, съвместни комисии за мониторинг по отделните мерки, обществени форуми и дискусии, гарантиращи прилагането на принципа на партньорството.

Информация и публичност

Органите, звената и организациите, извършващи действия в рамките на правомощията си по изпълнението на Общинския план за развитие осигуряват своевременна информация за характера и същността на тези действия, за необходимостта и потенциалните ползи от извършването им, за последиците от тях, както и за постигнатите резултати включително относно помощта, предоставена на общината от фондовете на ЕС и републиканския бюджет.

Информацията е насочена към:

- широката общественост;
- потенциалните бенефициенти по отделните мерки и проекти;
- лицата и организациите, осъществяващи промоцията на индивидуални проекти;
- осигуряване на прозрачност на действията и отчетност на средствата.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

XIV. РАЗРАБОТВАНЕ НА ПРОГРАМА ЗА РЕАЛИЗАЦИЯ НА ОБЩИНСКИЯ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ, С КОЯТО СЕ КОНКРЕТИЗИРАТ ПРОЕКТИТЕ ЗА НЕГОВОТО ИЗПЪЛНЕНИЕ, СЪОТВЕТНИТЕ ФИНАНСОВИ РЕСУРСИ И ЗВЕНАТА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОЕКТИТЕ

Мярка / дейност	Проектна готовност	Година на реализация / срок на изпълнение	Стойност /хил.лв./	Източник на средства			
				Общински бюджет	Държавен бюджет	Фондове на ЕС, друга чуждестранна помощ	Частни източници
СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 1: Развитие на съвременна конкурентоспособна икономика							
Общо	-	2014 - 2020	5027.2	√	√	√	√
Приоритет 1.1: Развитие на икономиката чрез използване на местния потенциал	-	2014 - 2020	2010	√		√	√
Merki							
Мярка 1.1.1.: Подкрепа за развитието на частния сектор	-	2014 - 2020	1830	√		√	√

Този документ е създаден в рамките на проект „По-добро управление, чрез ефективни политики за община Земен през следващия програмен период”, в изпълнение на Договор № 13-13-170/24.10.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

<i>Проекти:</i>			1525				
„Изграждане на логистични центрове”	не	2014 - 2020	500	√		√	√
Разработване на общинска програма за насърчаване и подкрепа развитието на МСП	не	2014 - 2020	10	√		√	√
Промоциране на утвърдените предприятия в общината	не	2014 - 2020	10	√		√	√
Създаване на бизнес справочник в интернет страницата на общината	не	2014 - 2020	5	√		√	√
Провеждане на периодични срещи с бизнеса за информиране относно общински проекти	не	2014 - 2020	0	√			
Организиране на периодични форуми за развитието на местния бизнес с акценти върху иновациите	не	2014 - 2020	0	√			
Стимулиране създаването на клъстери, ориентирани към традиционния отрасъл: хранително-вкусовата промишленост	не	2014 - 2020	0	√			
Подпомагане и развитие на МИГ	не	2014 - 2020	1000	√		√	√

Този документ е създаден в рамките на проект „По-добро управление, чрез ефективни политики за община Земен през следващия програмен период”, в изпълнение на Договор № 13-13-170/24.10.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Мярка 1.1.2.: Подпомагане предоставянето на бизнес услуги, свързани със стартиране на нов бизнес	-	2014 - 2020	180	√		√	
<i>Проекти:</i>			150				
Създаване на консултативен център за предоставяне на бизнес услуги	не	2014 - 2020	50	√		√	
Намаляване на административните процедури и ускорено преминаване при регистриране, строителство и стартиране на дейността	не	2014 - 2020	100	√		√	
Популяризиране на данъчните преференции и облекчения, които могат да се ползват при наемане на лица от определени рискови групи на пазара на труда	не	2014 - 2020	0	√			
Посредничество и улесняване предоставянето на разрешителни, достъп до стопанска площ	не	2014 - 2020	0	√			

Този документ е създаден в рамките на проект „По-добро управление, чрез ефективни политики за община Земен през следващия програмен период“, в изпълнение на Договор № 13-13-170/24.10.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Приоритет 1.2: Развитие на конкурентноспособно земеделие	-	2014 - 2020	168	√		√	√
Мерки							
Мярка 1.2.1.: Развитие на земеделието	-	2014 - 2020	72	√		√	√
<i>Проекти:</i>			60				
Стимулиране на отглеждането на традиционните за общината зърнени, технически и фуражни култури	не	2014 - 2020	0	√			
Стимулиране на създаването на мрежа за консултации и обмяна на опит за млади фермери	не	2014 - 2020	50	√		√	√
Стимулиране развитието на биоземеделие	не	2014 - 2020	10	√		√	√
Мярка 1.2.2.: Развитие на животновъдството	-	2014 - 2020	96	√		√	√
<i>Проекти:</i>			80				

Този документ е създаден в рамките на проект „По-добро управление, чрез ефективни политики за община Земен през следващия програмен период“, в изпълнение на Договор № 13-13-170/24.10.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Стимулиране на отглеждането на традиционните за общината животни	не	2014 - 2020	10	√		√	√
Стимулиране увеличението на броя на животните и нивото на селекционната дейност за повишаване на продуктивни показатели в животновъдството	не	2014 - 2020	20	√		√	√
Промоционална кампания ,насочена към подобряване престижа на продуктите от риболов и аквакултура в община Земен	не	2014 - 2020	50				
Приоритет 1.3. : Развитие на модерен туризъм	-	2014 - 2020	2677.2	√	√	√	
Мерки							
Мярка 1.3.1.: Развитие на туризъм	-	2014 - 2020	1993.2	√	√	√	
<i>Проекти:</i>			1661				

Този документ е създаден в рамките на проект „По-добро управление, чрез ефективни политики за община Земен през следващия програмен период”, в изпълнение на Договор № 13-13-170/24.10.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Насърчаване развитието на интегриран селски туризъм в община Земен, чрез изграждане на „Туристически информационен център и изложбена зала на Владимир Димитров – Майстора, с. Дивля, община Земен”	да	2014 - 2020	350	√	√	√	
Насърчаване развитието на интегриран селски туризъм в община Земен, чрез изграждане на „Туристически информационен център и изложбена зала на кукерските обичай, с. Елов дол, община Земен	да	2014 - 2020	370	√	√	√	
Насърчаване развитието на интегриран селски туризъм в община Земен, чрез изграждане на „Туристически информационен център и изложбена зала на кукерските обичай, с. Габров дол, община Земен	да	2014 - 2020	365	√	√	√	
Сурвакарска туристическа пътека с. Габров дол-с. Елов дол	да	2014 - 2020	376	√	√	√	

Този документ е създаден в рамките на проект „По-добро управление, чрез ефективни политики за община Земен през следващия програмен период”, в изпълнение на Договор № 13-13-170/24.10.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Изграждане на туристическа инфраструктура / екопътеки, маркировка и обозначаване на пешеходни маршрути, пейки, маси, барбекюта, информационни табели/ до туристически обекти в населени места като: с.Жабляно, с.Пещера, с.Одраница, с.Горна врабча	не	2014 - 2020	200	√	√	√	
Изграждане на туристическа инфраструктура през Земенския пролом/ екопътека, маркировка и обозначаване на пешеходни маршрути, пейки, маси, барбекюта, информационни табели/ до водопад Полска Скакавица	не	2014 - 2020	100	√	√	√	
Изграждане на малки хотели, къщи за гости и хижи за настаняване на туристи	не	2014 - 2020	1000	√	√	√	√
Изграждане на посетителска инфраструктура в Земенски пролом / хижа, бунгала, биваци, информационни табели/	не	2014 - 2020	200	√	√	√	√

Този документ е създаден в рамките на проект „По-добро управление, чрез ефективни политики за община Земен през следващия програмен период“, в изпълнение на Договор № 13-13-170/ 24.10.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Изграждане на зони за отдих, детски кътове и спорт в населени места на община Земен	не	2014 - 2020	500	√	√	√	
Изграждане на „Дом на ловеца и рибаря“	не	2014 - 2020	300	√	√	√	
Поддържане и маркиране на туристически маршрути	не	2014 - 2020	50	√	√	√	
Създаване на интегриран туристически продукт „Дестинация Земен“	не	2014 - 2020	150	√	√	√	
Мярка 1.3.2.: Развитие на маркетингова политика за популяризиране на Земен като туристическа дестинация		2014 - 2020	684				
<i>Проекти:</i>			570				
Изработване на нова маркетингова стратегия, издаване на брошури, направата на нарочни сувенири, свързани със събития от историята и културата на града, филми, и други	не	2014 - 2020	100	√	√	√	
Провеждане на рекламни кампании за популяризиране на възможностите за туризъм	не	2014 - 2020	100	√	√	√	

Този документ е създаден в рамките на проект „По-добро управление, чрез ефективни политики за община Земен през следващия програмен период“, в изпълнение на Договор № 13-13-170/24.10.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

в общината							
Създаване и издаване на информационен бюлетин за събитията в областта на туризма и културата в община Земен	не	2014 - 2020	20	√	√	√	
Издаване на рекламни материали, дипляни, брошури, каталози, пътеводител и карта на гр.Земен и община Земен	не	2014 - 2020	100	√	√	√	
Представяне на община Земен в туристически сайтове или създаване на сайт на община Земен като туристическа дестинация / след проучване и преценка/	не	2014 - 2020	100	√	√	√	
Създаване на единна система за визуализация на туристическите обекти на два езика / указателни табели, карти, билбордове, информационни табла/ на ключови места в общината	не	2014 - 2020	50	√	√	√	

Този документ е създаден в рамките на проект „По-добро управление, чрез ефективни политики за община Земен през следващия програмен период”, в изпълнение на Договор № 13-13-170/ 24.10.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Организиране и провеждане на мероприятия с обществена значимост, съвместно с културни, образователни и други институции с цел популяризиране на съпътстващи туристически продукти	не	2014 - 2020	100	√	√	√	
Приоритет 1.4.: Насърчаване и подпомагане на инвестиционната активност на територията на общината	-	2014 - 2020	172	√		√	√
Мерки							
Мярка 1.4.1.: Развитие на зоните за локализация на бизнеса		2014 - 2020	100	√		√	
Мярка 1.4.2.: Участие на общинската администрация като партньор на бизнеса	-	2014 - 2020	60	√		√	√
<i>Проекти:</i>			50				
„Модерна администрация в подкрепа на бизнеса” - предоставяне на качествени и достъпни административни услуги чрез инвестиране в обновяване на софтуерната и	не	2014 - 2020	50	√		√	√

Този документ е създаден в рамките на проект „По-добро управление, чрез ефективни политики за община Земен през следващия програмен период”, в изпълнение на Договор № 13-13-170/24.10.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

хардуерната база на община Земен							
Подкрепа от страна на общината за създаването на партньорства с бизнеса в страната чрез побратимяване с общини от държави на ЕС.	не	2014 - 2020	0	√			
Мярка 1.4.3.: Приличане на инвестиции и развитие на ПЧП	-	2014 - 2020	12	√		√	√
<i>Проекти:</i>			10				
Създаване/разширяване на контактите с чужди бизнес партньори чрез организиране и участие в бизнес-форуми, семинари, срещи	не	2014 - 2020	10	√		√	√
Създаване и развитие на ПЧП за съвместно участие в проекти за икономическо развитие	не	2014 - 2020	0	√			

Този документ е създаден в рамките на проект „По-добро управление, чрез ефективни политики за община Земен през следващия програмен период“, в изпълнение на Договор № 13-13-170/24.10.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Мярка / дейност	Проектна готовност	Година на реализация / срок на изпълнение	Стойност /хил.лв./	Източник на средства			
				Общински бюджет	Държавен бюджет	Фондове на ЕС, друга чуждестранна помощ	Частни източници
Стратегическа цел 2: Подобряване на инфраструктурната осигуреност на общината и опазване на околната среда							
Общо	-	2014 - 2020	35504	√	√	√	
Приоритет 2.1: Модернизация на инфраструктурата	-	2014 - 2020	30428	√	√	√	
Merki							
Мярка 2.1.1: Подобряване на местната транспортна инфраструктура	-	2014 - 2020	14040	√	√	√	
<i>Проекти:</i>			11700				

Този документ е създаден в рамките на проект „По-добро управление, чрез ефективни политики за община Земен през следващия програмен период“, в изпълнение на Договор № 13-13-170/ 24.10.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Реконструкция на пътната инфраструктура в населените места на община Земен	не	2014 - 2020	10000	√	√	√	
Ремонт и рехабилитация на път гр. Земен – Стадион ФК „Пирин“	не	2014 - 2020	1000	√	√	√	
Създаване на видеонаблюдение в гр.Земен	не	2014 - 2020	100	√	√	√	
Ремонт и рехабилитация на третокласен път Земен – Трекляно- Славчето – Босилеград	не	2014 - 2020	500	√	√	√	
Изграждане на инфраструктура за достъп до широколентов Интернет	не	2014 - 2020	100	√	√	√	
Мярка 2.1.2: Модернизация на водоснабдяването, канализацията и	-	2014 - 2020	6720	√	√	√	

Този документ е създаден в рамките на проект „По-добро управление, чрез ефективни политики за община Земен през следващия програмен период“, в изпълнение на Договор № 13-13-170/ 24.10.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

пречистването на отпадните води							
<i>Проекти:</i>			5600				
Подобряване на условията за живот и достъпа до качествена питейна вода в град Земен чрез реконструкция на водоснабдителната система	да	2014 - 2020	5600	√	√	√	
Мярка 2.1.3.: Модернизация на електроснабдяването на общината	-	2014 - 2020	120	√	√	√	
<i>Проекти:</i>			100				
Подмяна на уличното осветление в гр.Земен с енергоспестяващо	да	2014 - 2020	100	√	√	√	
Мярка 2.1.4.: Модернизация на МТБ на образователната	-	2014 - 2020	360	√	√	√	

Този документ е създаден в рамките на проект „По-добро управление, чрез ефективни политики за община Земен през следващия програмен период”, в изпълнение на Договор № 13-13-170/24.10.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

инфраструктура							
<i>Проекти:</i>			300				
Ремонт и реконструкция на Младежки дом в гр.Земен	не	2014 - 2020	300	√	√	√	
Мярка 2.1.5.: Модернизация на МТБ на здравната инфраструктура	-	2014 - 2020	1000	√	√	√	
Мярка 2.1.6.: Модернизация на МТБ на социалната инфраструктура	-	2014 - 2020	1000	√	√	√	
Мярка 2.1.7: Модернизация на МТБ на културната инфраструктура в общината	-	2014 - 2020	2568	√	√	√	
<i>Проекти:</i>			2140				
Реставриране, опазване и адаптиране на недвижимите културни ценности на	не	2014 - 2020	500	√	√	√	

Този документ е създаден в рамките на проект „По-добро управление, чрез ефективни политики за община Земен през следващия програмен период“, в изпълнение на Договор № 13-13-170/24.10.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

територията на общината и терените около тях							
Интегриране на културното наследство в стратегиите и ОУП на община Земен	не	2014 - 2020	0	√	√	√	
Разработване на карта на недвижимите културни ценности на територията на общината	не	2014 - 2020	50	√	√	√	
Изготвяне на технически проект за „Ремонт и обновяване на Народно читалище „Светлина - 1924“ - гр. Земен”	да	2014 - 2020	1200	√	√	√	
„Подобряване на средата за живот в община Земен чрез изготвяне на Интегриран план за обновяване и развитие на	да	2014 - 2020	390	√	√	√	

Този документ е създаден в рамките на проект „По-добро управление, чрез ефективни политики за община Земен през следващия програмен период”, в изпълнение на Договор № 13-13-170/24.10.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

община Земен за постигане на интелигентен, устойчив и териториално балансиран растеж и ремонт и обновяване на народно читалище „Светлина-1924”, град Земен"							
Мярка 2.1.8.: Модернизация на МТБ на административни сгради	-	2014 - 2020	3420	√	√	√	
<i>Проекти:</i>			2850				
Ремонт, саниране и модернизация на административните сгради на общинска администрация Земен	да	2014 - 2020	2850	√	√	√	
Мярка 2.1.9.: Опазване и адаптиране на недвижимите културни ценности			1200				
<i>Проекти:</i>			1000				

Този документ е създаден в рамките на проект „По-добро управление, чрез ефективни политики за община Земен през следващия програмен период”, в изпълнение на Договор № 13-13-170/24.10.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

1. Ремонт и модернизация на църкви, храмове и манастири и подобряване на прилежащата им територия	да	2014 - 2020	1000	√	√	√	
Приоритет 2.2.: Опазване на околната среда	-	2014 - 2020	5076	√	√	√	
Мерки							
Мярка 2.2.1.: Опазване чистотата на атмосферния въздух	-	2014 - 2020	24	√	√	√	
<i>Проекти:</i>			20				
Внедряване на електрически метачки за почистване на улиците в града	не	2014 - 2020	20	√		√	
Мярка 2.2.2.: Добро управление и ползване на водните ресурси и опазване на чистотата им	-	2014 - 2020	1200	√	√	√	

Този документ е създаден в рамките на проект „По-добро управление, чрез ефективни политики за община Земен през следващия програмен период“, в изпълнение на Договор № 13-13-170/24.10.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

<i>Проекти:</i>			1000				
Почистване на коритата на р. Струма, и р. Треклянска и изграждане на диги	не	2014 - 2020	1000	√		√	
Мярка 2.2.3.: Модернизация на управлението на отпадъците	-	2014 - 2020	600	√	√	√	
<i>Проекти:</i>			500				
Подобряване на сметоизвозването и сметосъбирането в община Земен / закупуване на нова сметосъбирачна машина, контейнери, кошчета за отпадъци/	не	2014 - 2020	500	√	√	√	
Мярка 2.2.4.: Развитие на зелената система в общината	-	2014 - 2020	1440	√	√	√	
<i>Проекти:</i>			1200				

Този документ е създаден в рамките на проект „По-добро управление, чрез ефективни политики за община Земен през следващия програмен период“, в изпълнение на Договор № 13-13-170/24.10.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

„Зелена община” - поддържане на зелените площи, паркове, детски площадки	не	2014 - 2020	100	√		√	
Изграждане на парково осветление в парковите зони на гр.Земен	не	2014 - 2020	100	√		√	
Изграждане на видеонаблюдение в горските масиви на община Земен, за предпазване от пожари	не	2014 - 2020	1000	√		√	
Мярка 2.2.5.: Опазване на биоразнообразието	-	2014 - 2020	12	√	√	√	
<i>Проекти:</i>			10				
Повишаване на информираността на населението за нуждата от опазване на биоразнообразието	не	2014 - 2020	10	√			

Този документ е създаден в рамките на проект „По-добро управление, чрез ефективни политики за община Земен през следващия програмен период”, в изпълнение на Договор № 13-13-170/24.10.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Мярка 2.2.7.: Подобряване на енергийната ефективност	-	2014 - 2020	1800	√	√	√	
<i>Проекти:</i>			1500				
Ремонт и саниране на сградата на Поликлиниката и ЦСМП	не	2014 - 2020	1500	√	√	√	

Мярка / дейност	Проектна готовност	Година на реализация / срок на изпълнение	Стойност /хил.лв./	Източник на средства			
				Общински бюджет	Държавен бюджет	Фондове на ЕС, друга чуждестранна помощ	Частни източници
Стратегическа цел 3: Повишаване качеството на живот в община Земен, чрез ефективни социални услуги, здравеопазване и образование							
Общо	-	2014 - 2020	3,330	√	√	√	√

Този документ е създаден в рамките на проект „По-добро управление, чрез ефективни политики за община Земен през следващия програмен период”, в изпълнение на Договор № 13-13-170/24.10.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Приоритет 3.1.: Подобряване качеството на здравните услуги и достъпа до тях	-	2014 - 2020	48	√	√	√	√
Мерки							
Мярка 3.1.1.: Подобряване на достъпа до медицински услуги	-	2014 - 2020	24	√	√	√	√
<i>Проекти:</i>			20				
Провеждане на безплатни профилактични прегледи на социално слаби български граждани от специализиран медицински персонал	не	2014 - 2020	20	√	√		√
Мярка 3.1.2.: Подобряване на достъпа до дентални услуги	-	2014 - 2020	24	√	√		√
<i>Проект:</i>			20				
Провеждане на информационни здравни кампании	не	2014 - 2020	0	√	√		√
Повишаване информираността на населението за достъпа до здравни услуги съобразно нормативните документи	не	2014 - 2020	0	√	√		√
Провеждане на безплатни дентални профилактични	не	2014 -	20	√	√		√

Този документ е създаден в рамките на проект „По-добро управление, чрез ефективни политики за община Земен през следващия програмен период“, в изпълнение на Договор № 13-13-170/24.10.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

прегледи на социално слаби български граждани		2020					
Приоритет 3.2.: Подобряване качеството на образованието. Създаване на благоприятна среда за реализация на младото поколение	-	2014 - 2020	1,482	√	√	√	√
Мерки							
Мярка 3.2.1.: Модернизирание на учебните заведения	-	2014 - 2020	540	√	√	√	
<i>Проекти:</i>			450				
Изграждане на спортна площадка в двора на СОУ „Св.св.Кирил и Методий“ гр.Земен	не	2014 - 2020	100	√	√	√	
Изграждане на малка спортна зала за нуждите на СОУ „Св.св.Кирил и Методий“ гр.Земен и жителите на гр.Земен	не	2014 - 2020	250	√	√	√	
Изграждане на парк в двора на СОУ „Св.св. Кирил и Методий“ гр.Земен	не	2014 - 2020	100	√	√	√	
Мярка 3.2.2.: Подкрепа и разширяване на извънкласни и извънучилищни форми на	-	2014 - 2020	72	√	√	√	

Този документ е създаден в рамките на проект „По-добро управление, чрез ефективни политики за община Земен през следващия програмен период“, в изпълнение на Договор № 13-13-170/ 24.10.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

заниманията на деца и младежи							
<i>Проекти:</i>			60				
„Всички заедно творим” – под формата на общо училищен празник	не	2014 - 2020	10	√	√	√	
„Спортен уикенд”	не	2014 - 2020	50	√	√	√	
Мярка 3.2.3.: Ориентация и обучения на младото поколение към професии от местно значение и професии с трудова реализация	-	2014 - 2020	24	√			
<i>Проекти:</i>			20				
Организиране и провеждане на професионално насочване на всеки ученик	не	2014 - 2020	0	√			
Разработване на учебни програми, преодоляващи несъответствията между изграждащите от образованието умения и нуждите на пазара на труда	не	2014 - 2020	20	√			
Създаване на специализирани паралелки с изучаване на английски, френски, немски и др. езици	не	2014 - 2020	0	√			

Този документ е създаден в рамките на проект „По-добро управление, чрез ефективни политики за община Земен през следващия програмен период”, в изпълнение на Договор № 13-13-170/24.10.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Организиране на форми за развитие на творческите таланти	не	2014 - 2020	0	√			
Мярка 3.2.4.: Допълнителна квалификация на учителите за подобряване на учебния процес	-	2014 - 2020	120	√	√	√	
<i>Проекти:</i>			100				
”Повишаване на квалификацията на учителите на територията на общината”	не	2014 - 2020	100	√	√	√	
Мярка 3.2.6.: Развитие на спорта	-	2014 - 2020	726	√	√	√	√
<i>Проекти:</i>			605				
„Спорт за децата в свободното време”	не	2014 - 2020	30	√	√	√	√
“Изграждане на спортна площадка – фитнес на открито“	да	2014 - 2020	45	√	√	√	
Подобряване на спортната инфраструктура в с. Габров дол и с. Елов дол	не	2014 - 2020	500	√	√	√	
Проект: „Спорт за най-малките“	не	2014 -	30	√	√	√	

Този документ е създаден в рамките на проект „По-добро управление, чрез ефективни политики за община Земен през следващия програмен период”, в изпълнение на Договор № 13-13-170/24.10.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

		2020					
Приоритет 3.3.: Подобряване качеството на социалните услуги	-	2014 - 2020	1,300	√	√	√	√
Мерки							
Мярка 3.3.1.: Създаване на нови социални услуги в общината и поддържане на наличните	-	2014 - 2020	1,140	√	√	√	√
<i>Проекти:</i>			950				
Изграждане на Дом за възрастни хора	не	2014 - 2020	300	√			√
Реконструкция и модернизация на пенсионерски клуб в гр.Земен	не	2014 - 2020	50	√		√	
Изграждане на дневен/ седмичен център за възрастни хора	не	2014 - 2020	100	√		√	
Изграждане на център за деца лишени от родителски грижи	не	2014 - 2020	500	√		√	

Този документ е създаден в рамките на проект „По-добро управление, чрез ефективни политики за община Земен през следващия програмен период“, в изпълнение на Договор № 13-13-170/ 24.10.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Мярка 3.3.2.: Обучение и преквалификация на лица от групите в неравностойно положение на пазара на труда - възрастни, трайно безработни и др.	-	2014 - 2020	60	√	√	√	
Мярка 3.3.3.: Предотвратяване на безработица	-	2014 - 2020	100	√	√	√	√
Приоритет 3.4.: Повишаване на културния статус на населението на общината	-	2014 - 2020	500	√	√	√	√
Мерки							
Мярка 3.4.1.: Подпомагане организирането на нови културните събития и фестивали в общината	-	2014 - 2020	20	√			√
<i>Проекти:</i>			0				
Изготвяне и приемане на годишни културни планове, съобразени със спецификата и традициите в общината	не	2014 - 2020	0	√			
Мярка 3.4.2.: Подпомагане и стимулиране развитието на културните институции в общината	-	2014 - 2020	480	√	√	√	
<i>Проекти:</i>			400				
Изграждане и организиране на етнографски и музейни	не	2014 -	100	√		√	

Този документ е създаден в рамките на проект „По-добро управление, чрез ефективни политики за община Земен през следващия програмен период“, в изпълнение на Договор № 13-13-170/24.10.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

сбирки в гр.Земен и населените места на община Земен		2020					
Ремонт и обновяване на читалища в община Земен	не	2014 - 2020	300	√		√	

Мярка / дейност	Проектна готовност	Година на реализация / срок на изпълнение	Стойност /хил.лв./	Източник на средства			
				Общински бюджет	Държавен бюджет	Фондове на ЕС, друга чуждестранна помощ	Частни източници
Стратегическа цел 4: Разширяване възможностите за териториално сътрудничество и укрепване на административния капацитет							
Общо	-	2014 - 2020	1322	√	√	√	

Този документ е създаден в рамките на проект „По-добро управление, чрез ефективни политики за община Земен през следващия програмен период”, в изпълнение на Договор № 13-13-170/ 24.10.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Приоритет 4.1.: Подобряване на капацитета на администрацията на общината и подобряване качеството на услугите, които предоставя	-	2014 - 2020	222	√		√	
Мерки							
Мярка 4.1.1.: Повишаване квалификацията и уменията на общинската администрация	-	2014 - 2020	162	√		√	
<i>Проекти:</i>			135				
Предоставяне на качествени административни услуги	не	2014 - 2020	50	√		√	
Навременна актуализация на вътрешно-ведомствените документи и правилници в резултат на промени в националното и европейско законодателство	не	2014 - 2020	0	√		√	
Повишаване компетенциите на администрацията на община Земен за подобряване на нейната ефективност“	не	2014 - 2020	85	√		√	

Този документ е създаден в рамките на проект „По-добро управление, чрез ефективни политики за община Земен през следващия програмен период“, в изпълнение на Договор № 13-13-170/24.10.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Мярка 4.1.2.: Усъвършенстване на организацията на управление и работа в общинската администрация	-	2014 - 2020	60	√		√	
<i>Проекти:</i>			50				
„Специализирани обучения на административните служители за повишаване на професионалната им квалификация”	не	2014 - 2020	50	√		√	
Приоритет 4.2. Стимулиране на местните партньорства и международно сътрудничество	-	2014 - 2020	1100	√	√	√	
Мерки							
Мярка 4.2.1.: Създаване и утвърждаване на трайни връзки със съседните общини за съвместна работа и участие в проекти	-	2014 - 2020	100	√	√	√	
Мярка 4.2.2.: Развитие на международно сътрудничество	-	2014 - 2020	1000	√	√	√	

Този документ е създаден в рамките на проект „По-добро управление, чрез ефективни политики за община Земен през следващия програмен период”, в изпълнение на Договор № 13-13-170/24.10.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

XV. МЕРКИ ЗА ОГРАНИЧАВАНЕ ИЗМЕНЕНИЕТО НА КЛИМАТА И ЗА АДАПТАЦИЯТА КЪМ ВЕЧЕ НАСТЪПИЛИТЕ ПРОМЕНИ.

Възможните мерки за ограничаване изменението на климата и за адаптацията към вече настъпилите промени, за които община Земен би могла да съдейства са свързани с кандидатстване по проекти в областта на енергетиката, транспорта, селското и горското стопанство, управлението на отпадъците и водите, опазване чистотата на атмосферния въздух, индустрията и други сектори на националната икономика, които могат да доведат до намаляване емисиите на парникови газове или поглъщането им посредством изпълнение на следните примерни мерки. Тези други мерки могат да включват повишаване на енергийната ефективност; увеличаване дела на енергията от възобновяеми източници за собствени нужди, както и за покриване на обществени разходи за вече съществуващи проекти за производство на електроенергия от възобновяеми енергийни източници; залесяване, повторно залесяване и промени в земеползването; залесяването и повторното залесяване може да бъдат осъществявани само с местни видове, обитавали или обитаващи съответния регион или географски пояс, а използваните методи трябва да бъдат природосъобразни и да отчитат научните достижения в тази област и опита с адаптацията към климатичните промени на страните, подписали РКОНИК; разработване и внедряване на екологични технологии, които стимулират повишаването на енергийната ефективност и/или използването на енергия от възобновяеми източници; разработване и въвеждане на политика за ограничаване изменението на климата с цел изпълнение на задълженията по Протокола от Киото; образователни мерки, научни изследвания и мерки за подобряване на административния капацитет и управлението на дейностите по политиката по ограничаване изменението на климата; повишаване информираността на широката общественост по въпроси, свързани с изменението на климата; насърчаване на преход към видове транспорт с ниски емисии и обществен транспорт; мерки, насочени към

Този документ е създаден в рамките на проект „По-добро управление, чрез ефективни политики за община Земен през следващия програмен период“, в изпълнение на Договор № 13-13-170/ 24.10.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

подобряване на енергийната ефективност и изолацията на жилищата или към предоставяне на финансова помощ за преодоляване на социалните последици от увеличаване цената на електроенергията за домакинства с ниски и средни доходи, както и мерки за насърчаване използването на енергия от възобновяеми енергийни източници от домакинствата за покриване на лични нужди.

Този документ е създаден в рамките на проект „По-добро управление, чрез ефективни политики за община Земен през следващия програмен период”, в изпълнение на Договор № 13-13-170/ 24.10.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд